

Ruimte. Mensen.
Toekomst.

Horecavisie Den Helder
Gastvrij en leefbaar

 BRO

colofon

projectnaam
Horecavisie Den Helder

datum
8 december 2023

projectnummer
P06458

opdrachtgever
Gemeente Den Helder

BRO
projectleider
CSe

projectteam
KtB-DG

bron kافت
BRO

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl

Inhoudsopgave **NIET BIJGEWERKT IN DEZE VERSIE**

1	Inleiding	4	4.3.2	Kadernota Detailhandel (2007) en evaluatie Kadernota detailhandel (2011)	26	7.3.1	De hoofdlijn	43
	Voorwoord wethouder	5	4.3.3	Omgevingsvisie Julianadorp (vervallen)	27	7.3.2	Algemene doelen horecavisie	43
	1.1 Aanleiding	6	4.3.4	Horecaconvenant Willemsoord (2019-2023)	28	7.3.3	Maatwerk blijft mogelijk	43
	1.2 Proces	6	4.3.5	Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Den Helder houdende regels omtrent vergunningverlening, toezicht en handhaving (2019)	28	7.3.4	Horeca in de binnenstad, op Willemsoord en Julianadorp: groei planologisch mogelijk	43
	1.3 Leeswijzer	6	4.3.6	Beleidsregel van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Helder houdende regels omtrent de procedures, voorschriften en afspraken rond evenementenvergunningen (2021)	28	7.3.5	Planologische kaders horeca	47
2	Samenvatting visie	7	4.3.7	Beleidsregel van de burgemeester van de gemeente Den Helder houdende regels omtrent het handhavingsbeleid met betrekking tot de Drank- en Horecawet (2014)	28	7.3.6	Horeca in de wijk- buurtcentra	47
	Samenvatting	8	4.3.8	Toerisme en Recreatie beleidskader 2017	28	7.3.7	Solitaire horeca in de wijken, bedrijventerreinen, buitengebied en kustzone	47
	Focusgebieden: Binnenstad- Willemsoord-Julianadorp (Loopuytpark)	8	4.4	Algemene plaatselijke verordening (APV) (2021)	29	7.3.8	Horeca in ontwikkelingsgebieden	47
			4.4.1	Het horeca-exploitatievergunningstelsel	29	7.3.9	Maatwerkafweging nieuwe horeca	47
3	Marktanalyse horeca; vraag en aanbod	10	4.4.2	Sluitingstijden	29	7.3.10	Omgang fastfoodhoreca	47
	3.1 Verantwoording analyse	11	4.4.3	Happy hours	30	7.3.11	Overige vormen van horeca	48
	3.2 Horeca gemeente Den Helder in cijfers	12	4.4.4	Nadere regels VIP-tafels in de horeca	30	7.3.13	Openingstijden horeca	48
	3.2.1 Ontwikkeling van de horeca de afgelopen 10 jaar	12	4.4.5	Beperkingen paracommerciële rechtspersonen	30	7.3.14	Paracommerciële horeca	49
	3.2.2 Leegstand in Den Helder	12	4.4.6	Nadere regels Terrassen en uitstallingen	31			
	3.2.3 Overnachtingen	13	4.5	Planologisch kader	32	8	Strategie en uitvoering	50
	3.2.4 Spreiding horeca aanbod over de gemeente in beeld	14	5	Trends & ontwikkelingen	33	8.1	Wisselwerking horecabeleid en bestemmingsplannen/omgevingsplannen	51
	3.3 Horeca naar deelgebied	15	5.1	Trends in de Nederlandse horeca	34	8.2	Beleid is niet in beton gegoten	51
	3.4 Horeca aanbod binnenstad	18	5.2	Trends binnensteden	35	8.3	Actieve(-re) rol van de gemeente	52
	3.5 Benchmark	20	5.3	Overige trends	35	8.4	Juridische kaders	52
	3.6 Beoordeling van de horeca	21	5.4	Ontwikkelingen in Den Helder	36	8.5	Overige beleidsthema's	52
	3.7 Bevolkingsontwikkeling in inkomensniveau	21	5.5	Relevante horeca-ontwikkelingen - plancapaciteit	36	8.6	Vervolgstappen	53
	3.8 Kwaliteitsniveau horeca	23	6	Behoeftonderzoek	37			
	3.9 Overige vormen van horeca	23	6.1	Wat is Whize?	38			
4	Beleidskaders	24	6.2	Horecabehoeft in Den Helder	39			
	4.1 Provinciaal	25	7	Visie	42			
	4.1.1 Omgevingsvisie NH2050 (2018)	25	7.1	Ambitie	43			
	4.2 Regionaal	25	7.2	Ontwikkelrichting	43			
	4.2.1 Retailvisie Kop van Holland (2018)	25	7.3	Visie	43			
	4.3 Gemeentelijk	25						
	4.3.1 Uitwerkingsplan Stadshart & Willemsoord (2008)	25						

Bijlage 1 - Horeca-indeling - sectoren

Bijlage 2 - Totstandkoming visie en Participatie

Bijlage 3 - Participatieavond - Thematafels

Bijlage 4 - Begrippen en definities

1 Inleiding

Voorwoord wethouder

Voor u ligt de Horecavisie.

Een binnenstad of centrumgebied is alleen aantrekkelijk als het verblijf tot een belevenis kan worden gemaakt. Dit staat in alle studies en richtinggevendende beleidstukken met betrekking tot retail. De werkelijkheid is echter weerbarstig. Het veranderende koopgedrag van de consument heeft veel onzeker gemaakt.

“Den Helder” had in de doelstellingen voor de bestuursperiode 2018-2022 staan dat een nieuwe detailhandelsnota moest worden opgesteld. Het proces daartoe is verstoord met name door de coronamaatregelen. De horeca had, zeer begrijpelijk, andere prioriteiten dan bijdragen aan een nieuwe detailhandelsnota. Toen de draad weer opgepakt werd, bleek dat een aanscherping en samenvoeging van bestaand beleid eigenlijk voldoende was. Wel werd nadrukkelijk geadviseerd om een horecavisie te ontwikkelen. Deze wens kwam voort uit de gevoelsmatige behoefte om balans te brengen in een ontwikkeling waarbij leegkomende winkelpanden in veel gevallen werden gevuld met een horecaonderneming en het ontbreken van een visie op de horeca in Den Helder, onder andere waar we welke horeca in Den Helder wenselijk vinden.

Het bureau BRO heeft in de afgelopen tijd e.e.a. geïnventariseerd en meerdere gesprekken gevoerd met verschillende belanghebbenden. Dit heeft geresulteerd in voorliggende visie. Ik zie dit als een levend document dat regelmatig zal moeten worden aangepast aan de snel veranderende wereld om ons heen.

Het doel blijft om de binnenstad van Den Helder en de perifere winkelgebieden elk op hun eigen wijze een “belevens” te maken om er te zijn.

Michiel Wouters, wethouder detailhandel en horeca

1.1 Aanleiding

Den Helder, een marinestad aan de Nederlandse kust, heeft een uniek karakter dat mede gevormd is door zijn geschiedenis. Onder andere doordat het tijdens de oorlog gebombardeerd is. Den Helder werkt aan een levendig horeca aanbod waar bezoekers genieten van een maritieme sfeer en gastvrijheid. Om dit te realiseren, wenst de gemeente een “duidelijke toekomstvisie voor de ontwikkeling van de natte en droge horeca”.

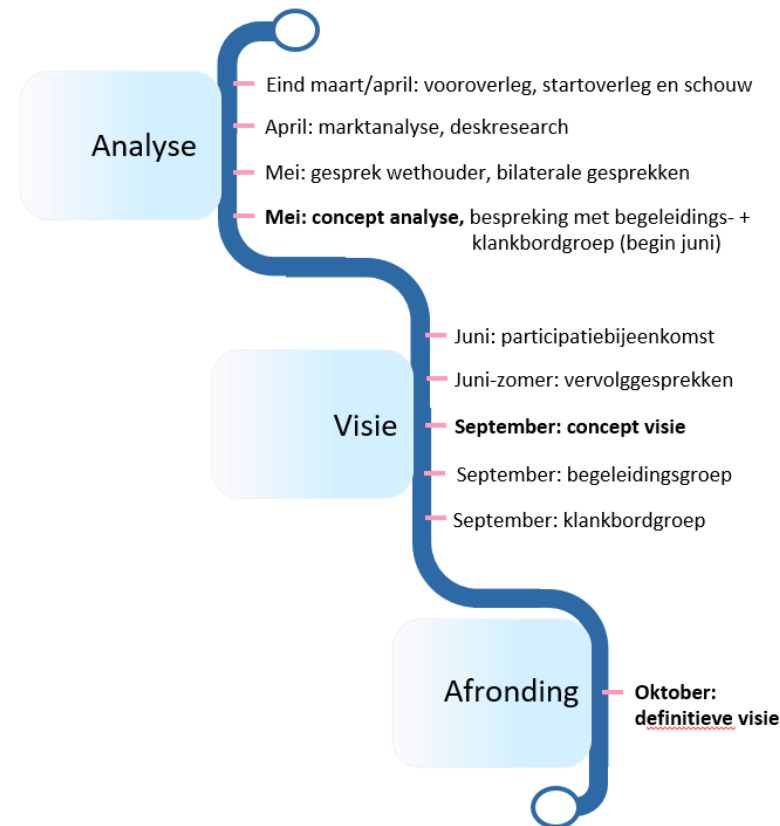
Eén van de aanbevelingen in de oplegnotitie retailbeleid¹ is het opstellen van een breed gedragen horecavisie. De gemeente Den Helder heeft dit aan BRO gevraagd. Voorliggend rapport geeft inzicht in de ruimtelijke structuur maar ook acties die nodig zijn om de horeca in de gemeente toekomstbestendig, leefbaar en aantrekkelijk te houden voor zowel ondernemers, bezoekers en inwoners. Het te voeren ruimtelijk economisch beleid moet de gemeente verder brengen, waarbij zeker ook aandacht dient te zijn voor een veilig leef-/woon- en uitgaansklimaat. Daarbij horen duidelijke regels en ook afspraken met de sector/ondernemers en in samenwerking met verschillende partijen en gebruikers van de stad. Zo draagt deze (gemeente-brede) visie bij aan de toekomst (van de horeca) in de gemeente Den Helder. De op te stellen horecavisie voor Den Helder richt zich primair op drank- en maaltijdverstrekkers (inclusief fastservice²).

De gemeente ziet graag een breed gedragen horecavisie. Participatie is van groot belang voor deze visie. Uiteraard heeft de horecavisie een bredere scope dan de binnenstad, bijvoorbeeld in de wijk- en buurtcentra, op Willemsoord, vakantieparken, stranden en werklocaties. Verder heeft horeca ook een grote sociaal-maatschappelijke waarde; het verbindt mensen. Daarnaast versterkt horeca recreatieve hotspots. Kortom: goede horeca maakt de stad/de hele gemeente aantrekkelijk voor jong en oud! De visie zal het uitgangspunt vormen voor beleid en (eventuele) aanpassingen in APV (Algemene Plaatselijke Verordening).

¹ Oplegnotitie Retailbeleid Gemeente Den Helder – Aanbevelingen - d.d. 15 april 2022, zie verder §t 4.3.2

² Voor toelichting zie sectorindeling (bijlage1) en begrippenlijst (bijlage 4).

1.2 Proces

Procesbeeld horecavisie Gemeente Den Helder

1.3 Leeswijzer

Het rapport start na deze inleiding met de samenvatting in hoofdstuk 2. De samenvatting voorziet in de belangrijkste uitkomst van het hele proces en visie. Voor de lezer die de visie (slechts) op hoofdlijnen wil kennen, volstaat het lezen van de samenvatting. Voor verdieping en detaillering zijn de vervolghoofdstukken en bijlagen.

In hoofdstuk 3 staat de cijfermatige analyse van de horeca in Den Helder, van de afgelopen 10 jaar naar het heden, de benchmark en de kwalitatieve beschrijving. Hoofdstuk 4 bevat een samenvatting van de relevante (aanverwante) beleidsdocumenten. Hoofdstuk 5 beschrijft de (horeca-) trends en de ontwikkelingen. Het behoeftenonderzoek is opgenomen in hoofdstuk 6 en in hoofdstuk 7 de visie. Tot slot, in hoofdstuk 8: strategie en uitvoering, een aantal aandachtspunten en eerste uitwerkingen met betrekking tot beleid.

In de bijlagen treft u verdiepende informatie aan.

In bijlage 1 de verantwoording ten aanzien van uitsplitsing horecasectoren. In bijlage 2 aanvullende informatie over de totstandkoming van deze visie en het participatieproces. In bijlage 3 de opgehaalde informatie tijdens de thema-avond. Tot slot in bijlage 4 een begrippen- en definitie lijst.

2 Samenvatting visie

Samenvatting

Den Helder ontwikkelt verder...

De gemeente Den Helder wil groeien qua inwoners en (o.a.) de kwaliteit van horeca versterken. Naast dat er meer inwoners zullen komen, is de verwachting dat toeristisch bezoek stijgt.

In de Omgevingsvisie wordt de koers (en de opgaven) breed uitgezet, in deze Horecavisie zoomen we in op wat de huidige horeca-situatie is en wat de gewenste richting is naar de toekomst; de nieuwe visie.

De gemeente Den Helder geeft daarmee duidelijkheid aan ondernemers, vastgoedeigenaren en ontwikkelaars waar wel of geen mogelijkheden liggen voor vernieuwing, innovatie, uitbreiding en/of verbouwing. Maar ook binnen de gemeentelijke organisatie: waar we horeca aanjagen of juist niet. Er was behoefte aan duidelijke (ruimtelijke) kaders. Die wordt met deze visie gegeven.

....dus behoefte aan meer horecabedrijven?

De groei van het aantal inwoners en toeristen leidt tot meer economisch draagvlak, waardoor horeca (maar ook detailhandel) beter kunnen functioneren. Er blijkt op basis van de geprognoseerde bevolkingsgroei uitbreidingsruimte. Echter, deze berekening is sterk afhankelijk van de kwaliteitsontwikkeling van horeca, winkels en ruimtelijke omgeving. Daar waar goede horeca is, besteden consumenten vaker en meer dan daar waar dit niet is. Ze gaan dan elders winkelen, hun avondje op stap of uiteten. Er is al fors geïnvesteerd in de gemeente, door verschillende partijen en er staan nog de nodige plannen in de steigers. In het afgelopen decennium is veel gebeurd, met name in het centrum van Den Helder.

In sommige gebieden, te weten Binnenstad, Willemsoord en centrum Julianadorp (Loopuytpark), willen we die horecagroei gefaseerd laten plaatsvinden. Concentratie van/in deze gebieden versterkt de attractiviteit en economische haalbaarheid. Gefaseerd met de bevolkingsontwikkeling om overaanbod te voorkomen.

In andere gebieden, met name woonwijken en het buitengebied, willen we geen groei of is het zelf geen punt als een horecabedrijf verdwijnt en er transformatie plaatsvindt.

Zetten we de boel op slot? Nee, maatwerk blijft mogelijk, maar middels een overzichtelijk schema (in § 7.2) is de hoofdlijn helder, die nader is uitgewerkt in hoofdstuk 7.

Belangrijke kanttekening is dat meer fastfoodhoreca onwenselijk is. Het aanbod hiervan is fors gestegen in de afgelopen jaren en verdere groei is om meerdere redenen niet wenselijk.

De hoofdlijn in de visie

Ruimtelijk horecabeleid gaat over de juiste horeca op de juiste plek. Dit draagt bij aan de belevingswaarde van een gebied en heeft wisselwerking met de omgeving en/of met andere voorzieningen (zoals winkels, instellingen, cultuur, andere horeca etc.). Tegelijkertijd wordt zo ruimtelijke overlast (licht, geur, geluid etc.) voorkomen of tot een minimum beperkt. Uitgangspunt is ruimte bieden aan ondernemerschap en dynamiek, waarbij het voorgaande in acht wordt genomen.

De voorgestelde horecastructuur bestaat primair uit de aangegeven deelgebieden in de Helderse binnenstad, Julianadorp (centrum), de kust en verder uit de voorzieningencentra bestaande de buurtwinkelcentra. Ook zijn er ontwikkelingsgebieden waar eventueel kansen liggen voor horeca

In Den Helder is de horeca planologisch ingedeeld in 5 categorieën:

- **Horeca 1:** Dag- en winkel ondersteunende horeca, gericht op het ondersteunen van de centrumfuncties.
- **Horeca 2:** Restauratieve horecabedrijven.
- **Horeca 3:** Bezoekers intensieve eet- en drinkgelegenheden die overdag, 's avonds en 's nachts geopend kunnen zijn, zoals snackbars, shoarmazaken en eetcafés.

Ook coffeeshops vallen hieronder (hier verder buiten beschouwing).

- **Horeca 4:** Bezoekers intensieve avond- en nachthoreca, waaronder cafés, bars en discotheken.
- **Horeca 5:** Horecagelegenheden die logies verstrekken.

Per gebied is aangegeven welke ontwikkelrichting (op hoofdlijn) voorzien is. Hierbij een beknopt overzicht, dat in hoofdstuk 7 verder is uitgewerkt.

Focusgebieden: Binnenstad- Willemsoord-Julianadorp (centrum)

Horeca is beperkt planologisch toegestaan in de Helderse binnenstad, voornamelijk categorie 1 (dag-/winkel ondersteunende horeca) en in minder mate 2 (restaurants). Sporadisch zijn hogere categorieën (t/m 4) toegestaan. Dat behouden we zo, waarbij we nieuwe vestigingen (van met name categorie 2) vooral bij bestaande horecaconcentraties laten landen. Het bestemmingplan Willemsoord kent voor alle categorieën mogelijkheden.

In Julianadorp centrum, rondom het Loopuytpark, voorzien we ook deze versterking en is dus de primaire plaats voor nieuwe initiatieven.

Horeca in de wijk- buurtcentra

Daghoreca (categorie 1) heeft in winkelcentra de voorkeur, zodat ze de verblijfsfunctie en combinatiebezoek versterken.

Een goede balans in functies, ten gunste van vitale centra, optimaal combinatiebezoek en het voorkomen van leegstand is van groot belang.

Er zijn geen ruimere openingstijden gewenst in verband met de woonfunctie.

Solitaire horeca in de wijken, bedrijventerreinen, buitengebied en kustzone

Nieuwe solitaire horeca in de wijken, op de bedrijventerreinen of in het buitengebied wordt in principe niet ondersteund, al blijft maatwerk mogelijk.

Op bedrijventerreinen mag geen reguliere horeca vestigen³. Ondergeschikte horeca, van beperkte omvang ten opzichte van de hoofdfunctie, bij bedrijven/marine of instellingen is wel toegestaan. Ook kunnen productie-keukens/dark-kitchens zich vestigen. Deze mogen wel een bezorgfunctie hebben maar geen afhaalfunctie.

Horeca in het buitengebied heeft een sterke relatie met recreatie. Nieuwe horeca wordt beperkt toegestaan, mits gericht op de verblijfs gasten. Grootschalige restaurant/horecabedrijven staan we alleen toe in het kustgebied als daarvoor geen ruimte is in de focusgebieden (binnenstad, Willemsoord en centrum Julianadorp).

Solitaire horecabedrijven, ten behoeve van recreatieve buitengebied, staan we beperkt toe. Voorwaarde is dat de horeca overdag is geopend en dat aan deze horeca geen feestlocaties of grootschalige restaurants worden gekoppeld.

Maatwerkafweging nieuwe horeca

Soms heeft een horeca-initiatief buiten de aangewezen horecagebieden ruimtelijke meerwaarde voor de specifieke locatie en de omgeving. In dat geval kan de gemeente een maatwerkafweging maken om horeca toe te staan.

Omgang fastfoodhoreca

In Nederland en ook in Den Helder neemt het aantal fastservice horecazaken toe. Oftewel: horeca gericht op snelheid. Binnen de fastservice neemt fastfoodhoreca een grote rol in (snackbar, burgerrestaurant, etc.). Fastfoodzaken hebben vaak een andere impact op de omgeving dan reguliere horeca. Vanwege die ruimtelijke impact is een verdere grote groei van het aantal fastfoodzaken in de binnenstad maar ook in wijkwinkelcentra waar al voldoende fastfood zit, onwenselijk.

Overige vormen van horeca

Hierna geven we visie op overige vormen van horeca:

- **Blurring:** een trend die zich de afgelopen jaren steeds meer voordoet is branchevervaging/blurring. De gemeente Den Helder ziet deze trend ook en staat open voor vernieuwende concepten. De Alcoholwet staat momenteel geen menging toe van detailhandel met horeca waar alcohol geschonken wordt. De gemeente Den Helder staat open voor blurring, dus om mengvormen winkel/horeca toe te staan, mits er géén alcohol geschonken wordt.
- **Ondergeschikte horeca:** De gemeente kan onder bepaalde voorwaarden ondergeschikte horeca toestaan.
- **De schaalvergroting** in de horeca zet door. Uitbreiding van bestaande horeca is mogelijk, mits passend in de ruimtelijke toetsingskaders.

Terrassenbeleid

Waar mogelijk dienen terrasmogelijkheden in het centrum van Den Helder, centrum Julianadorp en (aan de kade) Willemsoord benut te worden.

Terrassen in de wijken toestaan waar dit nu ook mogelijk is, eventueel met vervroegde sluitingstijd.

De terrasregels worden geëvalueerd, met name op het aspect kwaliteitsbevordering, en waar mogelijk aangescherpt.

De kwaliteit/uitstraling van een aantal terrassen kan echter ook beter.

Door met name op kwalitatieve aspecten de terrasregels aan te scherpen, kan hierop gestuurd worden. We betrekken de horecaondernemers hierbij.

Openingstijden horeca

In de gemeente Den Helder gelden voor alle horecagelegenheden vaste openingstijden van 06.00 tot 24.00 uur. Met een ontheffing zijn (veel) ruimere tijden mogelijk.

Ondanks dat de huidige regeling met betrekking tot openingstijden niet echt knelt, zou meer spreiding een positief effect kunnen hebben op afvloeien van bezoekersstromen. Er wordt een onderzoek gestart naar mogelijke verruiming van de openingstijden (op Willemsoord) voor nachthoreca, eventueel middels nachtvergunning. Hierbij worden relevante stakeholders betrokken.

Paracommerciële horeca

Om oneerlijke concurrentie te beperken leggen we paracommerciële instellingen beperkingen op in hun vergunning ten aanzien van alcoholverstrekking.

In de Helderse praktijk blijken niet alle paracommerciële vergunninghouders de beperkende regels na te leven.

Paracommerciële instellingen worden (nogmaals) over de juiste toepassing van de spelregels geïnformeerd. Waar nodig wordt gehandhaafd. Terrassen bij paracommerciële vergunningen mogen alleen op eigen terrein, ter voorkoming van oneerlijke concurrentie.

Een ander fenomeen, dat zich ook in Den Helder afspeelt, is illegale horeca: feesten in schuren, mancaves en keten waar het om commerciële activiteiten gaat. Ten aanzien van illegale horeca geldt: strikt handhaven.

De visie is ontstaan op basis van kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de huidige situatie, in perspectief met de afgelopen 10 jaar en afgezet tegen een benchmark. Daarnaast zijn (provinciale en gemeentelijke) beleidskaders in beeld gebracht, is er een participatietraject doorlopen en zijn er veel gesprekken met stakeholders en specialisten. Deze samenvatting beoogt niet meer te zijn dan een beknopt beeld van de visie op hoofdlijnen.

³ In dit geval bedoelen we bedrijven met een afhaal en/of consumentenbezoekfunctie.

3 Marktanalyse horeca; vraag en aanbod

In dit hoofdstuk de 'foto' van de horeca in Den Helder. Deze is afgezet tegen de benchmarkgemeenten. De horecastructuur voor de hele gemeente is in beeld gebracht. De verschillende horecagebieden worden kort beschreven en de cijfermatige ontwikkeling van de horeca staat in tabel en woord. Het kwaliteitsniveau van de horeca komt aan de orde evenals overige vormen van horeca.

3.1 Verantwoording analyse

Dit onderzoek maakt gebruik van de meest actuele, betrouwbare en uniforme data van Locatus Retailverkenner (geraadpleegd: peildatum 16 januari 2023). Locatus kijkt alleen naar zichtbare en voor de consument toegankelijke horeca als hoofdactiviteit. Waar nodig is dit gecheckt met gegevens van Vastgoeddata (voorheen HorecaDNA) en zijn gemeentelijke bronnen en CBS geraadpleegd. De analyse (deskresearch, schouw, gesprekken) voor deze visie heeft plaatsgevonden in de periode maart-juni 2023.

We maken onderscheid in de volgende horecasectoren: drankverstrekkers, fastservice, restaurants en logiesverstrekkers (zie bijlage 4 voor definities en bijlage 1 voor indeling). Zo maken we uniforme vergelijkingen met andere steden. Ondergeschikte horeca, zoals de koffiecokner bij de bouwmarkt, maar ook paracommerciële horeca, zoals bijvoorbeeld sportkantines of wijkcentra zijn niet meegenomen in Locatus bestanden (Nb. in dit rapport wordt wel aan paracommerciële horeca aandacht besteed).

De op te stellen horecavisie voor Den Helder richt zich primair op drank- en maaltijdverstrekkers (inclusief fastservice). De overnachtingen sector in

Den Helder (w.o. hotels) komt in een separaat visietraject rondom verblijfsaccommodaties aan de orde. **De hotelsector is daarom in dit rapport niet meegenomen in de benchmark.** Dit vraagt een andere benadering zoals in bijlage 1 is toegelicht. In bijlage 1 wordt ook de positie van feestzalen, congres- en vergaderlocaties en coffeeshops in dit onderzoek nader toegelicht.

De referentie gemeenten zijn Harlingen, Hoorn, Kampen, Schagen, Velsen en Vlissingen. De keuze voor deze referentie steden is door de begeleidingsgroep bepaald. Het zijn steden die qua inwonertal (met uitzondering van Harlingen) en profiel enigszins vergelijkbaar zijn. Tevens zijn enkele omliggende steden opgenomen. Dit type referentie-onderzoek geeft enig vergelijkingsperspectief voor de horeca in Den Helder. Uiteraard moeten deze vergelijkingen altijd in perspectief worden gezien en de resultaten zijn niet maatgevend.

In het onderzoek wordt de bevolkingsprognose van Primos aangehouden (tabel 2) om goed te kunnen vergelijken met benchmarkgemeenten. Den Helder kampt sinds enkele decennia met een bevolkingsdaling, met name onder jongvolwassenen, die naar Schagen, Alkmaar of Amsterdam ver-

trekken. In 1995 had Den Helder ongeveer 64.000 inwoners, in 2002 waren er nog iets meer dan 60.000 inwoners. Sinds 2019 is er een lichte groei. Momenteel zijn er ruim 56.000 inwoners.

Met name door de forse bezuinigingen bij Defensie, afschaffing dienstplicht ed., maar ook de teruggang in de visserij (en aanverwante werkgelegenheid) heeft de beoogde forse groei tot dikke honderdduizend- inwonersstad nooit plaatsgevonden. Naast de perifere ligging, is Den Helder op dit moment niet per autosnelweg bereikbaar, wat nieuwe groei-ontwikkelingen ook bemoeilijkt. Wel heeft de gemeente de ambitie om 1.500 woningen te bouwen en wordt een betere verbinding met het landelijke wegennet onderzocht. De verwachting van de gemeente is dat de bevolking van Den Helder in aantallen stabiliseert. Voor de komende jaren heeft Den Helder de ambitie om licht te gaan groeien.

De horeca-indeling uit Locatus (zie bijlage 1) komt niet (volledig) overeen met de horeca-categorieën uit het gemeentelijk beleid (zie horeca-categorieën in § 4.5 Planologisch kader). Dat is logisch, de gemeentelijke categorieën verschillen immers per gemeente. Navolgend gaan we eerst in op de horecastructuur voor de hele gemeente. Vervolgens zoomen we in op de binnenstad, als voornaamste (maar niet enige) horeca concentratiegebied (§ 3.4).

Tabel 1: Inwoners naar wijk (CBS, 2022)

Wijk (indeling volgens CBS)	Aantal inwoners
Binnen de Linie-Oost	9.050
Binnen de Linie-West	10.650
Nieuw Den Helder-West	3.200
Nieuw Den Helder-Oost	9.240
De Schooten	9.140
Het Koegrass	1.830
Duinzoom	370
Julianadorp	12.880
Totaal	56.360

Tabel 2: Bevolkingsprognose benchmarkgemeenten (Primos 2022)

Gemeente	2022	2030	2040	Bevolkingsgroei
Den Helder	56.360	56.410	56.230	+0%
Harlingen	15.910	15.520	14.910	-6%
Hoorn	74.330	78.810	81.580	+10%
Kampen	54.790	58.480	63.140	+15%
Schagen	46.830	49.180	50.770	+8%
Velsen	68.470	71.360	73.390	+7%
Vlissingen	44.580	45.620	45.690	+2%

3.2 Horeca gemeente Den Helder in cijfers

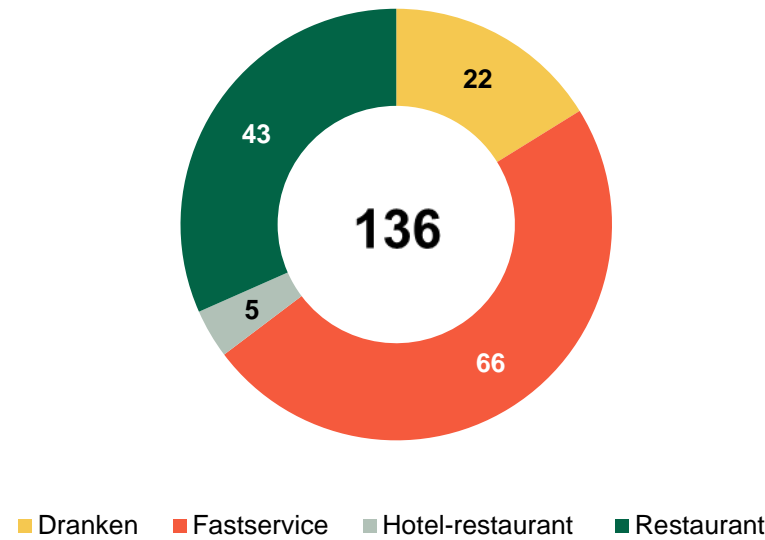
3.2.1 Ontwikkeling van de horeca de afgelopen 10 jaar

- In de gemeente Den Helder zijn 136 horecazaken gevestigd met een totaal vloeroppervlak van 15.846 m² winkelvloeroppervlak (wvo). Het aantal horecazaken in Den Helder is nagenoeg gelijk gebleven sinds 2013.
- Bijna de helft van het horeca aanbod is fastservice. Deze sector neemt 66 verkooppunten in. In 2013 betrof dit nog 36% (49 verkooppunten).
- Het aantal restaurants in de gemeente Den Helder is ten opzichte van 2013 gegroeid van 42 verkooppunten naar 48 verkooppunten. Van deze 48 restaurants zijn 5 restaurants onderdeel van een hotel. Op dit moment bestaat 35% van het horeca aanbod in Den Helder uit restaurants.
- Het aantal drankverstrekkers in de gemeente is gedaald van 43 in 2013 naar 22 in 2023. Op dit moment bestaat 16% van het horeca aanbod in Den Helder uit drankverstrekkers.
- De groei van het aantal fastfoodzaken en de krimp van het aantal drankverstrekkers (vooral cafés) sluit aan bij de Nederlandse trends.

3.2.2 Leegstand in Den Helder

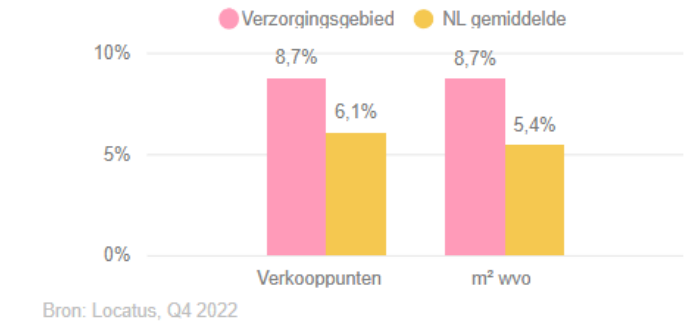
- In Den Helder staan op dit moment in totaal 60 commerciële panden leeg met een totaal oppervlak van 13.050 m² (figuur 2). Het overgrote deel hiervan bevindt zich in de binnenstad van Den Helder (circa 75%). Ook in winkelcentrum Marsdiepstraat staan 6 panden leeg.
- Het leegstandspercentage van het aantal verkooppunten in de gemeente is iets hoger dan het Nederlands gemiddelde. Het leegstandspercentage in m² wvo is met 8,7% relatief hoog ten opzichte van het Nederlands gemiddelde (5,4%). Dit is deels te verklaren door de transformatie naar wonen die in de binnenstad plaatsvindt, in combinatie met verbetering van het winkelaanbod en de uitstraling.

Horeca aanbod Den Helder

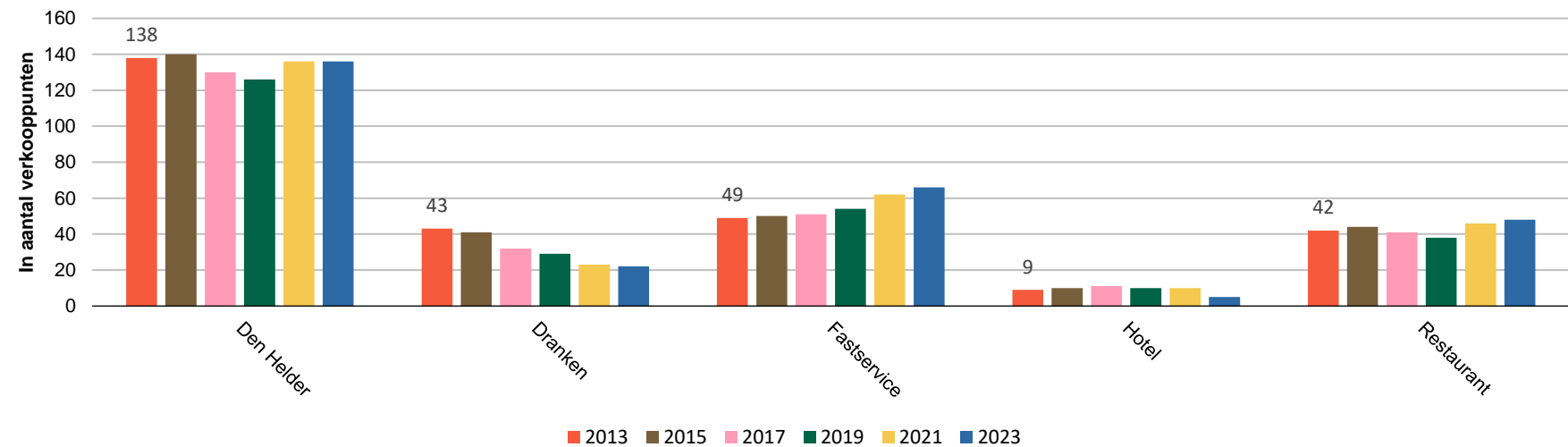
Figuur 1: Bron Locatus, 2023

Leegstandspercentage commerciële functies

Figuur 2: Leegstandcijfers gemeente Den Helder

Ontwikkeling horeca aanbod Den Helder

Figuur 3: Bron: Locatus, 2023

3.2.3 Overnachtingen

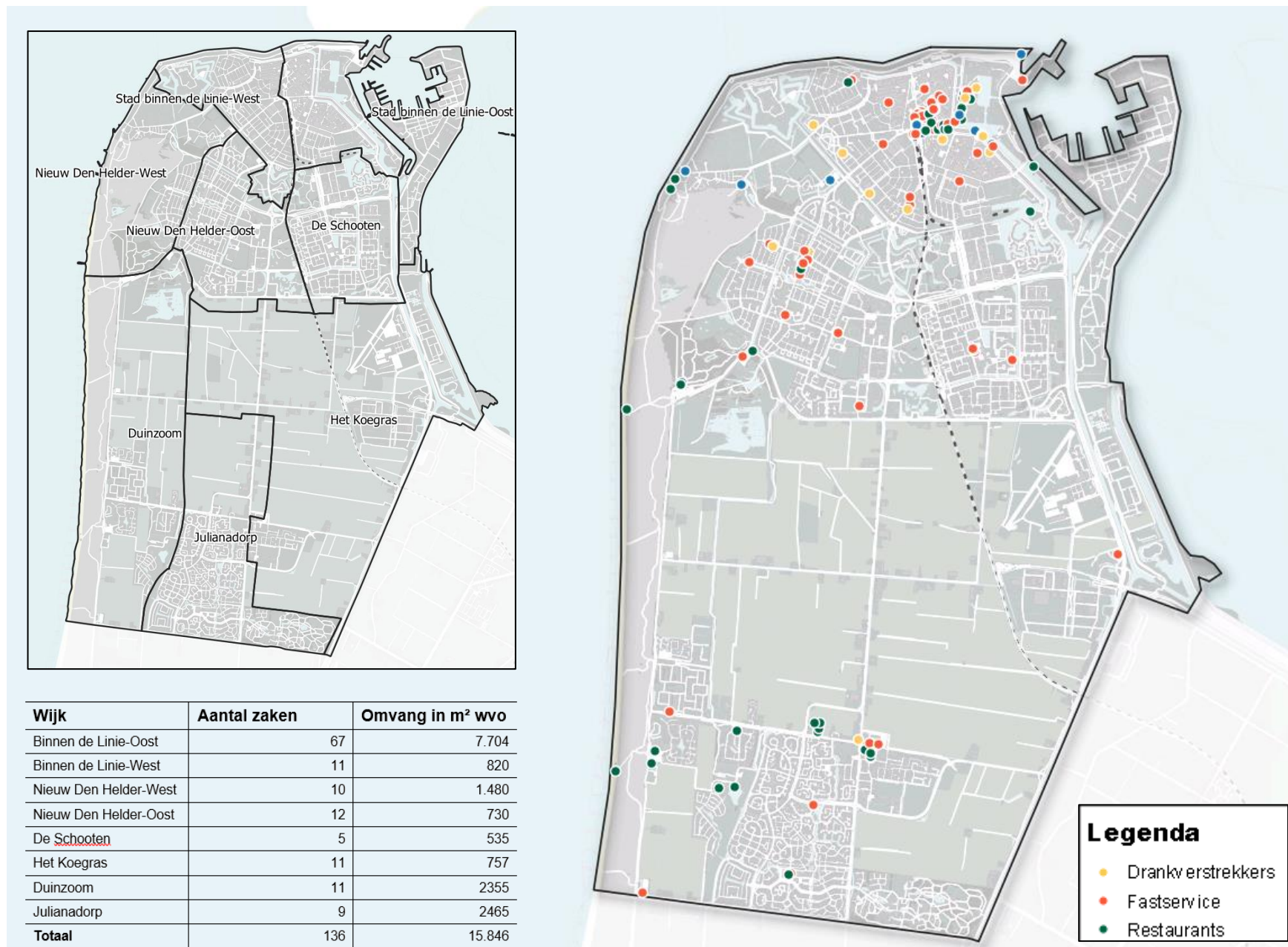
De overnachtingensector maakt geen deel uit van deze visie (zie verantwoording in §3.1). Een aantal bedrijven beschikt wel over een café- en/of restaurantfunctie. Die functies zijn wel meegenomen. Vandaar dat hier een korte beschrijving volgt.

In Den Helder bevinden zich op dit moment 10 hotels met in totaal 281 kamers, voornamelijk in het 3-4 sterren segment. Vijf hotels beschikken ook over een restaurant. Het aantal hotelkamers in het hogere segment is relatief beperkt. Zoals in §3.1 aangegeven is de gemeente voornemens te starten met een onderzoek/visie met betrekking tot de verblijfsrecreatie. Daarin zoomt de gemeente dan verder in op de Helderse hotelmarkt.

Er zijn 23 B&B 's verspreid over de gemeente (Horwath HTL 2022). Ervaring leert dat er in elke gemeente ook ongeregistreerde (of soms illegale) zijn, evenals Airbnb's.

Er zijn naast een aantal solitaire vakantiewoningen (vaak bij particulieren) diverse grote en kleine vakantieparken/campings. Al deze voorzieningen zorgen voor veel toeristische overnachtingen in de gemeente.

In 2021 waren er 569.565 overnachtingen in Den Helder. Voor 2022 is er € 740.000 aan opbrengst begroot tegen een tarief van € 1,40. Dat komt overeen met 528.571 overnachtingen in 2022. De marktverwachting is echter dat dit (waarschijnlijk) hoger ligt. Zowel zakelijke- als toeristische overnachters vormen een belangrijke doelgroep voor de horeca (en andere sectoren).

Figuur 4: Verdeling '(ho-)reca' aanbod over de gemeente Den Helder (Bron: Locatus 2022 & CBS 2022). ('Ho-'= hotels (blauwe stip) vallen buiten bestek visie, met dien verstande dat het eventuele café/restaurant van dit hotel wel is meegenomen, mits vrij toegankelijk).

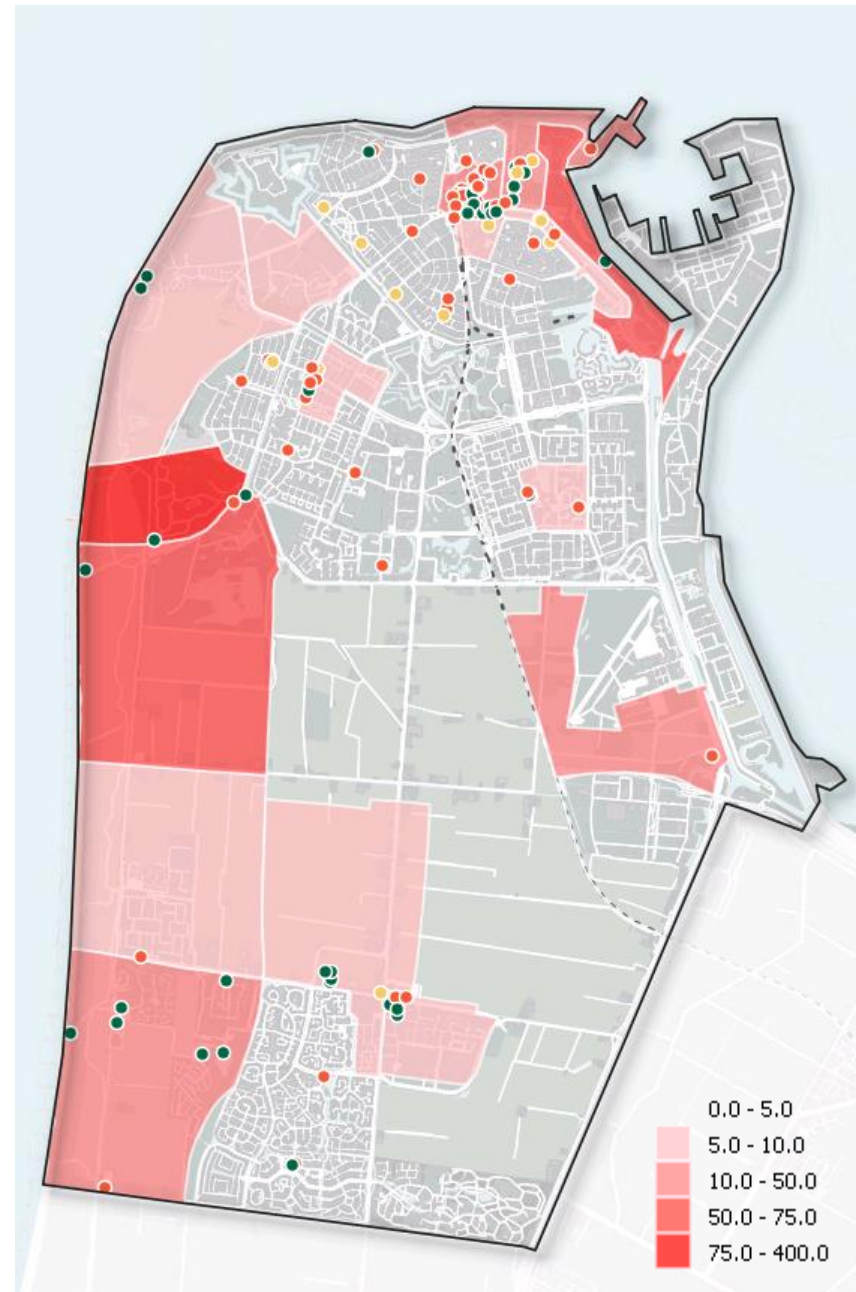

3.2.4 Spreiding horeca aanbod over de gemeente in beeld

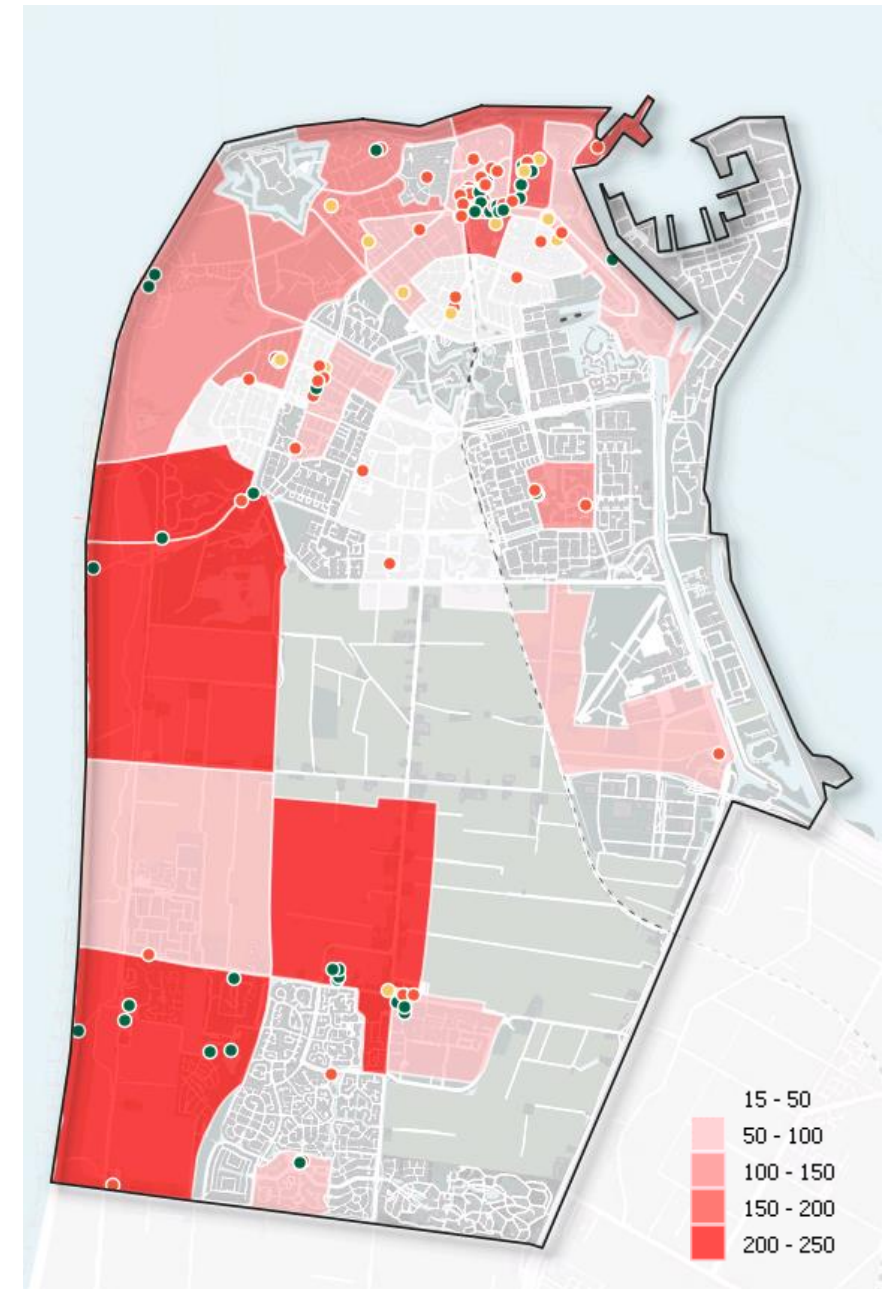
Figuur 4 geeft de exacte locaties weer van het horeca-aanbod (inclusief hotels) in de gemeente (op peildatum), de kleur geeft de sector ('type' horeca) weer. Den Helder centrum, inclusief Willemsoord, is (kwantitatief) veruit het belangrijkste horeca-concentratie-gebied. Dit centrum heeft zowel een lokale functie als toeristische functie voor de regio. Ook de gasten van camping/recreatieparken, havens en van dagjesgasten die een dag van Texel komen bezoeken het centrum. Juliandorp heeft ook een behoorlijk aantal horecabedrijven.

In de overige wijken ligt de horeca vaak solitair en betreft veelal 'lokaal verzorgend' aanbod of in combinatie met buurtwinkelcentrum.

- Figuur 4 geeft daarmee ook een beeld van de verdeling weer van de horeca in de gemeente Den Helder. Vanzelfsprekend is de grootste horeca concentratie in het stadscentrum (Binnen de Linie-Oost). Daaromheen zijn wat kleinere concentraties in met name winkelcentra Marsdiepstraat en in het kustgebied. In het buitengebied is er amper (solitaire) horeca in Den Helder.
- In de binnenstad is een brede mix van de verschillende sectoren zichtbaar. In de woonwijken is overwegend fastservice aanwezig. Vergeleken met andere gemeenten zitten er relatief veel drankverstrekkers in de woonwijken.
- In figuur 5 is het aantal horecazaken (exclusief hotels) per 1.000 inwoners weergegeven naar buurt. Hieruit blijkt de toeristische functie van zowel het centrum als het kustgebied.
- Figuur 6 geeft de omvang per horecazaak in m² wvo weer, exclusief hotels. De kaart laat zien dat de horecapanden op Willemsoord een stuk ruimer zijn in vergelijking met de overige binnenstad. Ook aan de kust en aan de Meester Tichelaarstraat bevinden zich horecapanden van relatief ruime omvang.

Figuur 5: Aantal horecazaken per 1.000 inwoners

Figuur 6: Omvang per horeca zaak in m² wvo

3.3 Horeca naar deelgebied

Den Helder centrum

Het centrum is de afgelopen jaren al flink veranderd, en dat is nog niet klaar. Naast gerealiseerde plannen, zijn er nog plannen in uitvoering en op de tekentafel. De in het verleden beoogde grote bevolkingsgroei is niet tot stand is gekomen daardoor is een belangrijke opgave het (winkel-) centrum compacter maken. Daarmee samenhangende leegstand terugdringen en het opknappen van panden en gevels. Grote projecten die momenteel lopen zijn de her invulling van het oude V&D pand middels wonen en winkels (begane grond), de herontwikkeling van de Kroonpassage en de aanpak parkeerproblematiek. Veel projecten worden uitgevoerd door de ontwikkelingsmaatschappij Zeestad BV en de Woningstichting Den Helder en de daaraan gelieerde ontwikkelingspartij Helder Vastgoed BV. Maar ook individuele pandeigenaren zijn aan de slag (gegaan). Het gevelrenovatiefonds heeft hier een zichtbare impuls toe gegeven en de samenwerking versterkt.

Een deel van de (uitgaans-) horeca in Koningstraat en schouwburg de Kampanje zijn verplaatst van binnenstad naar Willemsoord. Vrijkomende horecapanden zijn vooral getransformeerd naar woon- of andere functie. In de Beatrixstraat liggen diverse (dag-) horecabedrijven veelal met terrassen, afgewisseld met winkels en diensten. Aan het pleintje in de Breewaterstraat, dat iets verscholen ligt, zijn nog een aantal kleinschalige restaurants en drankverstrekkers.

Willemsoord

Willemsoord is een voormalige Oude Rijkswerf met veelal grote historische panden/erfgoed. Het terrein en opstallen zijn vrijgekomen door modernisering van Defensie, is nu in beheer van Willemsoord B.V. De B.V. is eigendom van gemeente en provincie. Willemsoord BV verhuurt de locaties, veelal horecaondernemers. Zeestad B.V. is de (tijdelijke) organisatie die als taak heeft uitvoering te geven aan de "Uitwerkingsplan Stadshart"⁴.

Op Willemsoord zijn vooral de wat grotere horecabedrijven te vinden, veelal met een namiddag/avond functie inclusief nachtleven. Maar ook schouwburg De Kampanje, bioscoop (Kinopolis), Reddings- en Marine museum en het (nieuwe) stadhuis zijn er gevestigd. De(ze) panden liggen wel wat ver van de grotere horecazaken af, waardoor er geen knus plein en intieme terrasfeer is op dit moment.

Er is op Willemsoord veel parkeergelegenheid, zowel voor de binnenstad als voor bezoekers van de voorzieningen op Willemsoord. **Er is vooralsnog** slechts één toegangsrouten voor auto's, die uitkomt op de toch al drukke Weststraat waarop overdag veel 'Texel-verkeer' is. Op uitgaansavonden levert het komen en gaan van bezoekers rondom de ingang/uitgang drukte op en geluidsoverlast voor bewoners. Er wordt een nieuwe ontsluiting(-en) voor het **gebied ontwikkeld.**

Kust en Duinen Den Helder

De Donkere Duinen

In het buitengebied, naar de kust, liggen enkele ruim opgezette horecabedrijven, waaronder de Pannenkoekenvallei, Bospaviljoen De Vallei en restaurant Duinoord.

Huisduinen

Bekend van een van de oudste vuurtorens van Nederland. Het oude walvisvaarders dorp grenst aan de duinen van Den Helder. Nabij (en in) Huisduinen bevinden zich nog enkele (strand georiënteerde) horecabedrijven, zoals Nogal Wiedes, Storm aan Zee en het Grand Hotel Beatrix.

Kust

Aan het strand zijn er een paar paviljoens: Zee van Tijd en Paal 6 in Julianadorp en de Beachclub Citadel in Den Helder. Naast hun traditionele functie zijn strandbedrijven steeds vaker een avondfeestlocatie. Factor 30 is een seizoensgebonden paviljoen.

⁴ <https://zeestad.nl/ontwikkeling/uitwerkingsplan-stadshart>

Julianadorp

Centrum

In Julianadorp liggen diverse horecabedrijven rondom een dorpsplein (Loopuytpark). Zowel gericht op inwoners, deels voor de toerist. Er is een diversiteit aan dag- en avondhoreca dat gezellig oogt, met wisselende uitstraling.

Meester Tichelaarstraat

Net buiten het centrum, aan de Meester Tichelaarstraat, zijn nog enkele grootschaligere horecabedrijven gevestigd. Dit is aangelegd om grote bezoekersstromen te kunnen verwerken. De omgeving geeft een wat desolate indruk. De inrichting van openbare ruimte verdient een upgrade.

Dorperweerth

In dit winkelcentrum zijn nog enkele (voornamelijk fastservice) horecabedrijven gevestigd.

Buitenwijken Den Helder

Golfstroombuurt

Er zijn enkele horecabedrijven in het buurtwinkelcentrum aan de Marsdiepstraat, winkelcentrum De Duinpassage en omgeving. Deze vervullen duidelijk een lokale functie en we zien hier een wisselend kwaliteitsbeeld.

Schooten-centrum

Het verouderde winkelcentrum Schooten Plaza heeft enkel fastfood/drankverstrekkende bedrijven. Een duidelijke upgrade van deze panden is zeer wenselijk.

Overig

Verspreid liggen nog enkele solitair gevestigde horecabedrijven (zie figuur 4). Van een aantal is helaas de uitstraling matig tot zeer matig, o.a. in woonwijken en buurtwinkelcentra. Echter, er zijn zeker ook positieve voorbeelden, zoals Fort Westoever, waar een horecaconcept met eigen brouwerij is gevestigd.

Figuur 7: Tuk tuk ter promotie van Julianadorp

Figuur 8: Pannenkoekenvallei

Figuur 9: Breeze

Figuur 10: Storm aan zee

3.4 Horeca aanbod binnenstad

Figuur 11: De Chinese Pagode

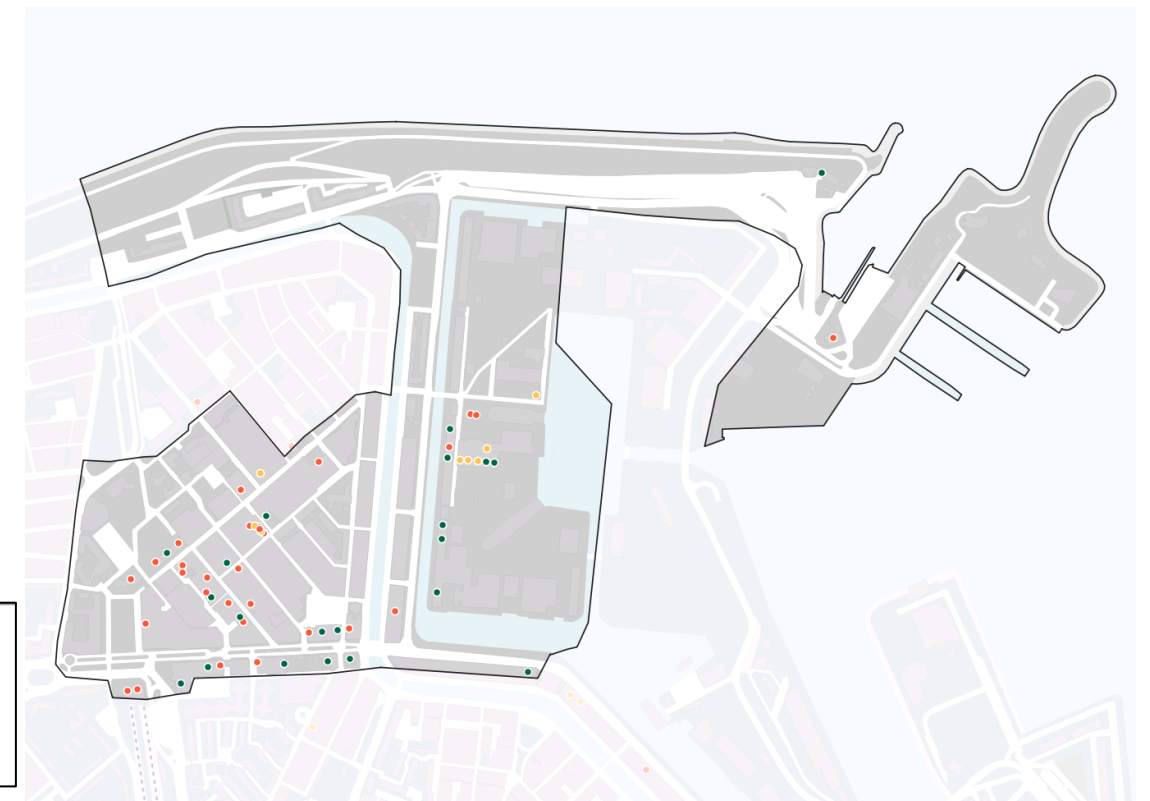

Figuur 12: Ambrosia

Figuur 13: Carmel

Figuur 14: Horeca aanbod in de historische binnenstad en schil van Den Helder (Locatus 2022, bewerking BRO)

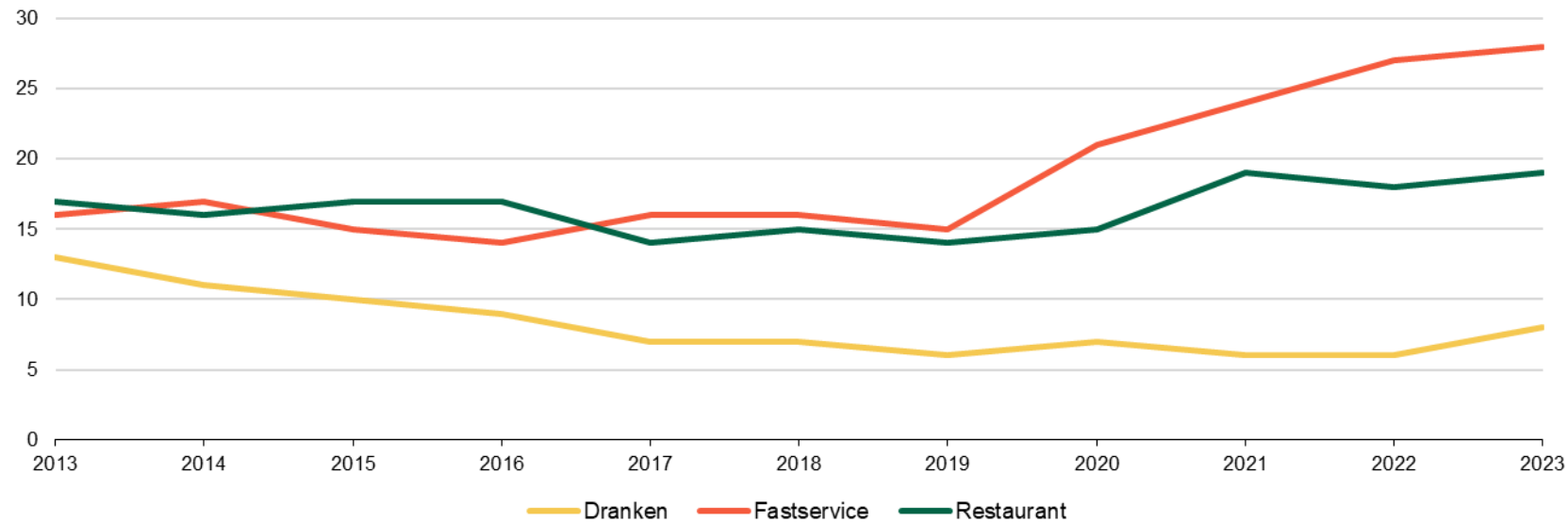

- Legenda**
- Drankverstrekkers
  - Fastservice
  - Restaurants

Ontwikkeling horeca binnenstad

- De ontwikkeling van de horeca in de binnenstad van Den Helder is hiernaast weergegeven. Hieruit blijkt dat het aantal geleidelijk is toegenomen van 46 zaken in 2013 tot 55 in 2023.
- Het aantal fastservice-zaken in de binnenstad is met 75% toegenomen ten opzichte van 2013. De binnenstad telt nu 28 fastservice zaken.
- Het aantal restaurants is licht afgenomen van 21 tot 19 restaurants.
- Het aantal drankverstrekkers is met 5 zaken afgenomen tot 8 in de binnenstad. Hierbij is een deel van de Koningstraat e.o. nog niet meegerekend. De 13 drankverstrekkers die hier in 2013 zaten zijn allen vertrokken.
- In figuren 15, 16 en 17 is de spreiding van horeca in de binnenstad weergegeven tussen 2013, 2018 en 2023. Het zwaartepunt van de horeca is verplaatst naar Willemsoord en in de Beatrixstraat. Ook op het Julianaplein is een lichte toename te zien. Het aanbod op de Spoorstraat is afgenomen. Op de Kroonstraat, Polderweg, Zuidstraat, Molenstraat en de Koningstraat is de horeca verdwenen.

Ontwikkeling horeca-aanbod binnenstad t.o.v. 2013

Figuur 15: Horeca in de binnenstad van Den Helder, januari 2013

Figuur 16: Horeca in de binnenstad van Den Helder, januari 2018

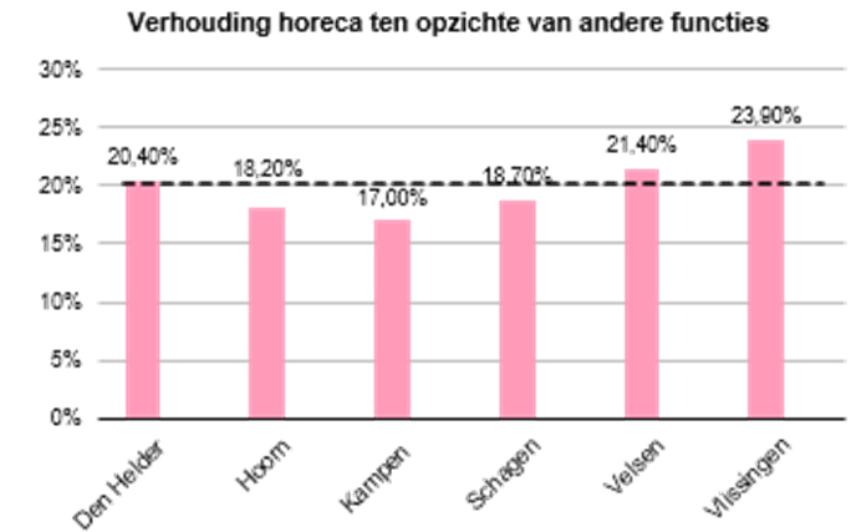
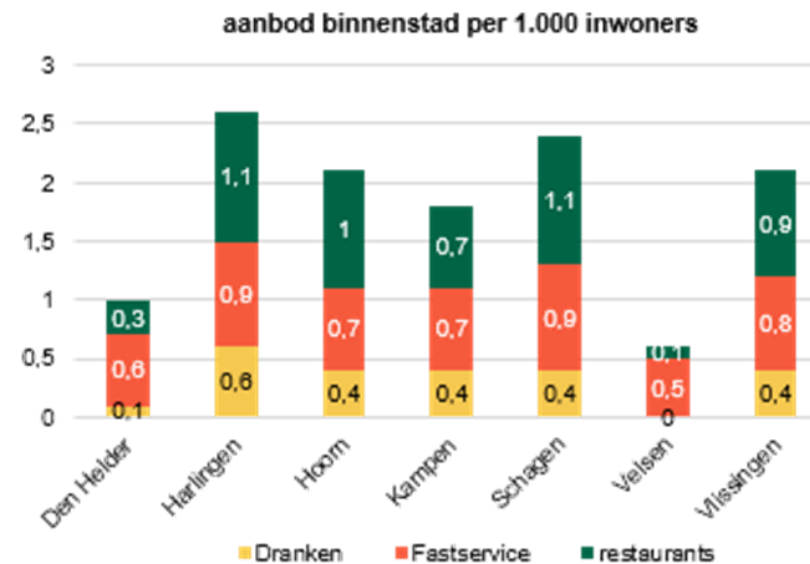
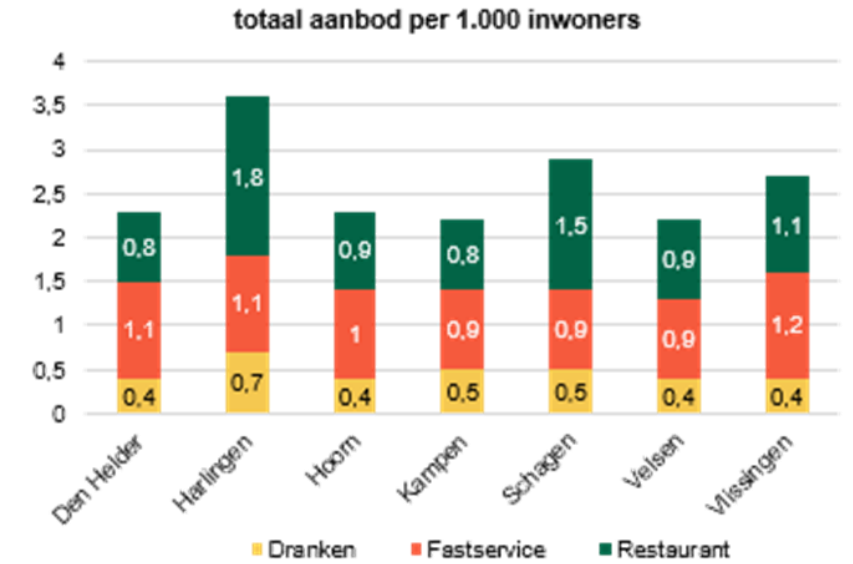
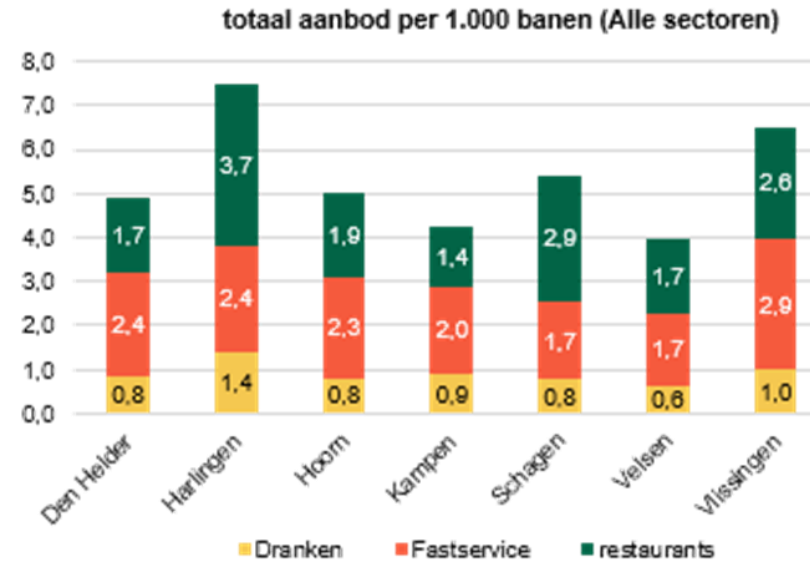
Figuur 17: Horeca in de binnenstad van Den Helder, januari 2023

3.5 Benchmark

In het navolgende is de horeca afgezet tegen het aantal inwoners, het aantal banen en andere functies. De eigen inwoners en het aantal banen vormen namelijk een belangrijke doelgroep. Den Helder en de binnenstad zijn hierop vergeleken met een aantal referentiegemeenten (binnensteden). Dit geeft inzicht of Den Helder relatief veel of juist weinig horeca heeft.

- Het horeca aanbod per 1.000 banen in de gemeente Den Helder is met 4,9 relatief beperkt ten opzichte van de benchmarkgemeenten (5,5).
- Het hele horeca aanbod in de binnenstad van Den Helder is relatief klein ten opzichte van de benchmarkgemeenten. Het aanbod fastservice is vergelijkbaar met het gemiddelde van de benchmarkgemeenten. Ten opzichte van de benchmarkgemeenten (gem.2,2) heeft Den Helder een relatief ruim aanbod aan fastservice (2,4). Het aantal drankverstrekkers zit met 0,8 net onder het gemiddelde van de benchmarkgemeenten (0,9). Het aanbod in restaurants in Den Helder (1,7) is fors lager vergeleken met de benchmarkgemeenten (2,4).
- Het aanbod per 1.000 inwoners in de gemeente Den Helder is met 2,3 ook relatief beperkt ten opzichte van de benchmarkgemeenten (2,6).
- Het aantal drankverstrekkers is met 0,4 vergelijkbaar met de benchmarkgemeenten (0,5). Het aanbod restaurants (0,8 om 0,1,0) is relatief beperkt. Het aantal fastservice zaken is vergelijkbaar met de benchmarkgemeenten (beide 1,1).
- Qua verhouding van horeca ten opzichte van andere functies blijkt dat Den Helder precies op het gemiddelde van de andere benchmarkgemeenten zit. Conclusie is dat de verhouding horeca ten opzichte van andere functies redelijk goed is, maar ook dat het totaalaanbod commerciële panden in Den Helder relatief beperkt is in vergelijking met vooral het aantal inwoners.

- Het relatief beperkte horeca aanbod in de gemeente Den Helder is deels te verklaren vanuit de koopstromen (KSO2021). De horecabinding van Den Helder is met 78% zelfs wat hoger dan de benchmarkgemeenten (gemiddeld 72%). Dit betekent dat 78% van de bestedingen uit de gemeente Den Helder komt. De toevloeiing van bestedingen door bezoekers vanuit andere gemeenten is in Den Helder met 11% relatief beperkt ten opzichte van de benchmarkgemeenten (gemiddeld 19%). Hierdoor komt de gemeente Den Helder op een koopstromensaldo van -11%, terwijl de benchmarkgemeenten een gemiddeld saldo hebben van -6%.

3.6 Beoordeling van de horeca

De benchmarksteden en hun stadscentra zijn opgenomen in het Koopstromenonderzoek (KSO 2021/KSO 2019), figuur 18. Daarin is de bezoekersbeoordeling voor horeca opgenomen. Tabel 4 toont de uitkomsten. De binnenstad van Den Helder wordt iets minder goed beoordeeld, maar de horeca scoort gemiddeld beter ten opzichte van de benchmarkgemeenten. De sfeer en uitstraling van het centrum zijn echter ook onder gemiddeld, zie tabel 4.

Tabel 5: Gemiddeld inkomen benchmarkgemeenten (CBS, 2022)

Gemeente	Gemiddeld inkomen
Den Helder	€ 26.500
Hoorn	€ 27.800
Kampen	€ 25.200
Schagen	€ 28.800
Velsen	€ 29.700
Vlissingen	€ 26.200
Landelijk gemiddelde	€ 29.200

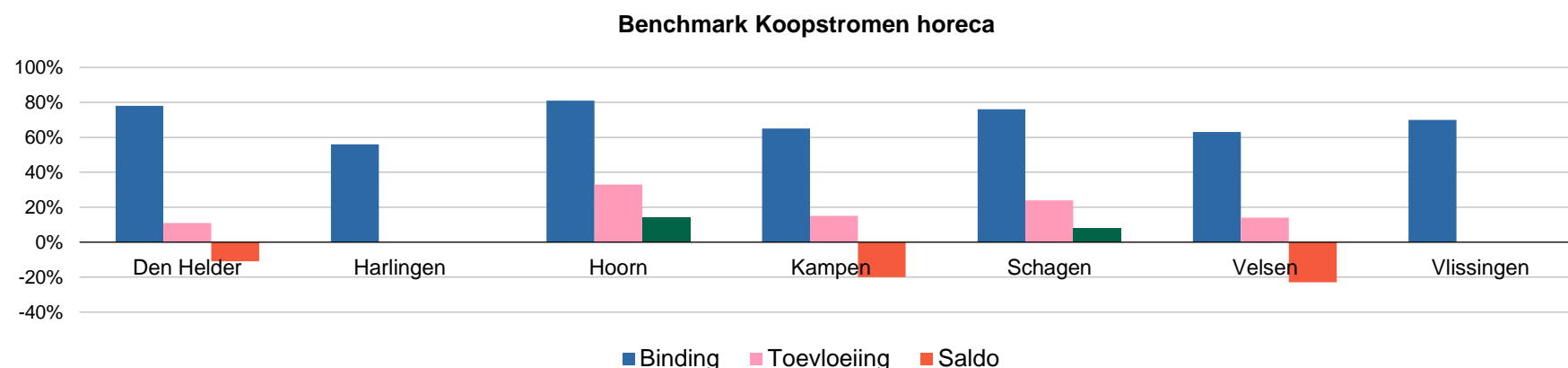
⁵ Toevloeiing= bestedingen van inwoners buiten de eigen gemeente / toeristen. Koopkrachtbinding= besteding op horeca in de eigen gemeente.

3.7 Bevolkingsontwikkeling in inkomensniveau

In tabel 5 is het gemiddelde inkomen van de benchmarkgemeenten opgenomen. Hieruit blijkt dat het gemiddeld inkomen in de gemeente Den Helder 9% lager ligt ten opzichte van het landelijk gemiddelde en ook lager ligt dan de benchmarksteden. Een lager inkomensniveau betekent veelal minder bestedingen per inwoner aan horeca.

In combinatie met de stagnatie van de bevolkingsgroei (zie tabel in § 3.1) en de beperkte toevloeiing⁵ ontstaat er naar de toekomst toe (op basis van deze twee indicatoren) in Den Helder relatief minder bestedingsruimte in de gemeente ten opzichte van de benchmarkgemeenten.

Ook in het winkel- en horeca-aanbod is een afwijkend inkomensniveau vaak te herkennen. Veelal meer laagdrempelige bedrijven, in het lagere

Figuur 18: Bron KSO 2019 en 2021. *Voor Harlingen is zijn geen data over toevloeiing beschikbaar. Voor Vlissingen is geen KSO data beschikbaar, alleen een schatting o.b.v. het prestatieonderzoek Zeeland (2018).

Tabel 4: Waardering binnenstad benchmarkgemeenten (KSO2021)

Binnenstad	Waardering totaal	Sfeer en uitstraling	waardering horeca
Den Helder	6,9	6,5	7,3
Hoorn	7,6	7,5	8,2
Harlingen	*geen KSO data beschikbaar		
Kampen	7,9	7,6	6,5
Schagen	7,7	7,5	8,4
IJmuiden (Velsen)	6,8	6	6,8
Vlissingen	*geen KSO data beschikbaar		
Gemiddelde Benchmarksteden	7,5	7,2	7,5

prijssegment, meer formulebedrijven, meer cafetaria's/snackbars in wijken en in (verouderde) buurten vaak buurtcafés waar niet meer in geïnvesteerd wordt/geen investeringsruimte meer is. (Dientengevolge) een probleem in opvolging. De teruggang in caféaanbod in Nederland heeft onder andere hier mee te maken.

3.8 Kwaliteitsniveau horeca

Het centrum (inclusief Willemsoord) heeft een gevarieerd aanbod aan horecabedrijven, in verschillende prijsklassen. Zowel met als zonder terras. Dit aanbod is zowel in binnenstad als op Willemsoord uitgebreid. Ook daarbuiten zijn, in met name de toeristische gebieden aan de kust en in de wijkwinkelcentra, voldoende gelegenheden, van wisselende kwaliteit. Er zijn tevens 4 moderne strandpaviljoens: Paal 6 en Zee van Tijd in Julianadorp en de Beachclub Citadel in Den Helder. Factor 30 is geopend in de zomerperiode.

Voor bezoek aan luxe restaurants zal men al gauw de gemeentegrenzen over moeten, bijvoorbeeld naar Texel, Alkmaar, Hoorn of Castricum. Ondanks dat er ongetwijfeld ook behoefte zal zijn in Den Helder, is het niet waarschijnlijk dat dit bedrijfseconomisch haalbaar is, al is dit niet onderzocht. Bijzondere vermeldingen qua restaurants in Den Helder: C'est La Vie had in 2021 een Michelin vermelding (Bib Gourmand). Sumalee's Phuket Thai Food heeft een Gault&Millau vermelding vanwege de goede keukens.

In veel steden neemt het aantal ketens/formulebedrijven toe. Met name in de restaurant en fastservice sector. Deze lijken (in algemeenheid) Den Helder nog slechts beperkt ontdekt te hebben. Ondanks de groei van de fastservice sector die ook in Den Helder waarneembaar is. Gezien de vaak lage prijsstelling zijn hier nog mogelijkheden in Den Helder en is acquisitie op dit vlak kansrijk.

Opvallend, voor de omvang van Den Helder en in relatie tot landelijke trends en ontwikkelingen, is er recent een nieuwe club/discotheek geopend, Club Bonaire, op Willemsoord. Vanuit historisch perspectief hebben discotheken in de regio Noord-Holland een rijk verleden.

De aanwezigheid van een hippe club wordt (zeker door jongeren) op prijs gesteld. Ondanks dat, wordt er toch ook nog veelvuldig naar Schagen/Alkmaar gereisd om uit te gaan. De openingstijden zijn voldoende ruim in Den Helder voor een bruisend uitgaansklimaat.

3.9 Overige vormen van horeca

Feestzalen

Feestzalen zijn er in veel verschillende soorten. Soms behoren zij tot een regulier café, soms zijn het autonome bedrijven. Ook verschillen feestzalen onderling wezenlijk qua openingstijden. Den Helder telt momenteel geen zelfstandige feestzalen volgens Locatus. Wel zijn er een aantal locaties die beschikken over één of meer (feest-)zalen (o.a. Hotel Den Helder, de Kampanje en bij paracommerciële accommodaties⁶). In enkele referentiegemeenten komen geen feestzalen voor. Daarom zijn feestzalen uit de voorgaande vergelijkingen gehouden.

Paracommerciële horeca

Zie tekstkader voor uitleg van dit begrip.

Grotere instellingen kunnen deze beperkingen 'omzeilen' door een Besloten Vennootschap (B.V.) op te richten en profiteren (in veel gevallen) van beide voordelen.

De gemeente Den Helder kent ook een aantal locaties⁷ waar paracommerciële horeca-activiteit plaatsvindt, exclusief 'de B.V.'s'. Denk aan buurt-/gemeenschapshuizen, sportkantines en musea maar ook aan defensie gelieerde locaties. Deze horeca-locaties zijn niet meegenomen in de marktanalyse, en dus ook niet meegewogen in de benchmarkvergelijkingen. Ze voorzien in een zekere behoefte maar 'snoepen' ook aan de omzet van de reguliere horeca.

De gemeente Den Helder legt (conform landelijke Alcoholwet) paracommerciële instellingen beperkingen op in hun vergunning ten aanzien van alcoholverstreking. De gemeente werkt aan een actualisatie van een aantal paracommerciële Alcoholwetvergunningen.

Wat is paracommercie?

Paracommerciële horeca is een horecavoorziening bij een niet-commerciële instelling (denk aan stichtingen en verenigingen) die zich in de eerste plaats richten op andere activiteiten, zoals sport, educatie, cultuur, religie, sociaal/maatschappelijk, et cetera. Horeca is daar een nevenactiviteit.

Omdat deze instellingen vaak subsidies ontvangen, met vrijwilligers werken of andere (fiscale) voordelen genieten, worden er beperkingen opgelegd via de Alcoholwet. Denk aan beperking van schenktijden en het verbod op feesten van persoonlijke aard (verjaardagsfeestjes, bruiloften, etc.). Dit om de reguliere horeca geen oneerlijke concurrentie aan te doen.

Paracommerciële instellingen hanteren vaak lagere prijzen (en kunnen dit ook doen) omdat zij bovengenoemde voordelen hebben die commerciële ondernemers niet hebben.

De horeca-activiteiten zijn zeer verschillend van omvang, kwaliteit en toegankelijkheid. Paracommercie is een opgave. Aan de ene kant zorgt het voor reuring en leefbaarheid in wijken en dorpen. Aan de andere kant is er een ongelijk speelveld dat de (wettelijke) beperking met betrekking tot het schenken van alcohol rechtvaardigt.

⁶ Paracommerciële locaties mogen (soms) onder voorwaarden festiviteiten faciliteren.

⁷ Er is geen overzicht/lijst van vergunningen beschikbaar waarop het exacte aantal is bijgehouden.

4 Beleidskaders

Een ruimtelijke horecavisie staat niet op zichzelf, maar haakt in op andere beleidsstukken van verschillende schaalniveaus. We beschrijven de belangrijkste beleidskaders in het kort, in relatie tot de horeca. Ook gaan we in op de planologische uitgangssituatie in de gemeente Den Helder.

4.1 Provinciaal

4.1.1 Omgevingsvisie NH2050 (2018)

De provincie zet in op het op peil houden van de werkgelegenheid, het voorzieningenniveau en de bereikbaarheid in alle kernen en regio's aan de hand van de volgende punten:

- Ontwikkelen op basis van eigen kracht en kwaliteiten.
- Voorzieningenniveau en bereikbaarheid op peil houden.
- Behoud en ontwikkeling van krachtige identiteiten.
- Principe van versterken complementariteit en regionale netwerken.
- Mogelijkheden om te bouwen voegen zich naar de vraag op dat moment.

Binnen de provincie is een toenemende leegstandsopgave, waardoor de noodzaak tot transformatie toeneemt. Er wordt gezocht naar passende, alternatieve functies zodat economische kansen kunnen worden benut.

Voor een positieve ontwikkeling van de kernen en regio's stuurt de provincie aan op regionale samenwerking en afstemming op verstedelijkingsopgaven, gebiedsgericht maatwerk, herbestemming van erfgoed en waardevolle gebouwen en een goede bereikbaarheid.

4.2 Regionaal

4.2.1 Retailvisie Kop van Holland (2018)

Voor de Retail sector⁸ in zijn geheel wordt er in de Kop van Noord-Holland beperkte uitbreidingsruimte voorzien. Hierdoor is het niet nodig om centrumgebieden substantieel uit te gaan breiden en ligt de focus de komende jaren op het verbeteren van de ruimtelijke en functionele structuur aan de hand van de volgende punten:

- Concentratie van de voorzieningen in de centrumgebieden.
- Het compacter maken van de centrumgebieden.
- Een completer aanbod bieden in de centrumgebieden.
- Meer comfort en gemak realiseren in de openbare ruimte, de looproutes, de parkeergelegenheid, etc.

- Meer beleving creëren door (evenementen, branche en retail) programma en inrichting, sfeer en presentatie.

Met name in het laatste punt speelt horeca een belangrijke rol. Daarnaast is toerisme een belangrijke drager van de regio en wordt er ingezet op het benutten van de toeristische potentie van de regio. Er wordt ruimte geboden aan innovaties in de Retail branche om de dynamiek en ondernemerschap te stimuleren.

- Het centrum van Den Helder wordt gezien als een regionaal centrumgebied, met een uitgebreid en gemixt aanbod aan detailhandel, dienstverlening en horeca. Ook cultuur en leisure spelen een belangrijke rol in het centrum en moeten de ontmoetingsfunctie van het centrumgebied stimuleren. Op centrumbestemmingen wordt horeca en detailhandel gecombineerd toegestaan om de dynamiek te stimuleren, maar tegelijkertijd blijven het geldende vergunningensysteem wel overeind voor de horeca.
- In de buurt- en wijkcentra in Den Helder en Julianadorp ligt de focus vooral bij detailhandel, (enige) horeca en diensten. Deze gebieden zijn daarbij meer ondersteunend aan het hoofdcentrum in de kern
- Bij het grootschalige cluster Ravelijncenter in Den Helder ligt het primaat op volumineuze detailhandel. Ondersteunend daaraan kan enige horeca en leisure zich vestigen. Voorzieningen dienen een duidelijke toegevoegde waarde te bieden aan het winkelend publiek en ondersteunend te zijn aan de beoogde functie van het gebied. Zelfstandig functionerende horeca, met ruime(-re) openingstijden, valt daar niet onder.
- Concepten buiten de bestaande retailstructuur, zoals theetuinen, zijn niet wenselijk omdat deze het bestaande horeca aanbod beconcurreren⁹. Op locaties waar dit wel wordt toegestaan dienen uitbaters te be-

schikken over dezelfde vergunningen en diploma's als de reguliere horeca. Uitzonderingen die goed kunnen worden onderbouwd worden op regionaal niveau getoetst.

4.3 Gemeentelijk

4.3.1 Uitwerkingsplan Stadshart & Willemsoord (2008)

De gemeente Den Helder heeft als ambitie om de uitdagingen van bevolkingskrimp en een verouderde binnenstad aan te pakken, met als doel de stad nieuw leven in te blazen en aantrekkelijker te maken. Dit vereist het zoeken naar een nieuw karakter voor de stad.

De gemeente wil het stadshart versterken door de winkeluitstraling te verbeteren, meer sfeer te creëren, leegstand en verrommeling tegen te gaan, en de woningen en openbare ruimtes te verbeteren. Daarnaast streeft de gemeente naar een betere verbinding tussen het stadshart en nieuwe maritieme buurten, door interne verbindingen te versterken, groene grachtengordels te herstellen en voetgangersbruggen toe te voegen. Een aantrekkelijk, veilig en leefbaar woon- en leefklimaat staat centraal, waarbij het woningaanbod diversiteit biedt voor verschillende doelgroepen. Door het realiseren van deze ambitie wil de gemeente de koopkracht vergroten, voorzieningen verbeteren, het toerisme stimuleren, het vestigingsklimaat voor ondernemers versterken en een positieve impuls geven aan de stad.

De ambitie van de gemeente Den Helder is om Willemsoord, het voormalige werfterrein, te transformeren tot een integraal en toegankelijk onderdeel van de stad.

- Nieuwe voetgangersbruggen zullen de verbinding tussen de stad en Willemsoord versterken, waarbij een aangename pleinruimte en karakteristieke gebouwen zichtbaar zullen zijn.
- Het gebied zal worden gevuld met recreatieve en uitgaansvoorzieningen, zowel door het hergebruik van bestaande gebouwen als door nieuwbouw met een bijzondere en gebiedseigen beeldkwaliteit.

⁸ Definitie in de visie: Kop van Holland: Retail is het palet aan publieksgerichte voorzieningen van detailhandel, horeca, diensten en leisure

⁹ Noot van BRO: het is de vraag hoe (anno 2023) dit aspect zich met de Europese Dienstenrichtlijn verhoudt.

- De toevoeging van woningen, zowel aan de haven als in het gebied, zal zorgen voor een levendige en maritieme sfeer, gericht op diverse doelgroepen.
- Het culturele cluster rondom de schouwburg en het evenementenplein zullen het voorzieningenaanbod versterken, terwijl de maritieme sfeer wordt benadrukt met nautisch gebonden detailhandel en toeristische activiteiten op en rond het water.

Deze ambitie zal worden gerealiseerd door middel van verschillende projecten die de bebouwing, het programma en de verblijfskwaliteit verbeteren.

4.3.2 Kadernota Detailhandel (2007) en evaluatie Kadernota detailhandel (2011)

In mei 2007 heeft de Raad een strategische visie opgesteld voor de ontwikkeling van het centrum van Den Helder. De focus ligt op de gebieden Stadshart, Willemsoord en haven, waarbij de binnenstad wordt gezien als het centrummilieu waar het gehele spectrum van het koopgedrag actief is.

- De ambitie is om het centrum van Den Helder te transformeren tot een compacter centrumgebied met een divers aanbod van winkels, horeca, dienstverlening, leisure en evenementen.
- Het beleid is voornamelijk gericht op het verbeteren van de kwaliteit en het versterken van de positie van de binnenstad. Dit via het versterken van de winkelstructuur, het stimuleren van winkels buiten het A1-gebied om gaten in het gebied op te vullen, het prioriteren van de kwalitatieve ontwikkeling van de binnenstad, het versterken van de relatie tussen de binnenstad en Willemsoord, en het realiseren van buurt- of wijkwinkelcentra in iedere wijk. Daarnaast zijn er beperkingen opgesteld voor uitbreiding van het winkelaanbod en het opzetten van nieuwe perifere vestigingen.

Analyse retailbeleid gemeente Den Helder, stand van zaken en actualiteit (2021) en oplegnotitie Retailbeleid Gemeente Den Helder aanbevelingen (2022) BSP

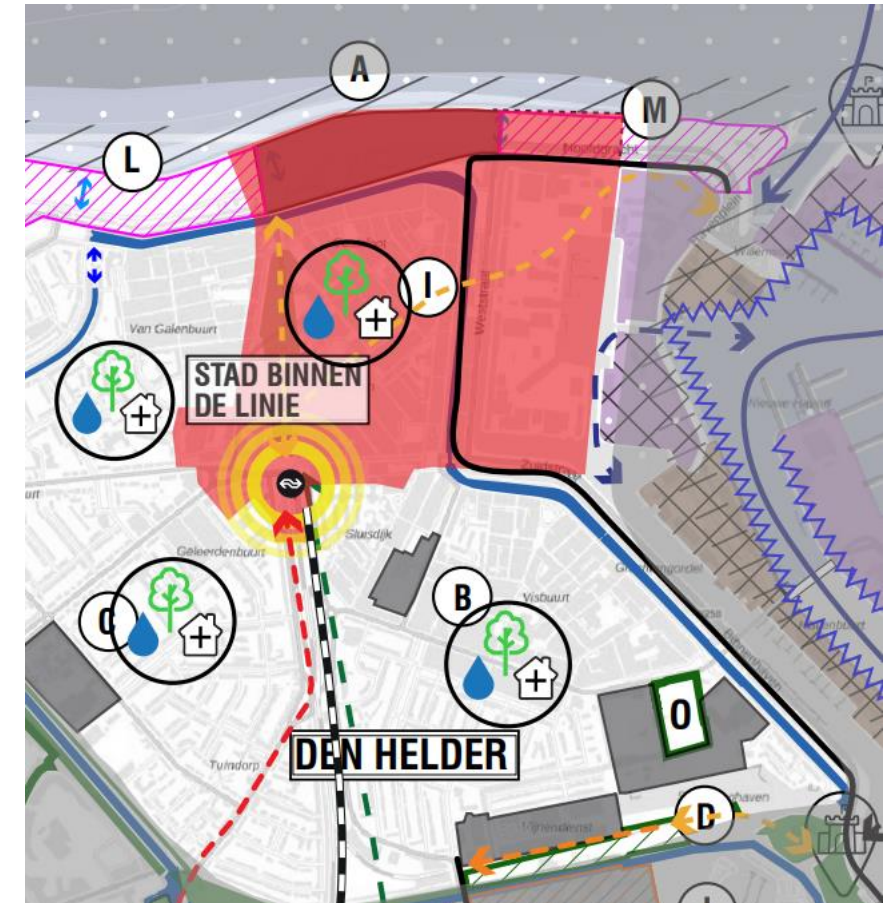
In het memo, waar de analyse van het retailbeleid de onderlegger voor vormt, constateert BSP dat er op dit moment er een actuele visie voor horecavestigingen ontbreekt¹⁰. Hoewel bestemmingsplannen aangeven waar horeca mogelijk is, ontbreekt een visie op welke richting de horeca zich kan ontwikkelen en welke horeca een toevoeging is. Zowel ondernemers als de gemeente zijn van mening dat er behoefte is aan een nieuwe horecavisie die hierin duidelijkheid schept. Het is daarbij van belang dat de visie betrekking heeft op drank- en maaltijdverstrekkers en het gehele grondgebied van de gemeente, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende gebieden zoals het centrum, Willemsoord, woonwijken, Julianadorp, de kustzone en het buitengebied. De visie moet vooral een ruimtelijke insteek hebben en antwoord geven op de vraag waar welke horeca zich kan vestigen en waar terughoudendheid gewenst is. Het is daarbij belangrijk om een helder beoordelingskader te hanteren en een passend planologisch kader te ontwikkelen, om te voorkomen dat horeca op ongewenste locaties vestigt.

Daarnaast moet de nieuwe horecavisie duidelijkheid creëren over actuele thema's zoals blurring en tijdelijke concepten. Het is raadzaam om het terrassenbeleid en het beleid ten aanzien van openingstijden te overwegen en waar nodig te herzien. Tot slot is het aanbevolen om de visie in nauwe samenspraak met stakeholders op te stellen.

Ontwerp¹¹ omgevingsvisie gemeente Den Helder (2023)

Vanuit het document zijn de volgende uitgangspunten van belang voor de horecavisie:

- De gemeente Den Helder ontwikkelt zich verder tot een gemeente

Figuur 19: Uitsnede uit kaart Omgevingsvisie hst 7 rood = centrumgebied

met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bewoners, ondernemers en bezoekers

- Nieuwe ontwikkelingen versterken de bestaande omgeving en bieden kwaliteit en onderscheidend vermogen.

¹⁰ Ook wordt op basis hiervan een koersdocument voor de retail opgesteld die samen met de horecavisie ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

¹¹ Oktober 2023: inmiddels vastgesteld door gemeenteraad

Door de ligging van Den Helder is onderscheidend vermogen qua woningen, economie, voorzieningen en woonomgeving des te groter.

- De haven is de economische, sociaal-culturele en historische rode draad door Den Helder.
- Stadshart en Willemsoord ontwikkelen zich verder richting één samenhangend en complementair centrumgebied voor gemeente en regio.
- Den Helder omarmt de Stelling Den Helder (belangrijk erfgoed, voormalig militaire verdedigingslinie) en ontwikkelt dit gebied verder tot de trotse voorkant van de stad. Het moet een plek zijn voor bewoners om te recreëren en voor bezoekers om te bezoeken.
- Willemsoord en de Stelling hebben toeristische potentie en worden verder benut. Hierbij wordt ook de belangrijke rol van Willemsoord voor de recreatie- en passantenvaart geborgd.
- In de gemeente Den Helder ervaren bewoners en bezoekers de unieke ligging aan drie kusten (Noordzee, Marsdiep en Waddenzee).
- Een recreatief hart voor Julianadorp aan Zee, met bijvoorbeeld een concentratie van horeca en kleinschalige voorzieningen, ontbreekt. Bij ontwikkelingen in het gebied wordt de kans om een hart voor Julianadorp aan Zee te realiseren onderzocht.

4.3.3 Omgevingsvisie Julianadorp (vervallen) ¹²

In de omgevingsvisie voor Julianadorp benoemt de gemeente Den Helder een aantal doelen die relevant zijn voor de horecastructuur in de gemeente:

- Activiteiten krijgen zoveel mogelijk ruimte, maar bij inbreuk op een gezonde en veilige leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit wordt er beperkt.
- Voorzieningen in het centrum van Julianadorp zijn beter onderling verbonden door een autoluwere, dorpse inrichting van het gebied.

- Bij nieuwe initiatieven in de Duinzoom staat duurzaamheid voorop. Zo wordt er eerst gefocust op het kwalitatief verbeteren van bestaande voorzieningen en wordt bij nieuwe voorzieningen rekening gehouden met het landschap en kustbeheer. Er wordt echter wel degelijk ruimte geboden aan nieuwe evenementen in toerisme en de agrarische sector.

2.3 Schematische weergave categorieën

Type	Procedure en termijnen	Omschrijving en Risico's	*Voorbeelden
0-Evenement	Meldingsplicht: minimaal 10 werkdagen voorafgaand aan het evenement dient melding te zijn gedaan.	Zeer kleinschalig karakter Maximaal 75 bezoekers. Weinig tot geen geluids- en verkeersoverlast.	Buurtfeesten Burendag Buurt BBQ Jubileum feest
A-Evenement Regulier	Vergunningsplicht: Traject start met de vooraankondiging van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de regionale evenementenkalender wordt vastgesteld. Minimaal 6 weken voorafgaand aan het evenement dient een volledige aanvraag te zijn gedaan.	Kleinschalig karakter Laag-risico evenement, waarbij sprake is van beperkte gevolgen voor de omgeving en het verkeer. Uitkomst risicoscan <21 punten	Kleine evenementen (Rommel/kerst)Markten Circus Herdenkingen Braderieën Sport toernooien Korte wandel/fiets tochten
A-Evenement Meerjarig	Vergunningsplicht: minimaal 6 weken voorafgaand aan het evenement dienen administratieve wijzigingen te zijn doorgegeven.	Kleinschalig karakter Laag-risico evenement, waarbij sprake is van beperkte gevolgen voor de omgeving en het verkeer. Uitkomst risicoscan <21 punten	Kleine evenementen (Rommel/ kerst)Markten Circus Herdenkingen Braderieën Korte wandel/fiets tochten
B-Evenement Aandachtsevenement	Vergunningplicht. Traject start met de vooraankondiging van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de regionale evenementenkalender wordt vastgesteld. Minimaal 18 weken voorafgaand aan het evenement een volledige aanvraag.	Gemiddeld risico-evenement, waarbij sprake is van gevolgen voor de directe omgeving. Uitkomst risicoscan 21-30 punten	Grotere evenementen Muziek festivals Carnaval Lange wandel en fietstochten Meerdaagse evenementen
C-Evenement Risico evenement	Vergunningplicht. Traject start met de vooraankondiging van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de regionale evenementenkalender wordt vastgesteld. Minimaal 25 weken voorafgaand aan het evenement een Toetsbare aanvraag.	Hoog risico-evenement waarbij sprake is van grote gevolgen voor de stad en/of regionale gevolgen. Uitkomst risicoscan >31 punten	Regionale evenementen Sail Marine dagen

Figuur 20: Bron: Evenementennota 2020 Den Helder, § 4.3.6.

¹² Deze omgevingsvisie vervalt bij het vaststellen van de gemeentelijke omgevingsvisie Den Helder. . Oktober 2023: inmiddels is de gemeentelijke omgevingsvisie vastgesteld, de omgevingsvisie Julianadorp is in visietraject horeca nog geraadpleegd.

4.3.4 Horecaconvenant Willemsoord (2019-2023)

Het Horecaconvenant is een overeenkomst tussen horecaondernemers, de gemeente, Willemsoord BV en de politie Den Helder, met als doel het bevorderen van een veilig en aantrekkelijk uitgaansklimaat. Het convenant omvat onder andere afspraken over het houden van overleg tussen de verschillende partijen, het naleven van beleidsregels voor sluitingstijden van horeca-inrichtingen en het voorkomen van geweld, overlast en discriminatie in het uitgaansgebied. Het convenant is tot stand gekomen vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen om bij te dragen aan veilig uitgaan in Den Helder. Nadere uitwerkingen met betrekking tot kwaliteit van de openbare ruimte, verantwoord alcoholgebruik, veiligheid tijdens het uitgaan, handhaving en sanctionering zijn te vinden in dit stuk.

4.3.5 Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Den Helder houdende regels omtrent vergunningverlening, toezicht en handhaving (2019)

- Het beleidsplan beschrijft alle taken op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) en bevat vele juridische richtlijnen en gedetailleerde informatie. Het is voor de gemeente een wettelijke verplichting om de VTH-kaders vast te leggen in het beleidsplan, zodat deze rechtskracht krijgen.
- Uit de analyse is gebleken dat de focus voor de komende drie jaar vooral moet liggen op het aanpakken van jeugdoverlast en hangjongeren (inclusief vuurwerk), toezicht bij evenementen, verkeerd parkeren, overlast van honden, zwerfafval en het verstrekken van alcohol aan minderjarigen. De praktische uitvoering van het VTH-plan wordt geregeld in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.

4.3.6 Beleidsregel van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Helder houdende regels omtrent de procedures, voorschriften en afspraken rond evenementenvergunningen (2021)

- In de nota Evenementenvergunningen 2020 is vastgelegd hoe vergunningaanvragen worden ingediend en behandeld, evenals andere openbare orde- en veiligheidsafspraken voor evenementen (zie onder andere figuur 20). Hoewel de werkwijze voor evenementen in grote lijnen hetzelfde is, vereist de specifieke uitvoering maatwerk. In de tabel (figuur 20) is per type evenement de procedure en termijn weergegeven.
- De organisator is verantwoordelijk voor een goed en veilig verloop van het evenement en krijgt de ruimte om passende maatregelen te nemen.
- Verschillende gemeentelijke diensten en ketenpartners zijn betrokken bij het vergunningentraject, afhankelijk van het soort evenement. Deze partijen, zoals brandpreventie, verkeersdeskundigen, politie en de Veiligheidsregio-NHN, vormen samen de evenementenwerkgroep en toetsen de vergunningaanvraag en bijbehorende plannen, waarbij zij advies geven aan de organisator.
- Op basis van deze adviezen maakt de burgemeester een afweging en verleent in de regel de vergunning wanneer alle plannen zijn goedgekeurd door de betrokken diensten, hulpdiensten en ketenpartners.

4.3.7 Beleidsregel van de burgemeester van de gemeente Den Helder houdende regels omtrent het handhavingsbeleid met betrekking tot de Drank- en Horecawet¹³ (2014)

In de handhavingmatrix is gekozen de bestuurlijke boete als uitgangspunt te nemen. In het besef dat de praktijk de toepassing daarvan (nog) niet altijd toelaat, heeft de werkgroep bij ieder artikel ook een alternatief aangeboden, veelal bestaande uit een last onder dwangsom. Er wordt gekozen voor een 'getrapte' handhaving. De hoogte van de bestuurlijke boetes is in

de matrix opgenomen (per categorie) en is gekoppeld aan de in het alternatief opgenomen last onder dwangsom. Omdat het overtredingen van de Drank- en Horecawet (nu Alcoholwet) betreft, is bij de sanctionering zo veel mogelijk gebruik gemaakt van de sanctiemogelijkheden die deze wet biedt.

4.3.8 Toerisme en Recreatie beleidskader 2017

In het beleidskader wordt per thema een aantal beleidsuitgangspunten benoemd:

Infrastructuur

- Optimaliseren van bestaande routestructuren. Uitbreiding alleen als sprake is van ontbrekende schakels en/of vernieuwende routes.
- Routes voorzien van informatieborden en apps.
- Vanuit de gemeente worden initiatieven (cultureel ondernemerschap) die de beleving van cultuur en kunst (kwalitatief) versterken, verbreden, positief benaderd en gestimuleerd.
- Alle fietsroutes worden voorzien van oplaadpalen die worden gevoed door groene energie.

Verblijf

- In het kader van het economisch investeringsprogramma 'De Kop Werkt!' is de regionale visie Verblifrecreatie gerealiseerd. Op basis hiervan worden middelen ingezet voor een revitaliseringsfonds bedoeld voor revitalisering en herstructurering van bestaande parken.
- In samenwerking met 'Holland boven Amsterdam' en stichting 'Top van Holland' worden ondernemers gestimuleerd tot onderlinge samenwerking en een vernieuwend aanbod van (overnachting)arrangementen. In de marketing wordt speciale aandacht besteed aan zorgtoerisme.

¹³ Sinds 2021 is de Drank & Horecawet vervangen door de Alcoholwet.

- In het centrum van Den Helder is ruimte voor overnachtingsvormen die passen bij het stedelijke karakter, zoals kleinschalige parkeergelegenheid voor campers en hotelaccommodatie.
- In Huisduinen liggen er kansen om met name kwalitatieve en onderscheidende overnachtingsvormen te ontwikkelen.
- Er is in de gemeente nog ruimte voor groepsaccommodaties als toevoeging op het verblijfsaanbod.
- In totaal wordt er ruimte geboden voor maximaal tien boeren-/mini-campings met per camping maximaal 25 plaatsen inclusief vier plaatsen voor trekkershutten (of vergelijkbaar als hooiberghut) met een maximale oppervlakte van 16 m2.
- Voor gereguleerde overnachtingsplaatsen voor campers buiten de reguliere (incl. mini-campings), wordt per aanvraag bezien welke eisen en randvoorwaarden gesteld worden.

Vermaak

- De gemeente is betrokken bij evenementen in de voorwaardenschepende sfeer. Publieksactiviteiten in de openbare ruimte, evenementen en middelen voor citymarketing worden gefaciliteerd door de gemeente.
- De Stichting Top van Holland (Citymarketing Den Helder) ondersteunt organisatoren van evenementen die bijdragen aan de 'branding' van Den Helder bij het aantrekkelijk neerzetten van de publieksactiviteit en het op een professionele wijze in de markt zetten hiervan.
- Top van Holland neemt het voortouw in het zoeken naar nieuwe en vernieuwende (boven lokale) evenementen die passen bij de profilering van Den Helder.
- Het beheer en coördinatie van de evenementenkalender is belegd bij stichting Top van Holland.
- Het college stelt via beleidsregels vast aan welke eisen evenementen en publieksactiviteiten moeten voldoen.
- De verbinding tussen het winkelhart en het cultuur- en recreatiecluster Willemsoord wordt versterkt.

- Naast de reeds bestemde evenemententerreinen (Quelderduyn en Willemsoord) gaat het college op zoek naar aanvullende evenementenlocaties in Den Helder en Julianadorp voor het houden van (muziek) festivals.

Waterrecreatie

- Den Helder moet zich als waterrecreatiegemeente ontwikkelen. Den Helder/Willemsoord wordt 'dé Poort naar de Wadden'.
- De strandzoning wordt nader uitgewerkt door het college van B&W in overleg met belangenorganisaties en ondernemers.

Promotie

- Stichting Top van Holland en DMO Holland boven Amsterdam werken samen om Den Helder te positioneren als toeristische bestemming. Ze maken meerjarenafspraken om promotie op alle niveaus eenduidig te maken en er komt een gezamenlijk informatiepunt in de gemeente waar toeristische ondernemers ook als informatiepunt kunnen fungeren.

4.4 Algemene plaatselijke verordening (APV) (2021)

In deze paragraaf worden een aantal artikelen besproken uit de (gemeentelijke) APV die van belang zijn voor de horeca. In principe zijn de regels breder dan alleen de horeca. In Artikel 2:28b "Nadere regels horecabedrijven" wordt aangegeven dat De burgemeester in het belang van de openbare orde, het woon- en leefklimaat, de veiligheid, de zedelijkheid of de gezondheid nadere regels kan stellen voor de exploitatie van horecabedrijven.

Vooralsnog is gekozen om winkels in de zin van de Winkeltijdenwet, die als nevenactiviteit een horecagedeelte hebben, uit te sluiten. De gemeente kan – indien gewenst - het toepassingsgebied verder beperken door in het artikel eisen te stellen aan de afmetingen van de ruimte. Bijvoorbeeld deze mag maximaal 20 vierkante meter bedragen en niet meer

dan 20% van het vloeroppervlak. In het model is zo'n maatvoering niet opgenomen om de gemeente de gelegenheid te geven dit lokaal te bepalen. De gemeente Den Helder kiest ervoor om een algeheel verbod op shishalounges in te voeren om toekomstige veiligheidsproblematiek te voorkomen. Voor de shishalounge die reeds gevestigd is binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Den Helder geldt een uitsterfconstructie.

4.4.1 Het horeca-exploitatievergunningstelsel

In 2009 is onderzocht of het horeca-exploitatievergunningstelsel in de APV behouden of afgeschaft moet worden, als onderdeel van deregulering en vermindering van administratieve lasten.

Den Helder heeft het exploitatievergunningstelsel behouden (zie APV art 2.26 ev). De voorwaarden voor een horeca-exploitatievergunning zijn:

- De horecazaak moet passen in het bestemmingsplan.
- De ondernemer en de leidinggevende(n) mogen niet onder curatele of bewindvoering staan.
- De ondernemer moet voldoen aan de regels over integriteit. Dit wordt getoetst aan de wet Bibob. Met het Bibob-onderzoek wordt onder andere de betrouwbaarheid van de onderneming gecontroleerd, en van de personen die bij uw onderneming betrokken zijn.
- Iedere leidinggevende is minimaal 21 jaar.

4.4.2 Sluitingstijden

De sluitingstijd van openbare inrichtingen wordt geregeld in Artikel 2:29. Hieronder (en in blauwe tekstkader) staan de belangrijkste bepalingen:

1. Openbare inrichtingen moeten tussen 0:00 uur en 06:00 uur gesloten zijn.
2. Het is niet toegestaan om een openbare inrichting geopend te hebben voor bezoekers of bezoekers toe te laten na sluitingstijd.
3. De burgemeester kan een ontheffing verlenen van de sluitingstijd.
4. De burgemeester kan voor een individuele openbare inrichting afwijkende sluitingstijden vaststellen in het belang van de openbare orde en veiligheid.
5. Winkels en openbare inrichtingen hebben dezelfde sluitingstijden

4.4.3 Happy hours

Om de volksgezondheid te beschermen en de openbare orde te handhaven, is het verboden om tussen 23:00 uur en 06:00 uur bedrijfsmatig alcoholhoudende dranken tegen een sterk gereduceerde prijs aan te bieden voor gebruik ter plaatse. Deze prijs mag niet lager zijn dan 60% van de normale prijs die gewoonlijk in het desbetreffende horecabedrijf of op het desbetreffende terras wordt gevraagd.

4.4.4 Nadere regels VIP-tafels in de horeca

- De exploitant van het horecabedrijf moet verschillende maatregelen nemen om incidenten rondom VIP-tafels en het gebruik van VIP-tafels voor criminele activiteiten te beperken. Dit omvat onder andere het in eigen hand houden van de verkoop van VIP-tafels, het visiteren van gasten bij de toegang tot het horecabedrijf, het vaststellen van de leeftijd van VIP-gasten en het bijhouden van een lijst van bezoekers van het VIP-gedeelte.
- VIP-gasten mogen geen voorkeursbehandeling krijgen ten opzichte van reguliere gasten en de exploitant moet overlast gevende situaties en incidenten rondom VIP-gasten registreren en deze binnen drie dagen melden aan de politie.
- De exploitant moet VIP-tafels melden bij de gemeente en een veiligheidsplan indienen waarin de maatregelen worden beschreven en toegelicht. Het niet naleven van deze regels wordt beschouwd als een overtreding van de exploitatievergunning horeca en wordt bestraft conform de handhavingmatrix van de gemeente Den Helder.

Beleidsregels sluitingstijden horeca Den Helder (2013)

- Voor natte horeca-inrichtingen kan een ontheffing sluitingsuur worden verleend tot:
  - a. 02.00 uur voor de nachten van zondag t/m donderdag;
  - b. 04.00 uur voor de nachten van donderdag t/m zondag;
- Voor droge horeca-inrichtingen kan een ontheffing sluitingsuur worden verleend tot:
  - a. 02.30 uur voor de nachten van zondag t/m donderdag;
  - b. 03.30 uur voor de nachten van donderdag t/m zondag.
- Een bij een horecabedrijf behorend terras dient tussen 0.00 uur en 07.00 uur voor het publiek gesloten te zijn.
- Op dagen dat volgens de waarneming van het KNMI de temperatuur in Den Helder om 12.00 uur gelijk is aan of hoger is dan 25 graden Celsius, dienen terrassen gesloten zijn tussen 01.00 uur en 07.00 uur.
- Voor een sociaal-cultureel instelling kan een ontheffing sluitingsuur worden verleend tot 01.00 uur.
- Voor een seksinrichting kan een ontheffing sluitingsuur worden verleend van zondag t/m zaterdag tot 04.00 uur. De seksinrichting mag voor 14.00 uur niet voor het publiek zijn geopend en na 02.00 uur mag geen publiek meer tot de seksinrichting worden toegelaten.
- Om voor een ontheffing sluitingsuur in aanmerking tot komen moeten ondernemers in het uitgaansgebied centrum (Prins Hendriklaan, Koningsplein en Koningstraat) voldoen aan de Regeling beveiliging horecabedrijven en de voorschriften benoemd in artikel 2, lid 3.
- In artikel 8 zijn een aantal uitzonderingen m.b.t. bijzondere dagen/evenementen opgenomen.

4.4.5 Beperkingen paracommerciële rechtspersonen

Artikel 4 van de (oude) Drank- en Horecawet (DHW, nu Alcoholwet) verplicht gemeenten om regels te stellen voor paracommerciële rechtspersonen die alcoholhoudende drank verstrekken om oneerlijke mededinging te voorkomen. De regels moeten betrekking hebben op schenktijden en bijeenkomsten waarbij alcohol wordt verstrekt. De burgemeester heeft de bevoegdheid om voor maximaal twaalf aaneengesloten dagen ontheffing te verlenen voor deze regels. Verder geldt het volgende:

1. Indien verenigings- en wedstrijdactiviteiten plaatsvinden bij de paracommerciële rechtspersoon, is het verstrekken van alcoholhoudende drank beperkt tot de periode die begint 1 uur voor aanvang van de eerste activiteit en eindigt 2 uur na afloop van de laatste activiteit die past binnen de statutaire doelomschrijving van de paracommerciële rechtspersoon, binnen de in lid 1 genoemde tijdvakken.
2. Paracommerciële rechtspersonen mogen alcoholhoudende drank alleen verstrekken tussen 12.00 uur en 00.00 uur.
3. Paracommerciële rechtspersonen mogen geen alcoholhoudende drank verstrekken tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard en bijeenkomsten gericht op personen die niet of niet direct bij de activiteiten van de rechtspersoon betrokken zijn, indien dit leidt tot oneerlijke concurrentie.

Bovenstaande is eveneens van toepassing op inrichtingen waar het horecabedrijf wordt uitgeoefend, met uitzondering van paracommerciële rechtspersonen, die:

- a. onderdeel zijn van een gebouw dat uitsluitend of hoofdzakelijk wordt gebruikt voor onderwijs aan leerlingen jonger dan achttien jaar,
- b. onderdeel zijn van een gebouw dat uitsluitend of hoofdzakelijk wordt gebruikt door één of meerdere jeugd- of jongerenorganisaties,
- c. onderdeel zijn van een gebouw dat uitsluitend of hoofdzakelijk wordt gebruikt als wijkgebouw of buurthuis,

d. onderdeel zijn van een gebouw dat uitsluitend of hoofdzakelijk wordt gebruikt door één of meer sportorganisaties of -instellingen.

4.4.6 Nadere regels Terrassen en uitstallingen

Algemene bepalingen

Terrasvergunningen worden uitgegeven op basis van deze regels, de algemene bepalingen van de verordening en artikel 2:28 van de verordening. Terrassen kunnen alleen worden ingericht voor openbare inrichtingen met vergunning. Terrassen kunnen ook worden ingenomen door para-commerciële rechtspersonen met vergunning volgens de Alcoholwet. Terrassen kunnen geopend zijn van 1 januari tot 31 december. Terrassen mogen open zijn tot 01:00 uur, tenzij anders aangegeven in de exploitatievergunning. Regels gelden voor beide gevels van openbare inrichtingen op hoeken en kruispunten.

Verplichtingen van vergunninghouder

Vergunninghouder herstelt schade aan gemeentelijke eigendommen. Vergunninghouder zorgt voor schoonmaak van het terras. Uitbreiding van terras bij evenementen vereist tijdelijke vergunning. Aanwijzingen van bestuursorgaan moeten worden opgevolgd.

Plaatsing van terrassen

Burgemeester beslist over vergunning en voorschriften op basis van locatie, afmetingen, vrije doorgang, verkeersveiligheid, weggebruik, hulpdiensten. Het terras moet passen binnen het bestemmingsplan. Het terras moet worden verwijderd bij werkzaamheden, evenementen, markten, festiviteiten, en voor in- en uitgangen van inrichtingen.

Inrichting van terrassen

Maximale hoogte van schotten is 180 cm, vanaf 90 cm veiligheidsglas. Terrasverwarming moet vast gemonteerd en veilig zijn. Het gebruik van vlonders en/of tenten is niet toegestaan. Op aangewezen dagen zijn pagodetenten toegestaan (specifieke eisen). Beperkt toegestane reclame-uitingen op terras.

Opslag van terrasmeubilair

Terrasmeubilair moet worden opgeslagen wanneer het terras niet geopend is. Andere objecten moeten binnen de inrichting worden opgeslagen na sluitingstijd.

Uitstallingen

Uitstalling is toegestaan als het geen schade aan de weg en geen risico voor openbare orde en veiligheid veroorzaakt. Er moet minstens anderhalve meter vrije doorgang zijn voor voetgangers en rolstoelgebruikers, vier meter voor hulpdiensten. Uitstalling en omgeving moeten schoon en ordelijk zijn. De uitstalling mag alleen aanwezig zijn wanneer de bijbehorende onderneming geopend is. De uitstalling mag niet verder dan 1,5 meter vanuit de gevel en niet hoger dan 2 meter. Alleen bij eigen onderneming, niet breder dan gevel. De uitstallingen mogen niet blijven staan bij onderhoud, evenementen, markten, festiviteiten, etc. Er zijn beperkingen in centrumgebied en Beatrixstraat op marktdagen. Verwijdering op eis van gemeente, politie, brandweer zonder recht op schadevergoeding.

Uiterlijk aanzien van de uitstalling

De uitstalling dient zo te zijn samengesteld dat er geen inbreuk wordt gemaakt op het uiterlijk aanzien van de omgeving. Hiervan is in ieder geval sprake indien de ruimte ten behoeve van de uitstalling wordt gebruikt voor de opslag van emballage.

4.5 Planologisch kader

In de huidige bestemmingsplannen van de binnenstad en Willemsoord zijn specifieke regels opgenomen voor horecagebieden en verspreid gelegen horecaondernemingen. Hieronder volgt een overzicht van de verschillende categorieën:

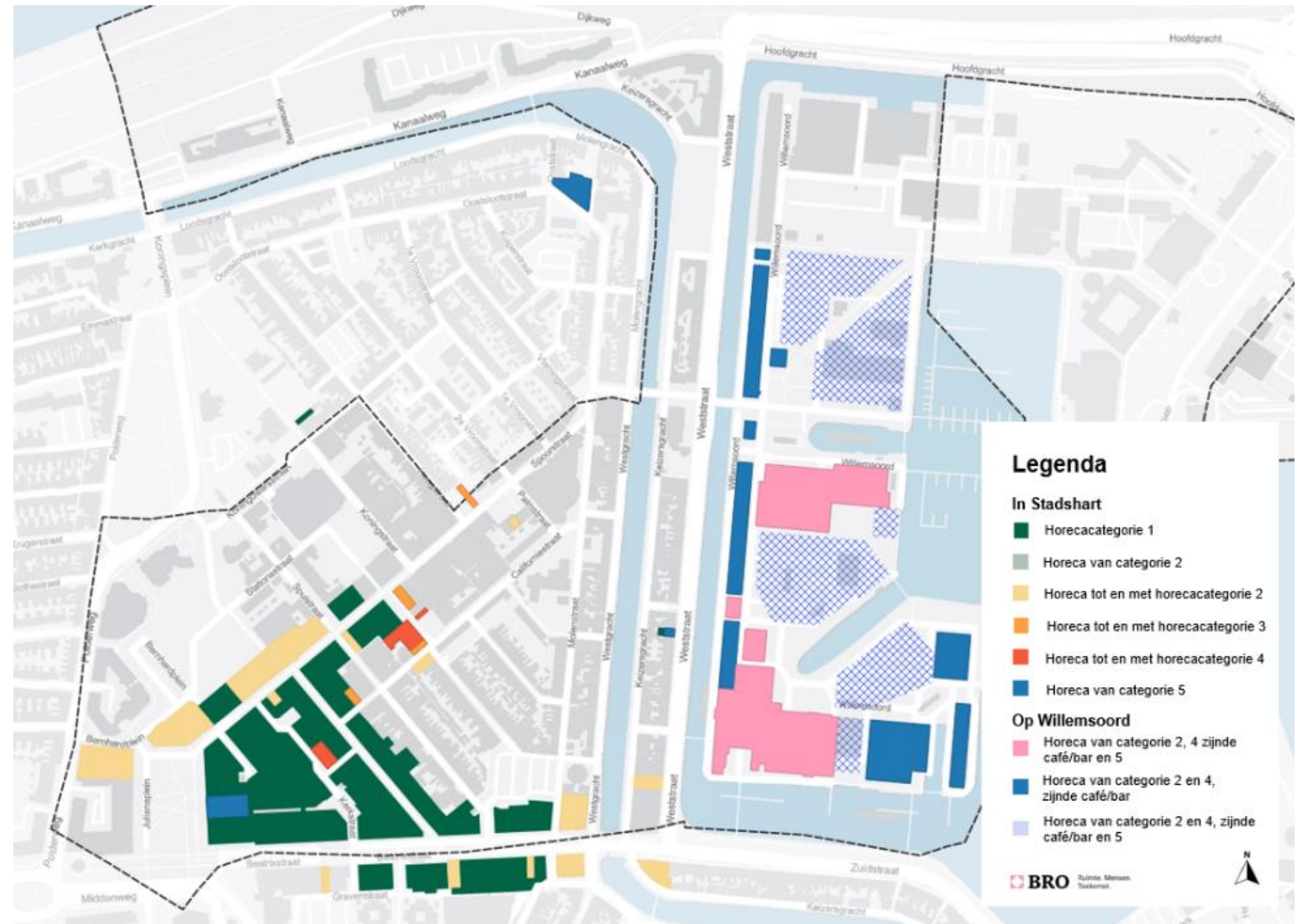
- **Horeca 1:** Dag- en winkel ondersteunende horeca, gericht op het ondersteunen van de centrumfuncties.
- **Horeca 2:** Restauratieve horecabedrijven.
- **Horeca 3:** Bezoekers intensieve eet- en drinkgelegenheden die overdag, 's avonds en 's nachts geopend kunnen zijn, zoals snackbars, shoarmazaken en eetcafés. Ook coffeeshops vallen hieronder (hier verder buiten beschouwing).
- **Horeca 4:** Bezoekers intensieve avond- en nachthoreca, waaronder cafés, bars en discotheken.
- **Horeca 5:** Horecagelegenheden die logies verstrekken.

Deze indeling is gebaseerd op de effecten op de omgeving, waarbij categorie 1 de lichtste horecacategorie is en categorie 4 de zwaarste. Het uitgangspunt van het bestemmingsplan is dat waar een zware horecacategorie is toegestaan, ook de lichtere categorieën mogen worden gevestigd. Op die manier wordt enige uitwisselbaarheid gewaarborgd, zij het in een lichtere vorm. Het omgekeerde geldt echter niet: een lichtere vorm van horeca mag niet worden omgezet naar een zwaardere vorm.

Daarnaast zijn er specifieke regels voor niet-zelfstandige horeca, zoals horeca die deel uitmaakt van een winkel of een andere functie.

Ondergeschikte horeca (bestemmingsplan Stadshart Centrum 2010):

Horeca ter ondersteuning van andere functies. De horeca-activiteit mag niet plaatsvinden op een vloer- of grondoppervlakte die meer bedraagt dan 10% van de bruto vloeroppervlakte van de inrichting waarin de hoofdfunctie wordt uitgeoefend, tot een maximum van 450 m².

Figuur 21: Planologisch toegestane horeca bestemmingen (ten dele met horeca ingevuld) (Bestemmingsplan Stadshart Centrum 2010, Koningstraat-Spoorstraat 2020 & Willemsoord 2012).

5 Trends & ontwikkelingen

De horecabranche is zeer dynamisch en volop in beweging. In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste landelijke trends en ontwikkelingen uiteengezet, met focus op Den Helder.

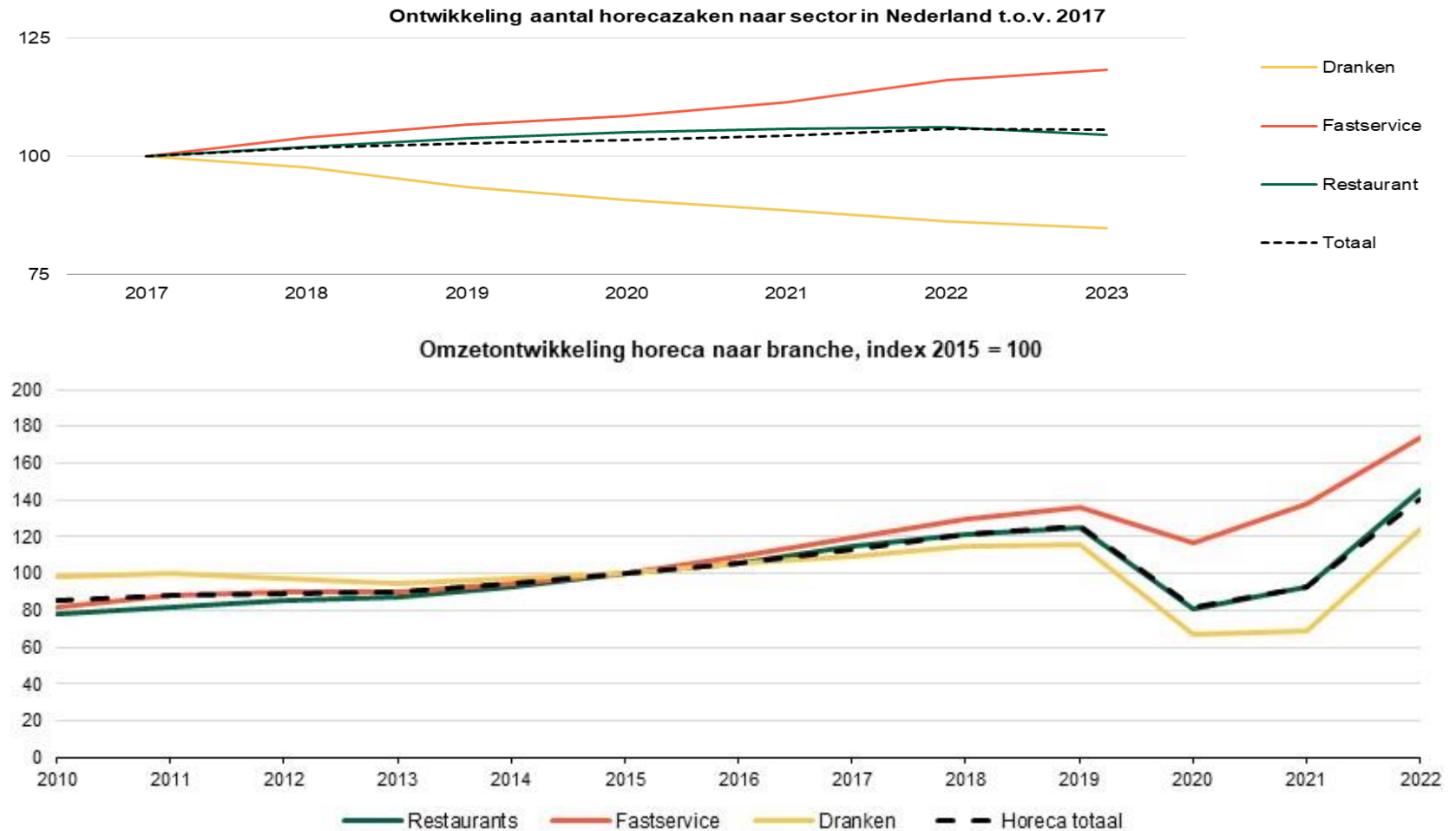

5.1 Trends in de Nederlandse horeca

Omzet en bestedingen

- De **omzet in de horeca** neemt sinds 2010 jaarlijks fors toe, tot 2020. Door de gevolgen van corona is het omzetriveau sterk teruggelopen in 2020 en 2021. Voor veel ondernemers heeft dit enorme consequenties gehad. Voor de horecasector, met name drank- en spijsverstrekkers, wordt verwacht dat de omzet relatief snel weer op niveau zal zijn. Vanwege de blijvende en op termijn waarschijnlijk zelfs weer toenemende behoefte zal ook het aanbod weer tot minstens het bestaande niveau toenemen. De mooie zomer van 2022 heeft hier een impuls aan gegevens voor bedrijven met een terras.
- Voor de **horeca** geldt dat de **behoefte onverminderd toeneemt**. Het bestaansrecht van centrumgebieden op buurt- en wijkniveau wordt juist gevormd door de foodbeleving, waar de horeca een belangrijke rol in speelt. Supermarkten of foodmarkten vervullen echter steeds meer een grote rol in deze trend, waardoor ook de supermarkt een horecafunctie krijgt en traditionele horeca, zoals cafés en restaurants minder zichtbaar worden. We zitten echter op een punt dat het consumentenvertrouwen begint te dalen, dat zal invloed hebben op de consumentenbestedingen, dus omzet in de horeca.
- Het **personeelstekort** in de horeca is voor veel bedrijven omzet remmend. Doordat de bezetting niet rond te krijgen is moeten er dagen/dagdelen gesloten worden of is een deel van de capaciteit onbenut.
- De **enorme prijsstijgingen** waaronder die van **energie** (voor bedrijven die geen langlopend (gunstig) contract hebben) maakt dat bedrijfskosten dermate stijgen dat er zelfs bedrijven moeten sluiten of openingstijden beperken. Inmiddels lijkt er enige stabilisatie/daling van de energietarieven te zijn ingezet maar het blijft onzeker hoe de prijzen zich in de toekomst (naar de winter toe) gaan ontwikkelen. Energiebesparende maatregelen vragen om een forse investering. Ook door (energie-intensieve) productieprocessen neemt de kostprijs toe. Een aantal **grondstoffen** wordt schaars wat ook prijsverhogend werkt.

- Horeca is voor initiatiefnemers/ondernemers een relatief **'laagdrempele' sector**, waardoor er altijd wel nieuwe kandidaten zijn.
- De **hotelsector** heeft een langere hersteltijd nodig. De zakelijke markt reageert trager op verruimde openstelling dan de particuliere markt.
- **Snelle hap versus uitgebreid uit eten:** net als bij de detailhandel verdwijnt ook het middensegment in de horeca steeds meer. Er is een zekere behoefte aan fastfood en/of fastservice horeca. Dit is niet per definitie ongezond, maar vooral gericht op snel, gemakkelijk, efficiënt

- en goedkoop. Tegelijkertijd neemt ook de slow food en 'casual dining' toe. Dit focust zich nog meer op kwaliteit binnen relatief kort tijdsbestek. Het uitgebreid dineren is populair onder de rijkere doelgroepen maar ook daar dalend.
- Massaal **leegstaande (winkel-)panden** omturnen tot horecalocaties leidt tot overaanbod van horeca en brengt verschillende negatieve effecten, zowel voor de exploitanten als voor de omgeving(-skwaliteit).

- Tijdens de coronaperiode is het **bestellen van eenvoudige tot luxe maaltijden** aan huis enorm toegenomen. Sinds horeca weer open is, neemt dat weer af maar verwacht wordt dat het wel in ruimere mate blijft dan pré-corona. Het thuis (uitgebreider) tafelen, het gemak van bestellen en bezorgen past in deze tijd.

5.2 Trends binnensteden

Het toekomstperspectief van de binnenstad van Den Helder hangt samen met landelijke trends in grotere binnensteden in Nederland. De belangrijkste kansen en opgaven vanuit landelijke trends zijn beschreven, maar ook de relatie met de specifieke context.

- Binnensteden veranderen **van een winkelconcentratie in een multifunctionele ontmoetingsplaats**. Een sterkere verblijfsfunctie draagt bij aan de behoefte aan sfeer en beleving die de afgelopen jaren sterk is toegenomen.
- Het teruglopende perspectief als recreatieve aankooplocatie maakt dat er opnieuw moet worden gekeken naar de functie van binnensteden. De toenemende **variëteit aan functies** is aan te duiden als kans. Functies als horeca, dienstverlening, wonen en werken vinden namelijk steeds meer hun weg naar de binnenstad. Daarmee maken binnensteden de transitie van **winkelgebied naar verblijfsgebied**, zoals zichtbaar in Zwolle, Eindhoven, Haarlem, Leiden, Tilburg en Breda. Een evenwichtige functiemix in het winkelaanbod én een breed horeca aanbod is van groot belang. Ook voldoende reuring door bijvoorbeeld een kwalitatief goed **evenementenaanbod** draagt bij aan de levendigheid.
- In de retail is daarnaast al enkele jaren een terugtrekkende beweging van filiaalbedrijven waarneembaar. In de horeca zie je juist **een toename van (landelijke) formules/filiaalbedrijven**, zeker bij fastfood, dagzaken en (laagdrempelige) restaurants. **In Den Helder** is deze trend nog beperkt **aanwezig** in de horeca.
- **Lokaal ondernemerschap** en het behouden van **uniek en divers aanbod**, waarmee Den Helder zich kan onderscheiden is van groot belang.

- Een nadeel van de vele kleinschalige en zelfstandige aanbieders is **financiële kwetsbaarheid**. Ook de schuldenlast door de coronamaatregelen draagt niet bij aan de toekomstbestendigheid. Hier is hierdoor niet uit te sluiten dat bestaande ondernemers gaan verdwijnen.
- De binnenstad is daarnaast een steeds belangrijkere **woonomgeving**. Door de woningdruk in steden is transformatie van leegstaande publieksfuncties naar wonen een veel besproken onderwerp. Transformatie naar wonen heeft echter ook een keerzijde, namelijk het (definitieve) verlies van publiek aantrekkende/economische functies en daarmee reuring. Bovendien kunnen er belangenconflicten ontstaan (overlast versus reuring). Daarnaast is het creëren van een aantrekkelijke woonomgeving meer dan enkel het investeren in woningen. Er dient ook aandacht te zijn voor maatschappelijke voorzieningen (huisartsen, onderwijs, kinderopvang, etc.), mobiliteit, duurzaamheid en vergroening.
- Als **werklocatie** wint de binnenstad in de grote steden aan terrein, ook werkplekken in horecabedrijven. In veel steden zie je veel zakelijke dienstverlening (accountants, notarissen, etc.), van oudsher een belangrijkere groep in de binnenstad, wegtrekken uit de stad. Daarvoor komen deels nieuwe (vormen van) werkplekken terug. Het huisvesten van (kleinschalige) kantoorfuncties is een belangrijke kans voor het realiseren van dynamiek in de binnenstad en dag-horeca.

5.3 Overige trends

- **Branchevervaging** is een blijvend actuele trend. Dit betekent dat winkels en horeca steeds moeilijker in een hokje te plaatsen zijn. Bouwmarkten verkopen ook tuin- en woonartikelen en supermarkten worden warenhuizen. Dit hangt ook samen met de schaalvergroting. Branchevervaging vraagt vooral om aandacht bij regulering van detailhandel buiten de centra (periferie) en horeca in de binnenstad (in het kader van overlast en verantwoord alcoholgebruik).
- **Brancheverbreiding** is veelal een wens van vastgoedeigenaren en ondernemers op perifere locaties. Dit betekent dat klassieke perifere concentraties naast de traditionele branches (volumineuze detailhandel) ook steeds meer andere soorten winkels huisvesten (grootschalige detailhandel in sport, speelgoed, rijwielen, etc.).
- **Blurring** is het fenomeen waar detailhandel en diensten met horeca vermengen. Denk aan het wijntje of biertje bij de kapper. Deze trend is vanuit ondernemerschap wenselijk, maar wordt vanuit de Alcoholwet bemoeilijkt.
- **Afhaalpunten** zijn locaties waar je online bestellingen (pakketjes) kan afhalen (en soms kan wegbrengen). Een aantal jaar geleden hebben supermarktorganisaties nog veel geïnvesteerd in pick-up points, maar deze blijken nauwelijks van meerwaarde voor de consument. Thuisbezorgen is het nieuwe normaal, maar de vraag is in hoeverre dit vanuit mobiliteit, duurzaamheid en winstgevendheid toekomstbestendig is.
- **Opkomst robotisering en Artificial intelligence:** Door het personeelstekort in de horeca wordt er in toenemende mate gezocht naar manieren om dit tekort op te vangen. Veel geziene voorbeelden hiervan zijn QR-codes op tafel, slimme betaalsystemen en online reserveringssystemen. Het personeel kan zich hierdoor meer focussen op kwaliteit in plaats van routinematige werkzaamheden. In de toekomst zal de branche zich verder blijven ontwikkelen, bijvoorbeeld in de vorm van robotisering in de keuken en van de bediening.

5.4 Ontwikkelingen in Den Helder

- De horeca in Den Helder is actief bezig met verduurzamen. Bij steeds meer bedrijven (zo ook op Willemsoord) wordt dit proces bemoeilijkt door o.a. organisatorische redenen. Denk aan bijvoorbeeld verzekeringsmaatschappijen die vanwege mogelijke brandgevaar gebouwen waar zonnepanelen op liggen niet dekken. Om deze reden zijn van sommige panden geïnstalleerde zonnepanelen weer afgehaald. Bij historische panden is het verduurzamen sowieso vaak lastig.
- Bezorghoreca zorgt (ook in Den Helder) voor overlast in de centra. Bijvoorbeeld door bezorgfietsen op de stoep. Veel gemeenten zijn op zoek naar een adequate manier om hier mee om te gaan.

5.5 Relevante horeca-ontwikkelingen - plancapaciteit

In het kader van toekomstig aanbod/ontwikkelingen wordt kort in beeld gebracht welke initiatieven er bekend zijn. Deze visie doet geen advies of uitspraak over realiteit, wenselijkheid, haalbaarheid of status van initiatieven. Initiatieven zijn ook aan verandering onderhevig, oa. door marktontwikkelingen.

Er zijn (peildatum april 2023) de volgende (uitbreidings-/nieuwe-) plannen van (markt-)partijen op het gebied van horeca in beeld¹⁴:

- Op Willemsoord is Zeestad voornemens de locatie "De Kleine Werf" te (laten) herontwikkelen. Het programma bestaat uit 7.838 m² bvo, onderverdeeld naar hotel (55 hotelkamers plus 40 kamers short stay), 715 m² horeca, 1.000 m² congres/vergaderfaciliteit en 600 m² wellness.
- Bij de aanleg van het stadspark zal McDonalds (figuur 23) moeten verplaatsen om de realisatie mogelijk te maken. Op de nieuwe bestemming is 400 m² horeca tot en met categorie 2 op de begaande grond mogelijk gemaakt, zodat de verplaatsing van de McDonalds doorgang

¹⁴ Mogelijk zijn er meer ontwikkelingen en bovendien is dit een momentopname

¹⁵ Halter Bellevue en Stadspark 2021, Bestemmingsplan

Figuur 22: Jongerenpunt op Willemsoord

Figuur 23: Huidige locatie Mc Donalds

kan vinden.¹⁵ Dit betreft uitvoering van het inmiddels vastgestelde BSP Halter Bellevue en Stadspark 2021.

- Bij de Dijkzone zijn plannen om woningbouw te plegen in combinatie met horeca (Dijkkwartier).
- Voormalig postkantoor (Middenweg172): 600 m² te huur waar mogelijk een horeca initiatief kan vestigen.

Er zijn geen andere onderzoeken of gegevens naar de huidige (horeca-) plancapaciteit voorhanden.

6 Behoeftonderzoek

Analyse op basis van Whooz Whize Guide van de inwoners gemeente Den Helder.

6.1 Wat is Whize?

BRO maakt gebruik van de doelgroep segmentatie-tool Whooz WhizeGuide. Dit verschaft tot op buurtniveau (CBS) een breed palet aan inzichten over de kenmerken en de oriëntatie van de aanwezige doelgroepen op het vlak van o.a. demografie, economie en het gebruik van voorzieningen, functies en diensten. Denk onder andere aan de werksituatie, het inkomensniveau, autobezit, ov-gebruik, in welke mate van welk type winkels, horeca en andere voorzieningen gebruik wordt gemaakt, etc.

De Nederlandse bevolking is in het segmentatiemodel onderverdeeld in 11 segmenten waarmee een duidelijk beeld geschetst kan worden van de Nederlandse consument betreft hun socio-demografie, levensstijl, cultuur en koopgedrag. Hiernaast, in figuur 24, volgt een korte beschrijving van de 11 segmenten. In tabel 6 staan veel voorkomende vrijetijd-activiteiten van deze segmenten. Hierna volgt een vergelijking van de behoefte aan verschillende type horeca in Den Helder met de benchmarkgemeenten en de behoefte op wijkniveau voor de gemeente Den Helder.

Tabel 6: Veel voorkomende activiteiten per segmentatiegroep

Groep	Activiteiten
A	Darten, bioscoop, sauna, casino
B	Festivals, sporten, pretparken, daten
C	Darten, snooker, pretpark, kaarten
D	Vaak niet meer actief in samenleving
E	Sporten, café, discotheek, concert
F	Familie uitjes, sporten
G	Fietsen, winkelen, wandelen, fotograferen, tuinieren
H	Motorrijden, familie uitjes, discotheek, sportwedstrijd
I	Sporten, bioscoop, restaurant, sportwedstrijd, familie uitjes
J	Golfen, musea, fietsen, sporten
K	Theater, museum, casino, golfen

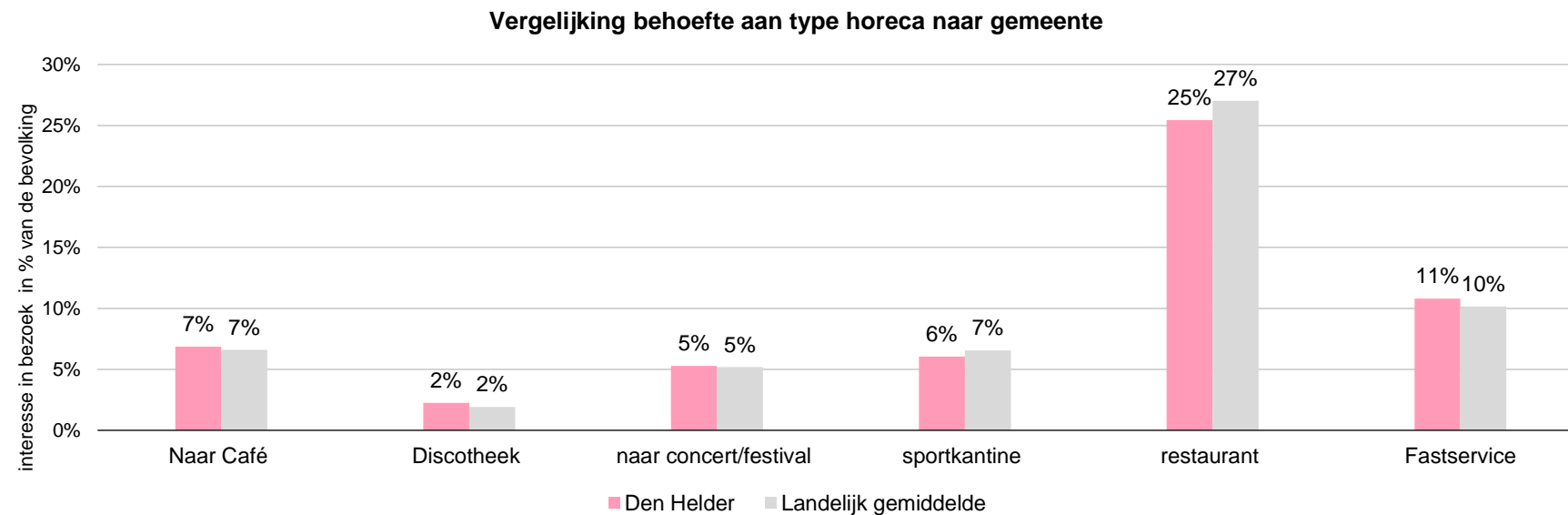

Figuur 24: Beschrijving profielen

6.2 Horecabehoeft in Den Helder

- Op basis van de Whize kengetallen voor verschillende activiteiten is een doorrekening gemaakt voor de onder-/oververtegenwoordiging in Den Helder betreft de vraagbehoefte voor het bezoek van verschillende soorten horeca ten opzichte van het landelijk gemiddelde. In figuur 26 staan de resultaten.
- Op basis van analyse van de Whize doelgroepensegmentatie wordt verondersteld dat de Helderse bevolking een vergelijkbare behoefte heeft aan drankverstrekkers ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dit geldt zowel voor de traditionele drankverstrekkers als discotheken en festivals. Let wel op: in de analyse is geen rekening gehouden met de aanwezigheid van marine(-personeel), hier komt waarschijnlijk een extra behoefte vandaan.
- Het verwachte bezoek aan restaurants ligt iets onder het landelijk gemiddelde. Dit kan een verklaring zijn voor het relatief beperkte aanbod in deze sector binnen de gemeente en het lagere inkomensniveau.

- Het verwachte bezoek aan de fastservice sector ligt juist iets hoger ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dit is een mogelijke verklaring van het relatief hoge fastservice aanbod in de gemeente ten opzichte van benchmarkgemeenten.
- Van de bovengenoemde typen horeca heeft alleen fastservice een potentieel verzorgingsgebied op wijkniveau, voor de overige typen horeca zijn consumenten bereid om langer te reizen. Dit is ook terug te zien in de spreiding van horeca naar sector. De verhouding fastservice zaken ten opzichte van drankverstrekkers en restaurants is fors hoger in de buitenwijken ten opzichte van het centrum.

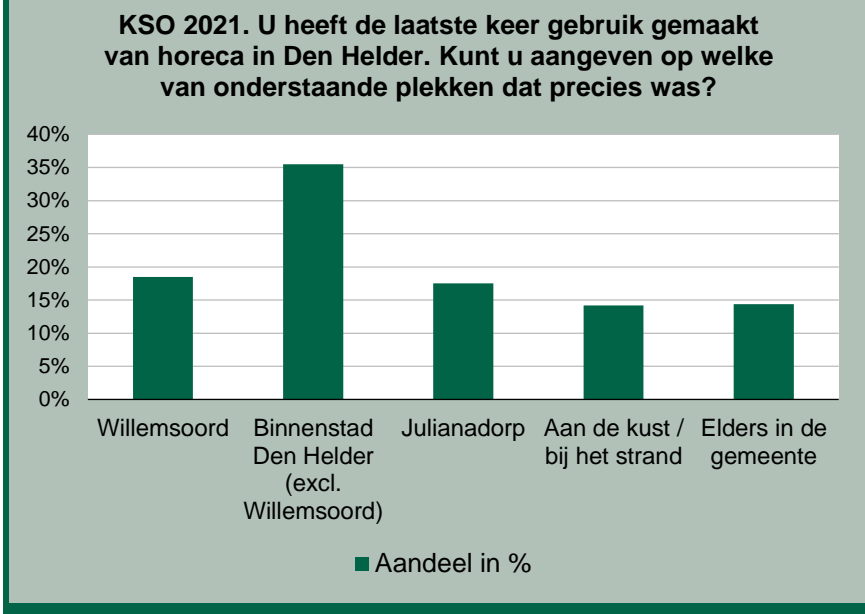

Figuur 26: Behoeft naar type horeca-bezoek

Waar gaat de Helderse bezoeker heen?

Naast het type horeca heeft de consument ook voorkeuren voor locaties om horeca te bezoeken. Zo ook in Den Helder. Het KSO 2021 bevroeg de consument in Den Helder waar zij gebruik maken van de horeca. Onderstaand figuur toont de resultaten. Ondanks het clusteren van horeca op Willemsoord kiest de consument het vaakst voor de binnenstad. Niet heel gek gezien de hogere behoefte (in absolute aantallen) aan restaurants en fastservice ten opzichte van de natte horeca. Julianadorp trekt 17% van de bevroegde inwoners. Naar verwachting is dit niet het daadwerkelijke marktaandeel, gezien de vele toeristen die in de zomer gebruik maken van de horeca aan onder andere de restaurants aan de Meester Tigchelaarstraat (Julianadorp). Hetzelfde geldt voor de horeca aan de kust.

Figuur 25: Bron KSO onderzoek

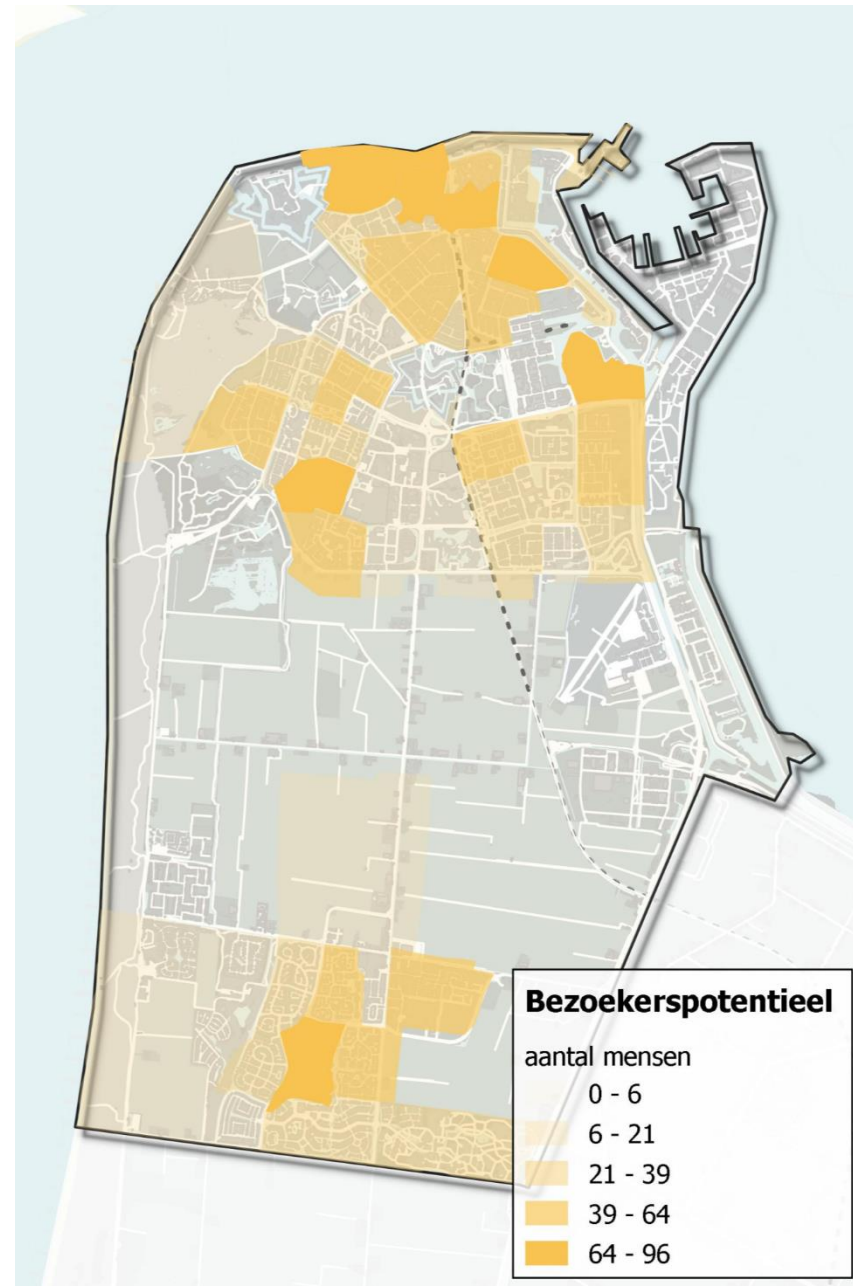

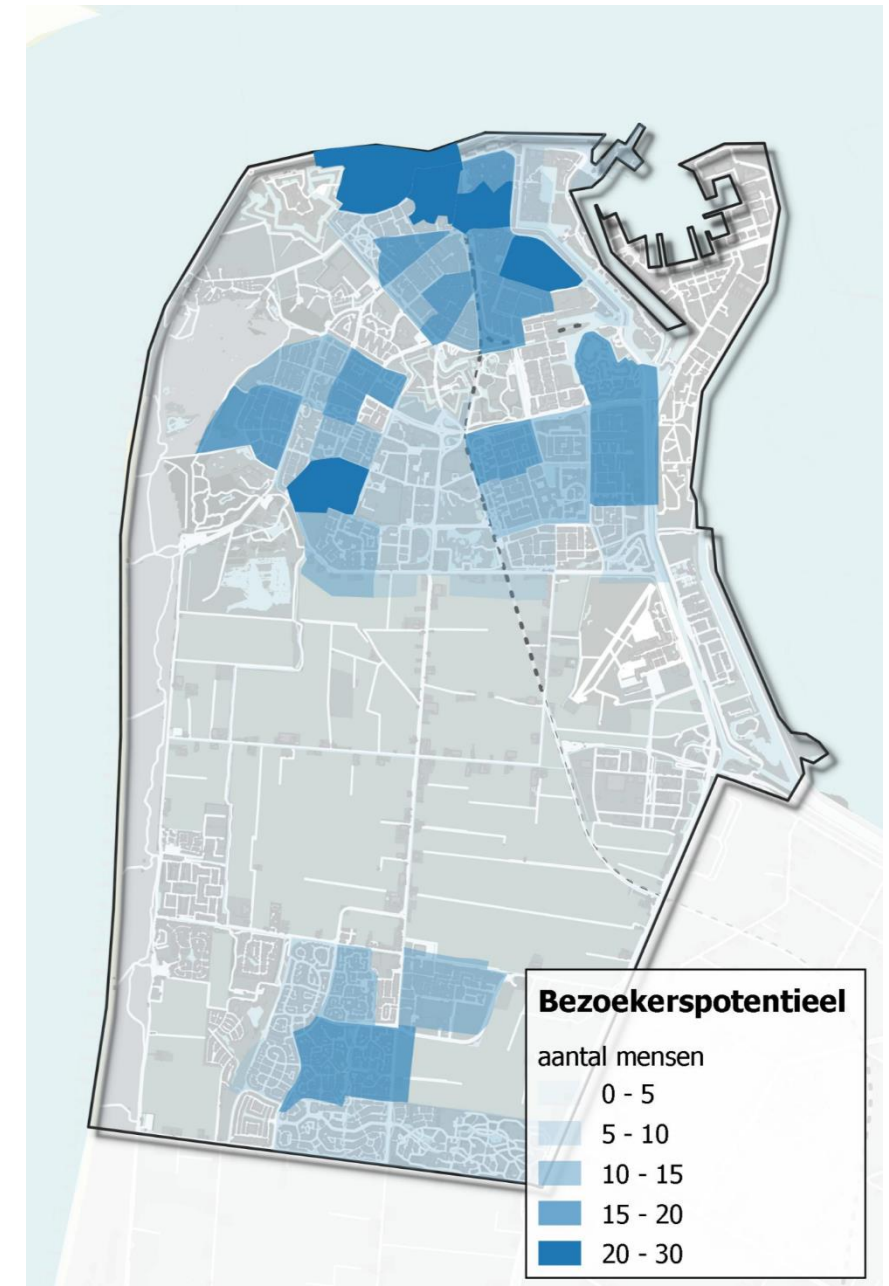
- In figuur 27 t/m 30 is de doelgroepensegmentatie in Den Helder per buurt en type horeca weergegeven. De behoefte naar alle type horeca is in het centrum het grootst, gevolgd door de kern van Julianadorp. Daarnaast valt de behoefte naar een bepaald type horeca op in een aantal buurten.
- In de Schepenbuurt, Marina en Oud Den Helder is een relatief hoog bezoekerspotentieel ten opzichte van andere wijken. Opvallend is dat in Marina dan weer in mindere mate behoefte is aan uitgaan ten opzichte van de andere twee buurten.
- De meeste buurten met het hoogste bezoekerspotentieel (in en rond de binnenstad) liggen nabij Willemsoord. Hoe meer behoefte er is aan een functie in een gebied, hoe meer draagvlak er voor deze functie is. De baten wegen dan zwaarder dan de 'kosten', bijvoorbeeld in de vorm van overlast.

Wat is bezoekerspotentieel?

Aan de hand van de Whooze kenmerken maakt BRO een doorrekening naar de behoefte aan horeca, per type horeca en in absolute aantallen. Deze behoefte wordt ook wel het bezoekerspotentieel genoemd. Een hoog bezoekerspotentieel wijst op een meer dan gemiddelde behoefte aan een bepaald type horeca. Omdat de cijfers mede zijn berekend op landelijke kengetallen betreft deze analyse nadrukkelijk een indicatie. Bovendien is de behoefte van toeristen hierin niet meegenomen.

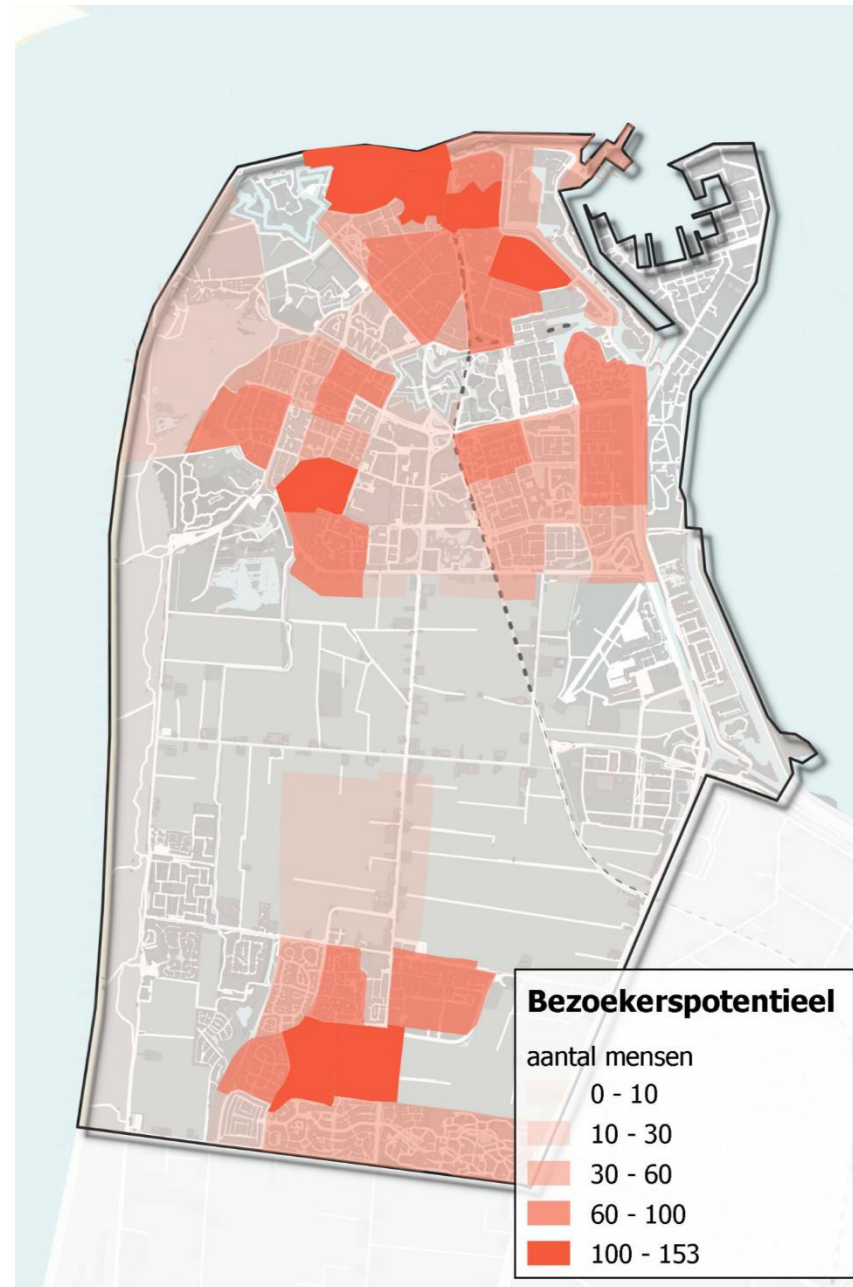

Figuur 27: Bezoekerspotentieel drankverstrekkers naar buurt

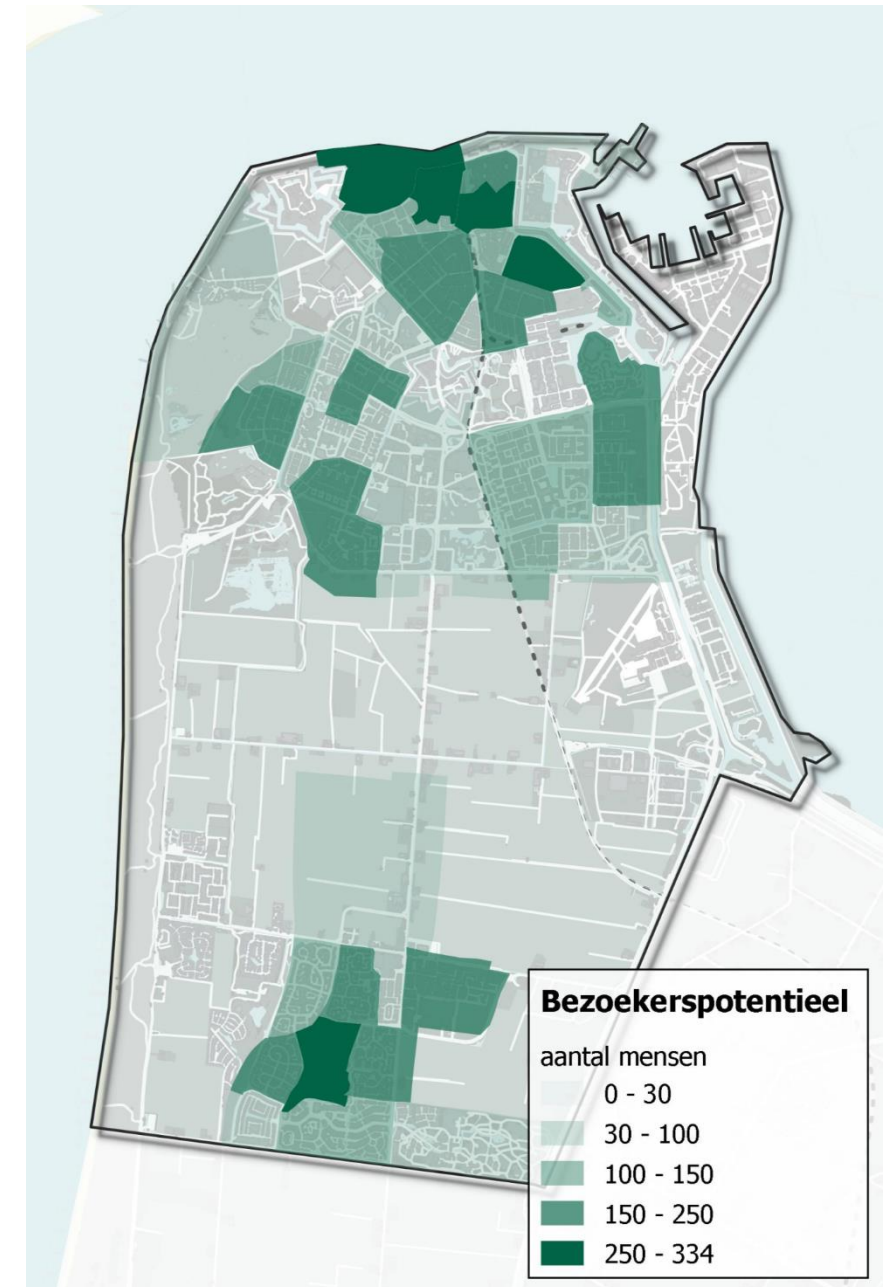

Figuur 28: Bezoekerspotentieel uitgaan naar buurt

- Fastservice en met name restaurants hebben een relatief ruim bezoekerspotentieel ten opzichte van 'natte' horeca. Dit is in lijn met landelijke cijfers.
- De woonwijken ten zuidwesten van het centrum vormen een groter bezoekerspotentieel ten opzichte van de wijken ten zuidoosten van het centrum. De Schepenbuurt en Nieuw Den Helder Zuidoost nemen hier het grootste deel van voor hun rekening.
- Het bezoekerspotentieel voor restaurants is het hoogst, maar heeft wel een vergelijkbare spreiding ten opzichte van de behoeftespreiding voor fastservice.

Figuur 29: Bezoekerspotentieel fastservice naar buurt

Figuur 30: Bezoekerspotentieel restaurants naar buurt

7 Visie

Dit hoofdstuk beschrijft de 'stip op de horizon', de ambitie voor de gemeente Den Helder op het gebied van horeca.

7.1 Ambitie

Den Helder had jarenlang te maken met bevolgingskrimp. Sinds 2019 is het aantal inwoners echter licht toegenomen. De gemeente wil de groei stimuleren. Ook groeit het toerisme. Er is een fors aantal overnachtingen in Den Helder. De behoefte (maar ook noodzaak) aan voldoende en aantrekkelijke (horeca-) voorzieningen voor de inwoners is hiervoor van belang om deze ambitie waar te maken. Voorzieningen zijn gevestigd zowel in het centrum als in de (woon-)wijken. Aan de kust en Juliadorp geeft het toerisme een extra impuls aan deze vraag naar horecavoorzieningen. Den Helder wil niet alleen een aantrekkelijke binnenstad aan de eigen inwoners bieden, maar ook voor de gasten die de stad kort bezoeken (op doorreis naar Texel) of een dagje Den Helder of meerdaags (verblijfsgasten) bezoeken. Zij besteden daarbij ook een deel van hun budget in de horeca. Dat vraagt om een passend niveau van voorzieningen zoals commerciële horeca.

De Helderse horeca kan meer bezoekers trekken, onder andere door een kwalitatief goed en voldoende breed aanbod te bieden en te versterken, in samenhang met het winkel- en cultuuraanbod.

7.2 Ontwikkelrichting

Den Helder heeft een groeiambitie, ook voor de horeca.

Modelmatige berekeningen geven aan dat er (beperkt) ruimte is voor groei van het aantal horecazaken. Dat betekent dat de gemeente de ruimte kan bieden aan innovatieve en versterkende concepten voor de sector. Maar ook dat niet alles kan en dat maakt dat er keuzes gemaakt moeten worden. De focus ligt in de binnenstad, Willemsoord en centrum Julianadorp. Dit sluit aan bij de Omgevingsvisie(-s).

Den Helder heeft een aantal mooie horeca-concepten, maar ook veel zaken die op elkaar lijken, met name in het aanbod. Echter, aan kwalitatieve versterking van de horeca is altijd behoefte en zal afvloeiing van omzet naar elders beperken en toevloeiing van omzet stimuleren. Denk aan type, doelgroep en uitstraling.

7.3 Visie

7.3.1 De hoofdlijn

Ruimtelijk horecabeleid gaat over de juiste horeca op de juiste plek. Dit draagt bij aan de belevingswaarde van een gebied en heeft wisselwerking met de omgeving en/of met andere voorzieningen (zoals winkels, instellingen, cultuur, andere horeca etc.). Tegelijkertijd wordt zo ruimtelijke overlast (licht, geur, geluid etc.) voorkomen of tot een minimum beperkt. Uitgangspunt is ruimte bieden aan ondernemerschap en dynamiek, waarbij het voorgaande in acht wordt genomen. De voorgestelde horecastructuur bestaat primair uit de aangegeven deelgebieden in de Helderse binnenstad, Julianadorp (centrum), de kust en verder uit de voorzieningencentra bestaande de buurtwinkelcentra. Ook zijn er ontwikkelingsgebieden waar eventueel kansen liggen voor horeca: **Willemsoord en Dijkkwartier**.

7.3.2 Algemene doelen horecavisie

Nieuwe horecagebieden zijn niet wenselijk. Vanuit het oogpunt van leefbaarheid is er slechts ruimte voor kleinschalige ondersteunende initiatieven, bijvoorbeeld bij nieuwbouwplannen van woningen waar een buurtwinkel/boodschappenvoorziening gevestigd wordt. Bestaande solitaire horecalocaties in de wijken worden niet uitgebreid, daarvoor geldt 'consolidatie'. Ze kunnen blijven bestaan maar wanneer 'horeca (bijvoorbeeld het buurtcafé)' verdwijnt is transformatie naar wonen gewenst en wordt de horeca/winkelbestemming gesaneerd en het bestemmingsplan aangepast.

Afhalen/bezorgen levert in steeds meer gemeenten onwenselijke verkeersoverlast en ruimtelijk gezien onwenselijke situaties op. Den Helder wil dit voorkomen door heldere kaders op te stellen, zodat ook deze bedrijven op de juiste locaties landen. Navolgend geven we in tabel 7 per gebied de visie voor de horeca (groei, consolidatie, afbouwen).

Het uitgangspunt is dat de horeca kan meegroeien met Den Helder als geheel. Dat betekent dat er niet meteen ook horeca bij komt, nieuwe horeca volgt na de groei in bevolking en/of toerisme. De focus ligt op de binnenstad, Willemsoord en Juliadorp (Loopuytpark). De uitvoering is aan

marktpartijen. Planologisch nieuwe initiatieven moeten passen in de huidige categorie(-ën) en daarmee voldoen aan een goede ruimtelijke ordening.

7.3.3 Maatwerk blijft mogelijk

Bij initiatieven met toegevoegde waarde, of die erg (locatie-)specifiek zijn, moet er maatwerk mogelijk zijn. Denk hierbij aan kleine concepten of bijzondere/onderscheidende concepten, die mogelijk niet passen maar ook niet direct concurreren met bestaande horecagebieden.

Er zijn horeca uitbreidingsmogelijkheden in de binnenstad, Willemsoord en Julianadorp: rondom het Loopuytpark. Uitbreiden met grootschalige horeca moet passen binnen de omgeving en is daarom alleen toegestaan in Den Helder op Willemsoord en in het kustgebied (uitgezonderd de stranden), wanneer er geen ruimte is binnen de primaire gebieden én er sprake is van een kwalitatieve versterking.

7.3.4 Horeca in de binnenstad, op Willemsoord en Julianadorp: groei planologisch mogelijk

Horeca zorgt voor levendigheid in het centrum, uitgangspunt is dat we daar horeca willen concentreren/versterken. Het bestemmingsplan Stads-hart Centrum geeft nog mogelijkheden om (nieuwe) horeca te vestigen. Overwegend categorie 1 en 2, in beperkte mate tot en met 4. Het bestemmingsplan Willemsoord kent voor alle categorieën mogelijkheden. In § 3.3 zijn diverse horecagebieden in de gemeente Den Helder beschreven. In tabel 7 zijn deze op basis van ontwikkelstrategie ingedeeld. Deze zijn summier beschreven en waarbij de ontwikkelrichting (visie) is aangegeven per gebied en in het stadshart van Den Helder specifieker.

In Julianadorp centrum, rondom het Loopuytpark, voorzien we ook deze versterking en is dus de primaire plaats voor nieuwe initiatieven, gericht op kwalitatieve versterking.

Helderse Horeca van de toekomst

De gast is in de loop der jaren veeleisender geworden, maar ook meer verwend. Ondernemers zien de noodzaak hierop in te spelen, om de gunst van de gast. Gasten willen 'anytime, anywhere' toegang hebben tot het aanbod. En niet alleen voor 'spijs en drank', maar meer als ontmoetingsplek: in toenemende mate is dat de functie van horeca, waarbij goede kwaliteit van het aanbod en dienstverlening als vanzelfsprekend beschouwd worden. Om meer bewoners, maar ook toeristen, te behouden/te trekken naar Den Helder is continue ontwikkeling vereist.

Zo is de ontwikkeling van een nieuw/vernieuwend horeca-aanbod op Willemsoord (per saldo) een goede ontwikkeling en heeft de attractiviteit vergroot. Nieuwe nachthoreca als Club Bonaire is een gedurfde investering. Voldoende consumenten zijn van belang om het bestaan te garanderen. Voldoende (gedifferentieerd) aanbod geeft trekkracht, overaanbod of 'teveel van hetzelfde' verstoort het evenwicht.

Maar ook in 'nieuwe markten'. Circulariteit, vegetarisch/veganistische, duurzaamheid, et cetera zijn steeds belangrijkere waarden en daarin kunnen bedrijven onderscheidend zijn. Het zijn (nog) nichemarkten maar groeien. Nu vooral in de grote steden, maar uitrol vindt al plaats. In Den Helder is dit nog beperkt 'vindbaar'.

De groei in veel steden zit veelal in formules, met name in laagdrempelige restaurant/fast-service-concepten. Dit past prima in een divers aanbod, vaak ook vriendelijk geprijsd waardoor breed toegankelijk. Waak echter voor te veel (van hetzelfde). Hiermee kun je je niet onderscheiden, je vindt deze concepten in toenemende mate in elke stad. En last but not least: een aantrekkelijk vestigingsklimaat is belangrijk. Goede dienstverlening aan nieuwe bedrijven vanuit de overheid is hiervoor essentieel. Echter, aan banden leggen van oneerlijke concurrentie hoort daar ook bij.

Figuur 31: Afbakening Den Helder Centrum

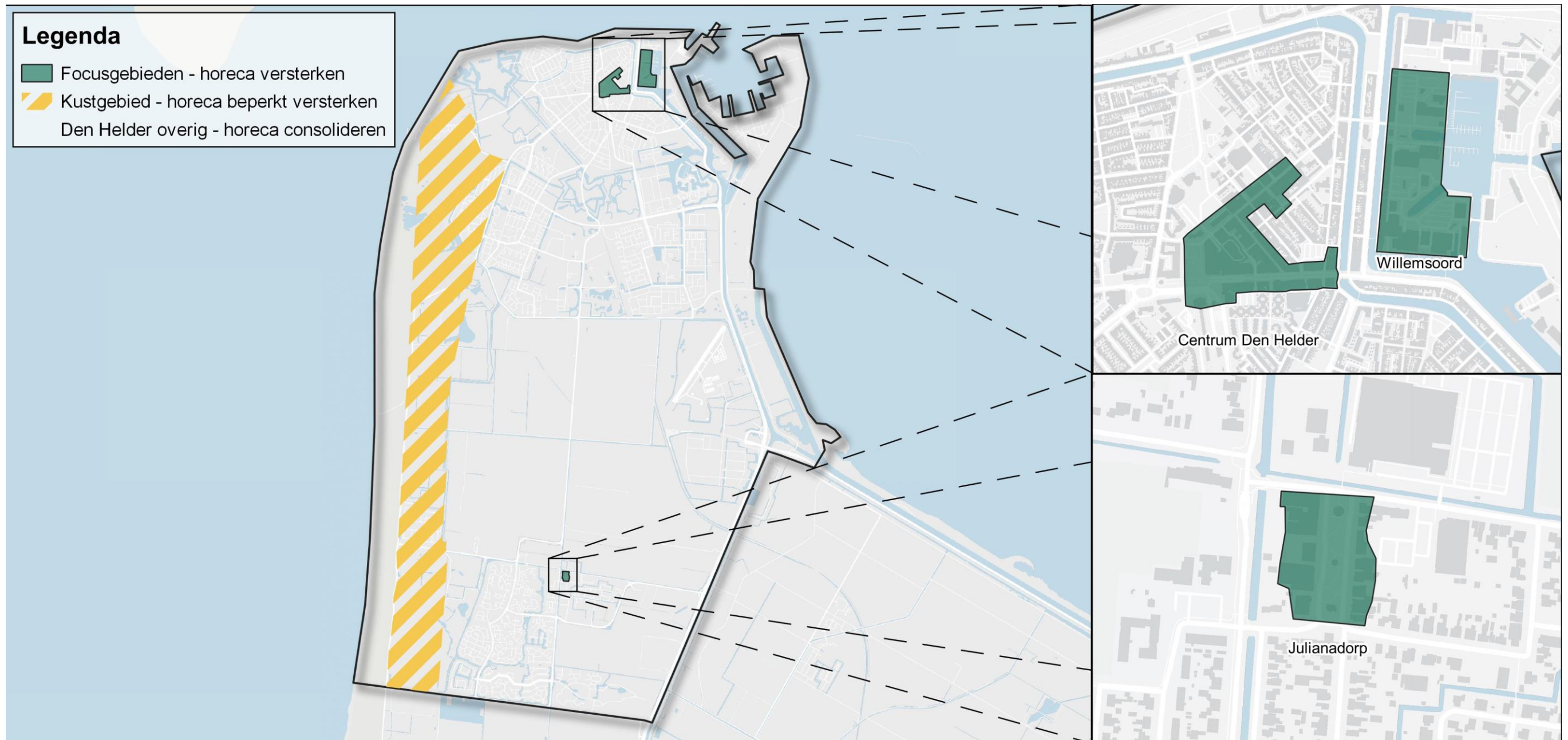

Tabel 7: Ontwikkelrichting horeca naar wijk, Den Helder (aan deze tabel zijn geen rechten te ontleen)

Deelgebied	Beschrijving	Ontwikkelrichting Versterken-consolideren-terugdringen	Toelichting
1a. Den Helder Centrum (kern)	Centrumgebied met detailhandel, diensten, horeca, leisure en wonen. Kernbegrenzing vanuit NS-station Julianaplein (enkel oostzijde), Stationsstraat, Spoorstraat (beide zijden), Westerstraat, Beatrixstraat (beide zijden).	Versterken	Hart van het centrum versterken met dag- en vroege avondhoreca. Bij avond horeca (bij voorkeur) aansluiten in reeds beslaande 'concentraties': Beatrixstraat, (pleintje) Breewaterstraat en omgeving station. Categorie 3 bedrijven met afhaal- en bezorgfunctie ¹⁶ vestigen aan de randen van het centrum, waar ruime aan- en afvoerroutes beschikbaar zijn en voldoen parkeermogelijkheden voor vervoermiddelen.
1b. Centrum overig	Overige deel van het centrum, randen van centrum. Mix van diverse functies.	Consolideren	Zeer terughoudend zijn met nieuwe locaties. Bestaande respecteren, saneren bij sluiting/leegstand langer dan 1 jaar. Omgeving Fort Westoever koesteren, eventueel kleinschalige, aanvullende initiatieven toestaan. M.b.t. de Dijkzone-ontwikkeling: horeca faciliteren.
2. Willemsoord	Voormalige Oude Rijkswerf met horeca, leisure/cultuur, diensten en kantoren. Voornamelijk avond- en nachthoreca.	Versterken	Beperkt versterken met nieuwe concepten, conform (huidige) categorisering. Categorie 3 bedrijven met afhaal- en bezorgfunctie vestigen waar ruime aan- en afvoerroutes beschikbaar zijn en voldoende parkeermogelijkheden voor vervoermiddelen. Terrassen aan het water (t.o. Weststraat) toestaan. De bedrijven aan waterzijde (t.o. Weststraat) zijn gericht op dag- en avond (tot 00.00 uur). Nachtzaken rondom het 'plein'. Uitbreiding voor (huidige) nachtzaken met terrassen wenselijk, mits plein heringericht wordt.
3. Julianadorp centrum	Woongebied met centrum, met detailhandel en horeca zowel lokaal als op toerisme gericht.	Versterken	Focus op horeca in het centrum: Loopuytpark: versterken, goede mix van voorzieningen bewaken. Categorie 3 bedrijven met afhaal- en bezorgfunctie alleen toestaan waar ruime aan- en afvoerroutes beschikbaar zijn en voldoende parkeermogelijkheden voor vervoermiddelen. Buiten het centrum en het horecagebied Meester Tichelaarstraat.: consolideren.
4. Woonwijken en bedrijventerreinen	Woonwijken in Den Helder en Julianadorp, de buurtwinkelcentra Dorperweerth, Schooten Plaza, Duinpassage, Marsdiepstraat. Bedrijventerreinen incl. grootschalig detailhandelscluster Ravelijncenter.	Consolideren	Geen uitbreiding, consolideren is hoofdrichting. Uitsluitend in/nabij Huisduinen/Fort Kijkduin beperkt nieuwe ontwikkelingen toestaan. Alleen in winkelcentrum beperkt toestaan, kwalitatief versterken. Terugdringen: buiten de winkelcentra saneren zodra exploitatie langer dan 1 jaar gesloten is. Op de bedrijventerreinen en Ravelijncenter geen zelfstandige horeca.
5. Buitengebied Het Koegras	Buitengebied gemeente Den Helder.	Consolideren	Geen nieuwe horeca. Horeca op recreatiebedrijven (vakantieparken, campings, etc.): horeca binnen het park is gericht op verblijfsgasten naar omvang parkcapaciteit. Geen nieuwe horeca buiten het park (vrij toegankelijk).
6. Kustgebied Julianadorp aan Zee t/m Huisduinen	Recreatie, buitengebied, kust.	Beperkt versterken	Alleen versterken kust-gerelateerde (grootschalige) horeca in het kustgebied (niet op het strand) die niet in de focusgebieden geaccomodeerd kan worden en kwalitatief aanvullend moet zijn op bestaande aanbod (maatwerk). Dit geldt ook voor horeca van recreatiebedrijven buiten het park. Recreatiebedrijven in het kustgebied met horeca binnen het park is gericht op verblijfsgasten naar omvang parkcapaciteit.

¹⁶ Dit zijn bedrijven met gelegenheid tot consumptie ter plaatse. Daar waar sprake is van sec afhaal//bezorgen: dit type bedrijven valt niet onder horeca maar onder de detailhandelsbestemming.

Figuur 32: Ontwikkelrichting horeca gemeente Den Helder

7.3.5 Planologische kaders horeca

In Den Helder is de horeca ingedeeld in 5 categorieën (zie § 4.5). Horeca is beperkt planologisch toegestaan in de Helderse binnenstad (zie figuur 21), voornamelijk categorie 1 (dag-/winkel ondersteunende horeca) en in minder mate 2 (restaurants). Sporadisch zijn hogere categorieën (t/m 4) toegestaan. Dat behouden we zo, waarbij we nieuwe vestigingen (van met name categorie 2) vooral bij bestaande concentraties laten landen: Beatrixstraat en (pleintje) Breewaterstraat.

In tabel 7 is per gebied aangegeven welke ontwikkelrichting voorzien is.

7.3.6 Horeca in de wijk- buurtcentra

In de wijkwinkelcentra is er horeca van verschillende allure. Het is veelal (fastservice) gericht op de bezoekers van het winkelcentrum. Horeca en detailhandel hebben veelal andere openingstijden, waardoor het combinatiebezoek beperkt is. Daghoreca (categorie 1) heeft in winkelcentra de voorkeur, zodat ze de verblijfsfunctie en combinatiebezoek versterken. Een goede balans in functies, ten gunste van vitale centra, optimaal combinatiebezoek en het voorkomen van leegstand is van groot belang. Voldoende parkeermogelijkheden zijn belangrijk. De algemene beleidslijn voor horeca in deze gebieden is consolidatie. Wel blijft maatwerk mogelijk mits in lijn met de algemene doelen (zie § 7.3.2). Verruiming van openingstijden zijn hier niet wenselijk, in verband met woonfunctie.

7.3.7 Solitaire horeca in de wijken, bedrijventerreinen, buitengebied en kustzone

Nieuwe solitaire horeca in de wijken, op de bedrijventerreinen of in het buitengebied wordt in principe niet ondersteund. De gemeente kiest voor het bevorderen van de levendigheid van de binnenstad en het Loopuytpark door nieuwe horeca hier te clusteren, zie ook de algemene doelen (§ 7.3.2). Soms kan nieuwe horeca op een solitaire plek echter wel gewenst zijn. Bijvoorbeeld in de aanloopgebieden met veel passanten, zoals de omgeving veerpont Texel. In dat geval kan de gemeente Den Helder een

maatwerkafweging maken. Op bedrijventerreinen mag er geen reguliere horeca vestigen¹⁷. Ondergeschikte horeca, van beperkte omvang ten opzichte van de hoofdfunctie, bij bedrijven/marine of instellingen is wel toegestaan. Ook kunnen productiekeukens/dark-kitchens zich vestigen. Deze mogen wel een bezorgfunctie hebben maar geen afhalen, consumentenbezoek is immers onwenselijk op bedrijventerreinen.

Horeca in het buitengebied heeft een sterke relatie met recreatie. Nieuwe horeca die verblijfs gasten op recreatiebedrijven (denk aan bungalowparken, campings) faciliteert beperkt toestaan gericht op de verblijfs gasten. De omvang van deze horecabedrijven moet aansluiten bij de capaciteit van verblijfsvoorzieningen.

Grootschalige restaurant/horecabedrijven staan we alleen toe in het kustgebied als daarvoor geen ruimte is in de focusgebieden (binnenstad, Willemsoord en centrum Julianadorp) en deze een kwalitatieve toevoeging vormen op het bestaande aanbod.

Solitaire horecabedrijven, ten behoeve van recreatieve buitengebied, bijvoorbeeld langs een wandel- of fietsroute staan we beperkt toe. Voorwaarde is dat de horeca overdag is geopend, soms als onderdeel van een agrarisch bedrijf. Hier zijn feestlocaties of grootschalige restaurants niet wenselijk.

7.3.8 Horeca in ontwikkelingsgebieden

Den Helder groeit en heeft enkele stedelijke ontwikkelingsgebieden waar horeca (onder-)deel van uitmaakt: Dijkzone en Willemsoord.

Op het moment dat (eventuele) plannen (al dan niet genoemd in § 5.5) ingediend worden zullen deze getoetst worden.

Voor nieuwe gebiedsontwikkelingen geldt dat het aanbod ondersteunend moet zijn aan andere functies, zoals wonen, werken en recreëren.

Voor uitbereiding met nieuwe horeca is fasering relevant. Voorzieningen moeten logisch kunnen meegroeien met de bredere gebiedsontwikkeling. Voor nieuwe horeca geldt dat de behoefte moet worden aangetoond en dat het horecaprogramma niet mag leiden tot bovenmatige concurrentie met de horeca in het centrum/Willemsoord of centrum Julianadorp. Dit kan via onafhankelijk onderzoek aangetoond worden (zie ook § 8.4).

7.3.9 Maatwerkafweging nieuwe horeca

Soms heeft een horeca-initiatief buiten de aangewezen horecagebieden ruimtelijke meerwaarde voor de specifieke locatie en de omgeving. In dat geval kan de gemeente een maatwerkafweging maken om horeca toe te staan mits/ ten minste:

- Het concept niet binnen bestaande horecagebieden in de binnenstad, Julianadorp centrum of de wijk- en buurtcentra in te passen is, of wenselijk is;
- De kwalitatieve meerwaarde en wisselwerking van de specifieke locatie en het plan is aangetoond;
- Er een aantoonbare behoefte is aan het initiatief, en het initiatief geen blijvend negatief effect heeft op de aangewezen horecastructuur of de ontwikkeling daarvan (zie ook § 8.4).
- Geen wezenlijke effecten van de nieuwe vestiging op het woon- en leefklimaat.

7.3.10 Omgang fastfoodhoreca

In Nederland en ook in Den Helder neemt het aantal fastservice horecazaken toe. Oftewel: horeca gericht op snelheid. Binnen de fastservice neemt fastfoodhoreca een grote rol in (snackbar, burgerrestaurant, etc.). Fastfoodzaken hebben vaak een andere impact op de omgeving dan reguliere horeca. Denk aan de ruimtelijke uitstraling, bezoekpieken, openingstijden, geur, geluid, etc. Vanwege die ruimtelijke impact is een verdere grote groei van het aantal fastfoodzaken in de binnenstad maar ook in sommige

¹⁷ In dit geval bedoelen we bedrijven met een afhaal- en/of consumentenbezoekfunctie.

wijkwinkelcentra onwenselijk. In de bestemmingsplannen (straks omgevingsplan) zijn deze aangeduid als categorie 3.

Den Helder vindt dat een verdere groei van **fastfood** niet wenselijk is. De gemeente gaat terughoudend om als het gaat om medewerking aan nieuwe initiatieven of onder strikte voorwaarden.

Tevens, wordt in het nieuwe beleid **fastfood** als volgt aangeduid: *Een horecabedrijf met als hoofddoel verstrekken van bereide kleine etenswaren, al dan niet voor consumptie ter plaatse, bezorg/halen, welke snel bereid worden en waar afname veelal ook later op de avond plaats kan vinden met hoge bezoekfrequentie en bijbehorende verkeers-/publiek aantrekkende werking zoals een snackbar, shoarma- of kebabzaak, grillroom en fastfoodrestaurants.*

7.3.11 Overige vormen van horeca

Navolgend geven we visie op een overige vormen van horeca:

- **Blurring:** een trend die zich de afgelopen jaren steeds meer voordoet is brancheervaging/blurring (zie kader). De gemeente Den Helder ziet deze trend ook en staat open voor vernieuwende concepten. De Alcoholwet staat momenteel geen menging toe van detailhandel met horeca waar alcohol geschonken wordt. Dit in het kader van gezondheid. In een aantal gemeenten wordt, onder voorwaarden, licht alcoholische dranken gedoogd. Den Helder kiest hier niet voor.
- **Ondergeschikte horeca:** De gemeente kan onder bepaalde voorwaarden ondergeschikte horeca toestaan.
- **De schaalvergroting** in de horeca zet door. Uitbreiding van bestaande horeca is mogelijk, mits passend in de ruimtelijke toetsingskaders (zie ook § 7.3.1).

Wat is blurring?

Blurring is het mengen van horeca en detailhandel. Het idee daarachter is dat door het verruimen van regels op dit terrein ondernemers meer ruimte wordt geboden om te ondernemen. Dit zogenaamde 'blurren' leidt in de praktijk tot vernieuwende concepten maar ook tot discussie. Deze discussie begint bij het feit dat mengen van alcohol en detailhandel wettelijk gezien niet mag. De huidige wetgeving op dit gebied de Alcoholwet is opgezet om alcoholmisbruik tegen te gaan. Daarom zijn de mogelijkheden om alcohol te schenken beperkt en met veel regels omgeven. Daarnaast is het in deze wet aan alcoholverstrekkers (horeca) verboden om aan detailhandel te doen.¹⁸

De gemeente Den Helder staat open voor blurring, dus om mengvormen winkel/horeca toe te staan, mits er géén alcohol geschonken wordt. Het gaat om situaties waarbij de traditionele scheidslijn niet goed meer aansluit bij de manier waarop het publiek tegenwoordig graag winkelt en uitgaat.

7.3.12 Terrassenbeleid

Het gebruik van terrassen neemt toe. De klimaatverandering heeft hier ook invloed op. Een levendige (binnen-) stad beschikt over kwalitatief sterke terrassen. Terrassen zijn van groot economisch belang voor ondernemers. Daarnaast dragen goede terrassen bij aan de levendigheid van de stad. Terrassen staan veelal in de openbare ruimte, op gemeentelijke grond, en hebben in diverse opzichten impact op de omgeving. Dat vraagt om goede regulering.

Waar mogelijk dienen terrasmogelijkheden in het centrum van Den Helder, centrum Julianadorp en (aan de kade) Willemsoord benut te worden. Het

plein op Willemsoord zal eerst een andere sfeer/uitstraling moeten krijgen. Pas dan zijn terrassen hier van toegevoegde waarde. Terrassen in de wijken toestaan waar dit nu al mogelijk is, eventueel met vervroegde sluitingstijd.

De kwaliteit/uitstraling van een aantal terrassen kan echter ook beter. Door met name op kwalitatieve aspecten de terrasregels aan te scherpen kan hierop gestuurd worden. We betrekken de horecaondernemers hierbij.

De terrasregels worden geëvalueerd, met name op het aspect kwaliteitsbevordering, en waar mogelijk aangescherpt.

7.3.13 Openingstijden horeca

In de gemeente Den Helder gelden voor alle horecagelegenheden vaste openingstijden van 06.00 tot 24.00 uur. Met een ontheffing zijn (veel) ruimere tijden mogelijk (zie tekstkader § 4.4.2). Onder voorwaarden gelden er bij bijvoorbeeld evenementen speciale regelingen.

Ondanks dat de huidige regeling met betrekking tot openingstijden niet echt knelt, zou meer spreiding een positief effect kunnen hebben op afvloeien van bezoekersstromen. De praktijk elders wijst uit dat bezoekers meer gespreid naar huis gaan bij ruimere openingstijden. Daardoor is er minder piekbelasting en blijven minder mensen 'hangen' en ontstaat er minder (kans op) 'confrontatie' op straat (van conflicterende groepen/bezoekers). De kans is wel dat er over langere tijd onrust is, al is die minder intensief.

¹⁸ Enkele willekeurige voorbeelden: een kok van een restaurant mag zijn eigen boek, of bijvoorbeeld producten die hij in zijn zaak gebruikt niet verkopen in zijn zaak. Ook het verstrekken van alcohol in bijvoorbeeld een luxe schoenenzaak is niet toegestaan.

Er wordt een onderzoek gestart naar mogelijke verruiming openingstijden (op Willemsoord) voor nachthoreca. Hierbij worden relevante stakeholders betrokken.

7.3.14 Paracommerciële horeca

De gemeente Den Helder legt (conform landelijke Alcoholwet) paracommerciële instellingen beperkingen op in hun vergunning ten aanzien van alcoholverstreking. (Zie ook § 3.9 en 4.4.6.)

In de Helderse praktijk blijken niet alle paracommerciële vergunninghouders de beperkende regels na te leven. Er worden bijvoorbeeld feestjes van persoonlijke aard gehouden. Uit situaties (elders) is gebleken dat deze (oneerlijke) concurrentie mede oorzaak is van het verdwijnen van horeca, met name in buurten en wijken, wat vervolgens weer ten koste kan gaan van leefbaarheid en wenselijk voorzieningenniveau. De gemeente heeft tijdens een infoavond sportverenigingen voorgelicht over de regelgeving.

Een ander fenomeen, dat zich ook in Den Helder afspeelt, is illegale horeca. Feesten in schuren, mancaves, keten waar het om commerciële activiteiten gaat. Met de controle/invoering van maatregelen als 16-18 jaar (alcoholwetgeving), rookverbod en hoge(-re) prijzen is dit ontstaan. In de coronaperiode is dit versterkt, vanuit de behoefte elkaar toch te willen treffen, terwijl de legale horeca gesloten was. Ook deze 'concurrentie' is sterk voelbaar in de 'natte' horeca en leidt ook tot versraling van het reguliere aanbod. Ook vanuit gezondheid, waaronder toezicht op verantwoord alcoholverstreking, is dit tevens een onwenselijke situatie.

Oneerlijke concurrentie krijgt extra aandacht:

- Paracommerciële instellingen worden (nogmaals) over de juiste toepassing van de spelregels geïnformeerd. Waar nodig handhaven.
- Terrassen bij paracommerciële vergunningen mogen alleen op eigen terrein, ter voorkoming van oneerlijke concurrentie.
- Ten aanzien van illegale horeca: strikt handhaven.

8 Strategie en uitvoering

Dit hoofdstuk beschrijft welke instrumenten nodig zijn om de visie uit het voorgaande hoofdstuk te realiseren.

8.1 Wisselwerking horecabeleid en bestemmingsplannen/omgevingsplannen

Voorliggende horecavisie bepaalt op hoofdlijn welke horeca zich vestigt op welke plek. Deze lijn wordt juridisch geborgd in het stelsel van bestemmingsplannen/omgevingsplannen. Dit vraagt om het aanpassen van bestemmingsplannen/omgevingsplannen op dit aspect. Een concrete vervolgstap is het doorvoeren van de gewijzigde beschrijving van de horecacategorieën in bestemmings-/omgevingsplannen. (Zie § 7.3.10 met betrekking tot fastfood).

Afhaal-/en bezorgconcepten

De gemeente kan ervoor kiezen om de horecacategorisering aan te passen, zodat afhaal en bezorghoreca een eigen regeling krijgt.

Gelet op het huidige planologisch stelsel, is het de vraag of dit ook noodzakelijk is. Wellicht volstaat de aanduiding in dit beleidskader. Voorkom dat horeca met intensieve afhaal/bezorgfunctie zich vestigen op locaties waar dit onwenselijk is. Denk aan voetganger intensieve delen van de binnenstad, locaties met onvoldoende ruime stallingsmogelijkheden van bezorgmobielen.

Desgewenst kan de gemeente categorie 3 wijzigen in 'niet vrij vergund'. Na vaststelling van deze visie kan de gemeente een wijziging van het omgevingsplan opstellen voor de (hele) gemeente. Bestaande rechten van de reeds gevestigde ondernemers worden gerespecteerd. Zij krijgen een aanduiding in het omgevingsplan.

De uiteindelijke behoefte aan regulering dient nader besproken te worden. Van deze keuze hangt af welke daarbij horende (uitvoerings-) maatregelen wenselijk/noodzakelijk zijn.

Daarnaast is ook sprake van reactief toetsen van bestemmingsplannen/omgevingsplan op basis van horecaplannen. Dit hangt samen met het continu monitoren van de horecastructuur (vooral de binnenstad/Willemsoord) en het actualiseren en evalueren van de beleidskaders. Hoe staat de horecastructuur ervoor, zijn de doelen nog actueel, spelen er nieuwe ontwikkelingen? Voorliggend horecabeleid voorziet in het voorgaande en is onder andere een evaluatie en actualisatie van het voorgaande. Daarnaast is handhaving nodig om te borgen dat de beleidslijnen uit voorliggend horecabeleid worden nageleefd. Naast het bestemmingsplan/omgevingsplan zelf als kader stellend instrument, is vooral de toets aan de Ladder relevant (zie § 8.4).

8.2 Beleid is niet in beton gegoten

Visie en beleid wordt doorgaans vastgesteld voor de lange termijn. Dit is ook goed, omdat er behoefte is aan de stip op de horizon. Investerings worden immers gedaan voor de langere termijn. De toekomst in de detailhandel en horeca (incl. overnachtingsmarkt) is echter onzeker. Hierdoor is het nodig om als gemeentelijke organisatie het vermogen te hebben om adequaat te kunnen schakelen. Kortom, meer flexibiliteit in beleid en uitvoering. Dit betekent het volgende.

- De 'geest' van de visie is belangrijker dan de 'letter'. Initiatieven dienen integraal en zorgvuldig te worden afgewogen. Dit betekent op de eerste plaats kijken waar kansen en mogelijkheden zijn in plaats van beperkingen.
- Tijdens de totstandkoming van deze visie zijn intensieve gesprekken gevoerd met bedrijvenverenigingen en belangenorganisaties in Den Helder. Ook na vaststelling van deze visie is structureel overleg tussen gemeente en marktpartijen raadzaam.
- Jaarlijks vindt in samspraak tussen de gemeente en marktpartijen een evaluatie plaats van zowel de inhoud als het proces van het beleid. In goede samenwerking wordt bekeken waar nieuwe accenten of aanscherpingen nodig zijn in de uitvoering, om actuele opgaven of trends te faciliteren.

Uitvoeringscyclus

8.3 Actieve(-re) rol van de gemeente

De huidige tijd kent grote opgaven voor de horeca. Dit vraagt om snelheid, souplesse, monitoring én een actievere rol vanuit de overheid. Daarnaast is een (meer) actieve rol van de overheid en voortzetting van het huidige ruimtelijk-economische programma gewenst.

Om voorliggende visie te bereiken is samenwerking essentieel. Beleid maken is één ding, maar dat betekent niet dat deze visie morgen realiteit is. Om de visie naar uitvoering om te zetten is samenwerking tussen de gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren nodig.

- De centrale gedachte in de totstandkoming van dit beleid is dat het de taak van de gemeente is om duidelijke kaders te scheppen voor (nieuwe) ontwikkelingen. De rol van de gemeente ligt bij het opstellen van dit beleidskader, het vertalen van het beleid in de bestemmingsplannen/omgevingsplannen en het toetsen van nieuwe initiatieven aan het beleid.
- De gemeente geeft marktpartijen de ruimte om (binnen de kaders) nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken, te innoveren en te experimenteren. De invulling van concepten wordt aan de markt overgelaten. Dat biedt ondernemers en vastgoedeigenaren ruimte om (binnen de kaders) te innoveren en te experimenteren.
- In de samenwerking dient aandacht te zijn voor structureel publiek/priivaat overleg (zie § 8.5).
- Een gezamenlijke verantwoording voor het gebruik van de openbare ruimte is essentieel. Denk aan een gezamenlijk plan voor inrichting van straten/pleinen.
- In de uitvoering en plantoetsing dient aandacht te zijn voor kleine ondernemers/lokaal ondernemerschap en bijzondere concepten. Aanvragen vanuit deze partijen vraagt vaak om meer maatwerk.
- Periodieke monitoring en evaluatie is noodzakelijk om op basis van feiten en casussen tijdig te kunnen bijsturen.

Toelichting Ladder voor duurzame verstedelijking

De 'Ladder voor duurzame verstedelijking' (art. 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening) is een wettelijk verplicht motiveringsinstrument dat doorlopen moet worden voor iedere 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'. Het tweede lid van art. 3.1.6. luidt als volgt: *“De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.”*

8.4 Juridische kaders

Bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen in het algemeen en detailhandel en horeca in het bijzonder wordt steeds meer waarde gehecht aan duurzaam ruimtegebruik en het voorkomen van substantiële leegstand. Essentieel hierbij is het toepassen van de Ladder voor duurzame verstedelijking en de Dienstenrichtlijn (zie kader).

Initiatieven en de Ladder voor duurzame verstedelijking

Nieuwe initiatieven die moeten worden beschouwd als een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' moeten per definitie worden getoetst aan de ladder. Dit betekent dat de behoefte van het initiatief moet worden aangetoond en dat de ruimtelijk-functionele effecten op de consumentenverzorging, de voorzieningsstructuur, de leegstand en in het verlengde daarvan het woon-, leef- en ondernemersklimaat aanvaardbaar moeten zijn.

Initiatieven en de Dienstenrichtlijn

De Dienstenrichtlijn schrijft voor dat horeca (incl. overnachtingsmarkt) recht hebben op vrije vestiging, tenzij onderbouwd kan worden dat ruimtelijke beperking zijn ingegeven vanuit: non-discriminatie, noodzakelijkheid (algemeen belang) en evenredigheid (coherent en effectief). In de praktijk komt het erop neer dat het bestemmingsplan (of het Omgevingsplan) geen

samenraapsel mag zijn van willekeurige juridische beperkingen. Toch blijven ruimtelijke beperkingen voor horecavestigingen zowel binnen als buiten de horecastructuur noodzakelijk en evenredig om ruimtelijke effecten te minimaliseren. Het vrij verkeer van diensten is neergelegd in artikel 56 EU-Werkingsverdrag. Dit is uitgewerkt in de Dienstenrichtlijn.

8.5 Overige beleidsthema's

Onderstaande thema's zijn van belang voor een goed horecabeleid. Het zijn aspecten 'die op orde' moeten zijn en vooral in de uitvoering van beleid relevant.

- Structureel (operationeel) overleg horeca en Gemeente Den Helder: Een structureel bestuurlijk overleg – KHN Afdeling Den Helder tussen gemeente (burgemeester en wethouder) met horecaondernemers). Daarnaast frequent(-er) ambtelijk overleg over horeca en aanverwante thema's met de sector.
- Openbare orde, veiligheid, integriteitstoetsen en handhaving. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt. Zichtbare preventie (denk aan politie, portiers, gastheren aan de deur, camera's en eventueel preventief fouilleren mogelijk maken) en een open communicatie tussen overheid/politie, bedrijven en omwonenden zijn essentiële thema's om te bediscussiëren. Dit betreft zowel het locatiebeleid voor nieuwe horeca (de functie moet zich verdragen met de belangen van de openbare orde) als het toegangsbeleid voor horecazaken (met eventueel inzet gecertificeerde portiers) en de veiligheidsbeleving en -handhaving 'op straat'. Zeker 's avonds en 's nachts. Betrek politie en BOA's bij overleg horeca-portiers.
- Bij integriteitsonderzoeken gaat het om het inzetten van de Wet Bibob ter voorkoming dat de overheid vergunningen verleent waarmee criminele activiteiten (ondermijning) geholpen worden. De gemeente Den Helder past haar Bibob beleid onder ander toe bij aanvragen van een Alcoholwetvergunning /horeca exploitatievergunning. De aanvrager

(Bibob) en leidinggevenden (bij Jusdoc) worden getoetst. Daaruit kan een volledige toets volgen.

- Protocol collectieve horecaontzegging (CHO). In het kader van Veilig Uitgaan (nota Veilig uitgaan regel je samen 2012) is een protocol vastgesteld in de gemeente Den Helder. (Landelijke) Reuring over dit instrument met betrekking tot privacywetgeving bemoeilijkt het inzetten van CHO. Er is een nieuw model protocol via KHN beschikbaar, dat voldoet aan de privacywetgeving. De horecasector heeft de lead. Van belang is dat alle (uitgaans-)horecaondernemers participeren en afstemmen met gemeente (handhaving), portiers en politie.
- Drugsbeleid
Het gebruik van- en het handel in drugs is met name in nachthoreca een lastig te bestrijden fenomeen. Uitgangspunt moet zijn dat er geen drugs worden toegelaten, verhandeld of gebruikt (zero tolerance) in de horeca.
- Goede handhaving van beleidskeuzen is nodig om de beleidsdoelstellingen te realiseren. Onder handhaving wordt verstaan: het geheel van activiteiten dat gericht is op de naleving van regels. Regels worden op verschillende manieren vastgelegd, zoals in landelijk geldende wetgeving, lokale regelgeving in de vorm van verordeningen en bestemmingsplannen en inrichtings-/persoonsgebonden regels in de vorm van een beschikking/vergunning. De horecaondernemers zien graag strengere handhaving op paracommercie. Bewoners vragen om meer blauw op straat op uitgaansavonden voor een kleine groep raddraaiers die veel overlast veroorzaken, soms met materiele schade tot gevolg.
- Periodieke toetsing van visie en beleid. Evalueer minimaal 1 keer per 5-8 jaar of de visie en beleid nog actueel zijn. Evalueer jaarlijks of beoogde doelen en uitvoeringsprogramma op schema liggen.

- Serviceverlening Horecaondernemers hebben met veel (lokale en landelijke) regelgeving van doen en hoge administratieve lasten. Regelgeving die bovendien soms ook tegenstrijdig is. Door het vereenvoudigen van processen en formulieren, het instellen van '1 loketfunctie', waar mogelijk vergunningen om te zetten in meldingen, meerjarige vergunningen of voor onbepaalde tijd, etc. wordt het voor ondernemers én voor de gemeente stukken eenvoudiger, vaak sneller, efficiënter en goedkoper. Zeker bij nieuwe regelgeving: regel wat moet, laat vrij waar het kan.
- Inrichting openbare ruimte, gevelbeeld en welstand. Horecabezoek is een recreatieve activiteit, waarbij het 'decor' binnen en buiten de zaak de aantrekkelijkheid bepaalt. De openbare ruimte moet in elk geval schoon, heel en veilig zijn, maar ook een attractief en verzorgd gevelbeeld en omgeving versterken de verblijfskwaliteit.

8.6 Vervolgstappen

De keuzes in voorliggende horecavisie leiden niet tot wezenlijke wijzigingen in het planologische stelsel van bestemmingsplannen en bestemmingen.

Wel is het uitgangspunt dat verdere groei van fastfood (als sub-sector van de sector fastservice) niet wenselijk is. Daarvoor is het raadzaam de definiëring aan te passen en dit door te voeren in bestemmingsplannen (straks omgevingsplannen).

Ten aanzien van de openingstijden is nader onderzoek nodig óf, en zo ja, welke aanpassing (verruiming) er wenselijk is ten aanzien van nachthoreca, zodat deze aantrekkelijk blijft en daarmee voor de ondernemer levensvatbaar.

Daarnaast zijn enkele kleinere aanscherpingen/beleidswijzigingen gedaan. Ten aanzien van de groei is aangetoond dat er marktruimte is, deze dient echter in lijn te zijn met de verwachte bevolkingsgroei.

Bijlage 1 - Horeca-indeling - sectoren

Onderstaand de onderverdeling van de vier typen horeca in Locatus:

Drankenverstrekkers

- 59.200.100 Café
- 59.200.200 Discotheek
- 59.500.100 Koffiehuis
- 59.500.400 Koffiebar
- 59.900.200 Sisha Lounge
- 59.900.300 Feestzaal
- 59.900.900 Horeca Overig

Fastservice

- 59.210.333 Lunchroom
- 59.400.100 Bezorg/Halen
- 59.400.200 Fastfood
- 59.400.300 Grillroom/Shoarma
- 59.500.200 IJssalon
- 59.500.300 Crêpes/wafels/donuts

Restaurants

- 59.210.392 Pannenkoeken
- 59.210.430 Café-Restaurant
- 59.210.434 Restaurant

Hotels/Logiesverstrekkers

- 59.700.100 Hotel
- 59.700.200 Hotel-restaurant

Hotels

Hotels richten zich op regio (of soms nog verder) en niet op de inwoners van de gemeente, hooguit met hun restaurant of vergadermarkt. Met name bij grotere hotels is de vestiging veelal ingegeven op een strategische keuze (bijvoorbeeld bereikbaarheid) en beschikbare ruimte.

In de gemeente Den Helder zijn 10 hotels, zie paragraaf § 3.2.3: 'Overnachten in Den Helder'.

Feestzalen

Feestzalen (59.900.300) zijn er in veel verschillende soorten. Soms behoren zij tot een regulier café, soms tot restaurants en soms zijn het autonome bedrijven. Ook verschillen feestzalen onderling wezenlijk qua openingstijden en toegankelijkheid. Den Helder heeft momenteel geen zelfstandige feestzaal. In enkele referentiegemeenten komen ook (haast) geen feestzalen voor. Daarom zijn feestzalen uit de voorgaande vergelijkingen gehouden. In de marktbehoefteraming voor de horeca nemen we de feestzalen wel mee als horeca-aanbod.

Congressen en vergaderlocaties

Het onderscheid tussen congressen, seminars, symposia, etc. is niet eenduidig afgebakend, maar de definitie van een 'congres' is in grote lijnen als volgt: een relatief grootschalige bijeenkomst rond een bepaald thema met een sterk interactief karakter (uitgangspunt in dit kader: minimaal 100 deelnemers). Vaak georganiseerd op regelmatige basis, meerdaags en/of in internationaal verband. Vergaderlocaties zijn kleiner en hebben minder faciliteiten nodig.

Coffeeshops

Coffeeshops (59.900.100), in de zin van softdrugsverkoop, is geen horeca en derhalve niet opgenomen in de analyse.

Bijlage 2 - Totstandkoming visie en Participatie

In deze bijlage wordt beknopt verslag gedaan van het doorlopen proces en de participatie.

Totstandkoming visie en participatie.

Dit rapport is mede tot stand gekomen dankzij intensieve samenwerking met de stuurgroep (opdrachtgevers en BRO). Vanaf de start is er veel overleg geweest over proces en inhoud.

Het onderzoeksteam heeft de gemeente meermalen bezocht, van strand tot woonwijk, van Willemsoord tot buitengebied. Daarbij zijn ook een aantal horecabedrijven bezocht. Tijdens een schouw, aan het begin van het proces, is door de hele binnenstad en Willemsoord gewandeld en is de nodige toelichting verstrekt, zowel ambtelijk als vanuit centrummanagement en ondernemers.

Met de begeleidingsgroep, bestaande uit ambtelijke professionals van diverse afdelingen, zijn conceptstukken besproken en is aanvullende informatie/feedback ontvangen, zowel tijdens online-bijeenkomsten als schriftelijke reacties op stukken.

De klankbordgroep, bestaande uit afvaardiging van horeca (KHN), centrummanagement/centrumondernemers (HOB) en vastgoed (VECOB) en stuurgroep zijn zowel in de analysefase als in de visie fase bijeengewest. Daar zijn de conceptrapporten besproken en voorstellen bediscussieerd.

Ook zijn horecaondernemers tijdens een ledenbijeenkomst van KHN bijgepraat en is ter plaatse inbreng opgehaald.

Op 21 juni 2023, in de analysefase, waren inwoners van de gemeente, ondernemers en de horecabezoekers uitgenodigd voor een brede participatieavond in de Kampanje. Na de opening door wethouder M. Wouters, zijn de aanwezigen bijgepraat over de belangrijkste (kwantitatieve) analyse-uitkomsten. Vervolgens is met elkaar, onder begeleiding van een gespreksleider, aan 5 thematafels een verschillend thema besproken. Ook

kan men via post-it stickers opmerkingen en meningen over elk thema achterlaten. Iedereen kon elke tafel bezoeken, daar was genoeg tijd voor ingeruimd. Aan het einde van de goed bezochte bijeenkomst is een korte wrap-up van de bevindingen gepresenteerd. De opmerkingen zijn per thema verzameld en in bijlage 3 gepubliceerd.

Wie niet in de gelegenheid was fysiek aanwezig te zijn kon via de website 'in gesprek met Den Helder¹⁹' reageren. Daar is relatief weinig gebruik van gemaakt, ondanks de nodige publiciteit die hieraan is gegeven en de ruime periode dat dit online heeft gestaan.

De raad is geïnformeerd via raadsinformatiebrieven en de participatieavond werd ook goed bezocht door raads-/commissie leden. Tevens is er op 11 juli 2023 een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd waar BRO de eerste resultaten heeft gepresenteerd en in gesprek gegaan met de raadsleden.

Alle opmerkingen/input van de participatieavond, via de website, individuele en groepsgesprekken, de raadsinformatieavond site hebben een rol gespeeld bij de afwegingen die zijn gemaakt in het visietraject. Vanzelfsprekend waren er ook veel tegengestelde wensen en meningen. Zodoende is het onmogelijk om aan alle wensen tegemoet te komen. Uitgangspunt was wel zoveel mogelijk betrokkenheid te creëren, goed te luisteren naar wensen en grieven, ideeën en tips om daarmee een visie op te stellen die past bij het huidige en toekomstbestendig Den Helder.

Met name in de analysefase zijn veel gesprekken/interviews (deels fysiek, deels online via teams) gevoerd met (in willekeurige volgorde) onderstaande personen/organisaties:

- Stuurgroep: opdrachtgever (ambtelijk team)
- Begeleidingsgroep (Economie, Ruimte/Omgeving, Vergunningverlening, Openbare orde en Veiligheid)
- Klankbordgroep (KHN, VECOB, HOB, opdrachtgever)
- Koninklijke Horeca Nederland(KHN), Afdeling Den Helder, bestuur
- Koninklijke Horeca Nederland(KHN), Afdeling Den Helder, tijdens algemene ledenvergadering
- Burgemeester J. de Boer en wethouder M. Wouters, Den Helder
- Jongerenraad Den Helder (JAR)
- Willemsoord BV
- Helderse Ondernemersvereniging (HOB)
- Vereniging Eigenaren Commercieel Onroerend Goed Binnenstad Den Helder (VECOB)/ Centrummanagement
- Woningstichting Den Helder
- Politie Den Helder
- Bewoners, ondernemers en andere belangstellenden tijdens openbare participatieavond.
- Raadscommissie Gemeente Den Helder
- Diverse ondernemers

BRO dankt iedereen voor de waardevolle inbreng en medewerking.

¹⁹ <https://ingesprek.denhelder.nl/nl-NL/projects/horecavisie/1>

Bijlage 3 - Participatieavond - Thematafels

Op de participatieavond op 2 juni 2023 stonden meerdere thematafels in de zaal waar inwoners, ondernemers en andere genodigden hun mening en ideeën deelden met elkaar. Per tafel waren begeleiders aanwezig. Navolgend overzicht geeft een samenvatting van alle opmerkingen weer (en zegt niets over juistheid van 'stellingen' en of haalbaarheid van voorstellen.). Opmerkingen die veel op elkaar lijken zijn samengevoegd. De thematafels verschaffen soms nieuwe beelden, soms bevestigen zij. Niet alle wensen kunnen worden waargemaakt, er zijn tenslotte nou eenmaal tegengestelde belangen, maar alles is serieus afgewogen. Ook staan er de nodige suggesties die samenwerkingsverbanden, partners, bewoners of ondernemers zelf kunnen oppakken.

Potentie Den Helder

- Omstreeks de 23e van de maand is het “pay-day” en zie je de €50 biljetten in de kassalade oplopen. Medio van de maand bereikt het uitgave patroon een dieptepunt. Er zijn weinig uitzonderlijke pieken of dalen en dat komt omdat het gros van de inwoners een gelijkmatig maandsalaris heeft.
- Ook hebben wij te maken met “halve” gezinnen. Hier bedoel ik mee dat veel partners in dienst zijn bij defensie en soms weken of maanden niet thuis zijn. De achterblijvende partner gaat niet alleen gezellig een avondje uit.
- Vanwege de ligging heeft Den Helder geen regionale functie. Het bootverkeer naar Texel besteed weinig in Den Helder. Alleen mensen die langer op het Eiland verblijven kiezen weleens voor een dagje Den Helder. Er ligt een opgave deze mensen langer te vast te houden.
- Tegelijkertijd zorgt het bootverkeer naar Texel voor veel mobiliteitsproblemen in de vorm van opstoppingen rond Willemsoord. Een deel van de bewoners pleit dan ook voor een omleiding van het bootverkeer naar Texel.
- Over het algemeen ziet men weinig marktruimte voor nieuwe horeca. Wel zijn er kansen voor unieke concepten, aanvullend op het huidige aanbod met een versterkende werking op de binnenstad. Hierbij ligt de voorkeur op locaties op de bestaande looproutes. Denk hierbij onder meer aan de Beatrixstraat tussen het winkelgebied en Willemsoord.
- Een lokaal digitaal boekingssysteem biedt mogelijk kansen voor de horeca in Den Helder. Zaken worden zo makkelijker gevonden en bedrijven kunnen beter samenwerken. Bovendien biedt een dergelijk systeem mogelijkheden tot monitoring van de horeca.
- De bewegwijzering en aanduidingen in het centrum kunnen beter. Veel winkel- en horeca aanbod worden onvoldoende gevonden.
- Door samen inkopen te doen ontstaan ‘economies of scale’. Goedkoop inkopen betekent dat er meer geld overblijft om in andere kansen te investeren. Ondernemers in de horeca hebben elkaar nodig.

- Een andere kans tot samenwerking wordt gezien in de vorm van thema-avonden. Wanneer de horeca dit in samenwerking met het marketingbureau goed promoot zorgt dit mogelijk voor meer toevloeiing uit de regio.
- Op dit moment biedt de horeca in de stad veel van hetzelfde. Door in te zetten op variatie en diversificatie wordt het aanbod aantrekkelijker.
- Evenementen in de binnenstad met een regionale aantrekkingskracht hebben mogelijk een versterkende werking op de binnenstad op de lange termijn. Door deze evenementen weten bezoekers verschillende zaken beter te vinden.
- Hoewel nieuwe, innovatieve concepten en evenementen kansen bieden, wordt het bruine café in Den Helder nog niet afgeschreven. Bewoners zien dit als een gezellige ontmoetingsplek.
- Er heerst verdeeldheid over de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Er is twijfel of de verplaatsing wel een goede keuze is geweest, maar tegelijkertijd ziet men ook de noodzaak het horecaplein (op Willemsoord) af te maken nu er geïnvesteerd is.

Verbinding Binnenstad en Willemsoord

- Moet de verbinding tussen de binnenstad en Willemsoord worden versterkt, of moet Willemsoord juist als een apart gebied functioneren? Hier heerst verdeeldheid over. Het liefst functioneert het gebied overdag als deel van de binnenstad en 's avonds als een los gedeelte om de overlast op de rest van de stad te beperken. Dé vraag is hoe dit gerealiseerd kan worden.
- Willemsoord functioneert niet als een eiland naast de binnenstad, met eigen regels en wetten.
- Tijdens evenementen ligt er een kans om een groter deel van de binnenstad te laten profiteren. Enerzijds door het kiezen van de uitstapplaatsen voor de bus, waardoor de looproutes van bezoekers wordt bepaald. Anderzijds door een betere samenwerking tussen alle ondernemers. Hier ligt zowel een verantwoordelijkheid voor de organisatie

van het evenement (bijvoorbeeld door bewegwijzering), als voor de ondernemer (actieve deelname aan organisatie).

- Voor de citymarketing is een rol weggelegd bij het verbeteren van de verbinding. Zowel fysiek als online.
- Bij de ontwikkelingen van Willemsoord is nog onvoldoende rekening gehouden met de ontsluiting van het terrein. In het huidige situatie bemoeilijkt dit de verbinding met de binnenstad. Een nieuwe brug zal naar verwachting positieve effecten hebben op de verbinding.
- Evenementen bieden kansen om de verbinding tussen binnenstad en Willemsoord te versterken, mits er een goede samenwerking is tussen organisatie en ondernemers. Evenementen dienen wel beter op elkaar aan te sluiten. Er is baat bij een evenementenagenda.
- Het toestaan van de auto op de Beatrixstraat moet worden heroverwogen. De auto heeft hier weinig te zoeken, maar wel een grote invloed op de indeling. Door de terrassen in het midden blijft er weinig ruimte over voor fietsers/voetgangers om zich te verplaatsen.
- Loopuytpark Julianadorp leeft niet meer.
- Creëer meer parkeerruimte met goede verkeerverwijzing.
- Zorg dat je vanuit Zuidstraat de binnenhaven kunt oversteken naar Willemsoord.
- De overlast die bewoners ervaren van ‘Willemsoord’ vindt vooral 's nachts plaats, na sluitingstijd van vertrekkende bezoekers. Overdag is er vrijwel geen overlast.

Horeca in de wijken en buitengebied.

- Bij de bepaling van de marktruimte in Julianadorp moet rekening gehouden worden met de verblijfsrecreatie. Dit zorgt voor een groot deel van het jaar voor een veelvoud van de bevolking, die ook nog eens relatief veel besteed.
- Het is goed om de cijfers m.b.t. toerisme nader te onderzoeken, net als de koopstromen van en naar Julianadorp.

- Voor het Loopuytpark (Julianadorp) worden aankleding en uitstraling genoemd als verbeterpunten. Ook het onderhoud en de ontsluiting kan beter. De herontwikkeling duurt wel erg lang.
- In Julianadorp is behoefte naar een toeristisch overstappunt waar bezoekers langdurig kunnen parkeren.
- Entree Julianadorp: Wat zie je? Kiosk weg?
- De verbinding tussen Den Helder en Huisduinen verdient nog aandacht. Hetzelfde geldt voor de verbinding van Julianadorp met het kustgebied. Voorbeeld van een maatregel is verbetering van bewegwijzering.
- Aan de kust worden kansen gezien voor kwalitatieve restaurants.
- De kroegen binnen de wijken functioneren prima en zijn van belang voor de bewoners. Bij toevoeging van nieuwe horeca in wijken wordt door sommige bewoners wel de voorkeur gegeven aan daghoreca. Bijvoorbeeld een koffiehuis dat tevens dient als ontmoetingsplaats.

Omgang (tuin-)terrassen

- Gelijke monniken, gelijke kappen.
- Soepelere vergunningen zijn gewenst. Exploitatie van vergunningen kunnen gecombineerd worden met omgevingsvergunningen en het toestaan van terrassen.
- Er zijn twijfels over de huidige werking van de terrassen en de looplijnen. De voorkeur gaat uit naar geveltterrassen, of een terras alleen in de breedte van het pand.
- Op Willemsoord is nu een half horecaplein. Dit moet of afgemaakt worden. Plein is ongezellig/te open: wanden maken of aanvullen met horeca.
- Om de kwaliteit van de terrassen te waarborgen moet er meer gehandhaafd worden. Veiligheid verdient meer aandacht.
- De hekken moeten weg bij café de Pimp en Bar Bonaire.
- Ondernemerschap stimuleren door ruimte te bieden voor extra terrassen, mits dit geen overlast veroorzaakt.
- Willemsoord is eigen staat in Den Helder, dit moet veranderen.

Openingstijden horeca

- Op dit moment ontbreekt samenspraak, ook niet betreft openingstijden. Dit komt de beleving van horeca niet ten goede.
- Er worden kansen gezien om per deelgebied openingstijden toe te passen. Bijvoorbeeld maximaal 12 uur in de wijken om de overlast te beperken. Vervolgens moeten deze openingstijden duidelijk gecommuniceerd worden. Hierin kan ook citymarketing een rol spelen.
- Voor droge (nacht)horeca moet de kans geboden worden langer open te zijn. Zo wordt er beter aangesloten bij de natte horeca en worden criminele praktijken tegengegaan.
- Maak alleen afspraken met elkaar wanneer er ook daadwerkelijk handhaving plaatsvindt.
- Rond 4 uur 's nachts is er vaak overlast aan de Westerstraat.

Overig

- Meer communicatie naar alle horeca toe, bijvoorbeeld in de vorm van een horecaoverleg (georganiseerd door BM).
- Het horecatoernooi weer invulling geven draagt bij aan de samenwerking tussen de horecazaken.
- Er liggen kansen bij groeppvorming voor de jeugd. Een jongerenweek wordt geopperd. Ook (praat)groepen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en ideeën kunnen delen biedt mogelijk kansen om de horeca aantrekkelijker te maken.
- Het parkeerprobleem wordt alleen maar groter door de komst van het Stadspark. Er komen veel te weinig nieuwe parkeerplaatsen voor ter rug.
- Er wordt om meer duidelijkheid omtrent de kroonpassage gevraagd.
- De gemeente kan alvast een voorschot nemen op de omgevingswet om de besluitvorming, met name de snelheid, richting de toekomst te verbeteren.
- Er is behoefte aan drugsbeleid in de Kerkstraat.
- Goed om trends in de KSO-data te onderzoeken in relatie tot horeca.
- Hoe kunnen we jongeren beter vasthouden?

Artikel Noord Hollands Dagblad, 23-6-2023 naar aanleiding van participatieavond

Bijlage 4 - Begrippen en definities

AirBnB

Het voor korte duur aan derden verhuren van (delen van) de woning waar je zelf woont.

APV

Algemene Plaatselijke Verordening: gemeentelijke regels/wetgeving, voornamelijk gericht op openbare orde en veiligheid

Bestedingspotentieel

Totaal aan toonbankbestedingen in winkels die door de inwoners van een bepaald gebied gedaan kunnen worden. Gebaseerd op inwoneraantal en gemiddelde (landelijke) netto omzet per hoofd van de bevolking.

Bibob

Bibob staat voor Bevordering van Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur. Deze wet geeft de gemeente de mogelijkheid om onderzoek te doen naar de integriteit van een onderneming. Met dit onderzoek wordt de betrouwbaarheid van een onderneming gecontroleerd en van de personen die bij de onderneming betrokken zijn. Zo kan de gemeente erachter komen of de kans groot is dat er sprake is van bijvoorbeeld het witwassen van geld. Als de gemeente na het eigen onderzoek nog twijfels heeft, kan zij het Landelijk Bureau Bibob vragen om een nader onderzoek.

Blurring

De functievermenging tussen detailhandel en diensten met horeca.

Denk aan het wijntje of biertje bij de kapper. Blurring is vanuit ondernemerschap wenselijk, maar wordt met name vanuit de Drank- en Horecawetgeving/Alcoholwet bemoeilijkt.

B&B

Een vorm van toeristisch verblijf, gevestigd in een woon- of bijhuis. Zoals de naam al doet vermoeden wordt er naast verblijf ook ontbijt aangeboden.

Buurthub, winkelgebied of centrumgebied

Een buurthub, winkelgebied of centrumgebied is een concentratie- c.q. centrumgebied in een buurt of wijk, waar diverse voorzieningen samenkomen die primair een functie hebben voor inwoners in de buurt of wijk. De term beschrijft bovendien het proces van verkleuring van traditionele pure winkelgebieden naar meer gemengde centrumgebieden op lokaal niveau met naast één of enkele winkels ook ambachten, diensten, horeca, zorg, maatschappelijk, etc. Op basis van de definitie van Locatus is sprake van een winkelgebied vanaf 5 winkels die min of meer aaneengesloten liggen.

Branchering: Het indelen van horecagelegenheden op basis van hun type, aanbod en doelgroep. Branchering kan worden gebruikt om een diversiteit aan horecaconcepten en -ervaringen in een gebied te waarborgen.

BVO/WVO

- **Bruto vloeroppervlak:** Het bruto vloeroppervlak is de oppervlakte van een ruimte of groep van ruimten, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande scheidingsconstructies, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimten omhullen. Meten vindt plaats op basis van NEN 2580
- **Winkelverkoop vloeroppervlak:** alleen de voor het publiek toegankelijke ruimten (dus exclusief magazijn, kantoor, etalage, etc.), conform de definitie van Locatus.

Commerciële panden

Panden met een consumentgerichte activiteit in de detailhandel, horeca, automotive sector, dienstverlening, ontspannings- en culturele sector.

Congressen en vergaderlocaties

Het onderscheid tussen congressen, seminars, symposia, etc. is niet eenduidig afgebakend, maar de definitie van een 'congres' is in grote lijnen als volgt: een relatief grootschalige bijeenkomst rond een bepaald thema met een sterk interactief karakter (uitgangspunt in dit kader: minimaal 100

deelnemers). Vaak georganiseerd op regelmatige basis, meerdaags en/of in internationaal verband. Vergaderlocaties zijn kleiner en hebben minder faciliteiten nodig.

Daghoreca

Een horecabedrijf dat ondersteunend is aan de detailhandel in hoofdzaak gericht op het verstrekken van kleinere maaltijden, geringe eetwaren en niet-alcoholische dranken. De horeca sluit tegelijkertijd met de hoofdzaak.

Detailhandel (als activiteit)

Het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, verkopen en/of leveren van goederen aan de uiteindelijke gebruiker of verbruiker.

Detailhandel: Dagelijkse sector

Voedings- en genotmiddelen (vgm) en artikelen op het gebied van persoonlijke verzorging. In de praktijk gaat het hierbij om supermarktaanbod, aanbod in vgm-speciaalzaken, drogisterij- en parfumeriezaken.

Detailhandel: Niet-dagelijkse sector

Winkels die artikelen verkopen met een doorgaans lagere koopfrequentie dan dagelijkse artikelen. In de praktijk gaat het hierbij om huishoudelijke artikelen, kleding, mode, schoenen, sport, rijwielen, bruin- en witgoed, rijwielen, doe-het-zelf, wonen, tuinartikelen en dierenartikelen. Binnen deze sector maken we vaak onderscheid in sub sectoren.

- **Recreatief winkelen:** geredeneerd vanuit het bezoeks-motief met winkels op het gebied van mode, luxe en vrije tijd.
- **Doelgericht winkelen:** geredeneerd vanuit het bezoeks-motief met winkels op het gebied van in/om het huis en overige detailhandel.

Droge horeca

Horecabedrijven die overwegend spijzen verkopen en/of alcoholvrije dranken schenken (geen Alcoholwetvergunning).

Feestzalen

Feestzalen zijn er in veel verschillende soorten. Soms behoren zij tot een regulier café, soms zijn het autonome bedrijven. Ook verschillen feestzalen onderling wezenlijk qua openingstijden.

(Hoofd)detailhandelsstructuur

De concentratiegebieden c.q. (winkel)centra waar beleidsmatig op wordt ingezet.

Horeca (branche)

Het bedrijfsmatig verstrekken van dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse. Hier worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt versterkt, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie.

Koopkrachtbinding

Mate waarin inwoners van een bepaald gebied hun bestedingen verrichten bij winkels die in dat gebied gevestigd zijn. In DPO-onderzoek rekenen we altijd met toonbankbestedingen, dus daarom is dit koopkrachtbinding exclusief online.

Koopkrachtafvlouing

Mate waarin inwoners van een bepaald gebied hun detailhandelsbestedingen plaatsen bij gevestigde winkels buiten dat gebied. In DPO-onderzoek rekenen we altijd met toonbankbestedingen, dus daarom is dit afvlouing exclusief online.

Koopkrachttoevloeiing

Mate waarin inwoners van buiten een bepaald gebied detailhandelsbestedingen plaatsen bij winkels die in dat gebied gevestigd zijn (aandeel omzet van buiten).

Koopstroomgegevens

Onderzoeksresultaten uit koopstromenonderzoek (KSO). In de basis wordt hiermee de koopkrachtbinding, -afvlouing en –toevloeiing bedoeld. Ook

kunnen kwalitatieve aspecten worden bedoeld, zoals koopmotieven, beoordelingen en persoonskenmerken.

Leegstand (op basis van Locatus)

Locatus registreert een pand als leegstand indien het redelijkerwijs de verwachting is dat in het (leegstaande) pand een verkooppunt in de detailhandel, horeca of consumentgerichte dienstverlening zal terugkomen. Het betreft dus leegstand van verkooppunten en niet leegstand van uitsluitend winkels.

Natte horeca

Horecabedrijven die alcoholhoudende dranken schenken, Alcoholwetvergunningplicht.

Ondergeschikte horeca: Horeca ter ondersteuning van andere functies. Over het algemeen is er een maximale omvang gekoppeld aan de ondersteunende functie.

Paracommercie

Een horecavoorziening bij een niet-commerciële instelling (denk aan stichtingen en verenigingen) die zich in de eerste plaats richten op andere activiteiten, zoals sport, educatie, cultuur, religie, et cetera. Horeca is daar een nevenactiviteit.

Plancapaciteit (hard)

In principe wordt met plancapaciteit de harde plancapaciteit bedoeld, tenzij expliciet anders vermeld. Harde plancapaciteit zijn de directe vestigingsmogelijkheden voor detailhandel die zijn vastgelegd in een juridisch bindend planologisch kader, zoals vastgestelde bestemmingsplannen, uitwerkingsplannen, gebieden zonder bestemmingsplan (witte vlekken) en verleende (kruimel) omgevingsvergunningen.

Retail

Retail is de verzamelnaam voor bedrijven die goederen en diensten direct

aan consumentenverkopen (inclusief diensten). Het gaat hier dus om zowel detailhandel, horeca als in het verlengde hiervan ook dienstverlening, ambachten en leisure in de betreffende winkel- en horecagebieden.

Sector Drankverstrekkers

Horecabedrijven die hoofzakelijk dranken schenken. Hieronder vallen cafés, discotheken, koffiehuisen, etc.

Sector Fastservice

Horecaconcepten gericht op snelheid, gemak en efficiëntie. Naast fastfood vallen hier ook gezondere concepten zoals lunchrooms onder.

Sector Maaltijdverstrekkers

Horecaconcepten gericht op Verstrekking van maaltijden. Hieronder vallen ook café-restaurants.

Sector Logiesverstrekkers / hotels

Bedrijven die zich primair richten op kamerverhuur voor toeristische of zakelijke bezoekers. Meet een beperkte verblijfsduur van gasten. Hotels richten zich op regio (of soms nog verder) en niet op de inwoners van de gemeente, hooguit met hun restaurant of vergadermarkt.

Vloerproductiviteit

Gemiddelde omzet in gevestigde winkels per m² winkelvloeroppervlak (wvo).

Verspreide Bewinkeling

Alle verkooppunten die buiten een van de andere genoemde winkelgebieden vallen, worden tot de verspreide winkels gerekend

Winkel

Een fysiek verkooppunt.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

